

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา ผลกระทบจากการถูกขังเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม (ศิลปะจิตรกรรม)

มิถุนายน 2559

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม (ศิลปะจิตรทัศน์)

มิถุนายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา ผลกระทบจากการถูกขังเหี้ยมความคิดทางการเมืองตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม (ศิลปะจิตรทัศน์)

มิถุนายน 2559

จงชนะ แยมเกษร. (2559). *การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์: กรณีศึกษา ผลกระทบจากการถูกยัดเยียด*

ความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน. ปรินซ์นิพนธ์ ศป.ม. (ศิลปกรรม:
ศิลปะจินตทัศน์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ชวลาวัฒน์.

จากสังคมไทยในช่วงระยะเวลาในปัจจุบันที่มีการขัดแย้งทางความคิดกันอย่างรุนแรง ตั้งแต่ก่อนการทำรัฐประหารปี พ.ศ. 2549 ซึ่งได้เริ่มเกิดการแบ่งแยกทางความคิดและได้มีการสร้างอัตลักษณ์ของสีเสื้อเกิดขึ้น และได้เกิดการทำรัฐประหารขึ้นในปี พ.ศ. 2549 ความขัดแย้งยังมีความรุนแรงมากกว่าก่อนปี พ.ศ. 2549 เป็นอย่างมาก สังคมไทยได้มีความต้องการผู้ที่เป็นคนดีมีศีลธรรมเพื่อการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือการสรรหาบุคคลที่เชื่อว่าเป็นผู้มีคุณธรรม จนเป็นอุดมคติทางสังคมเกิดขึ้น แต่ในรูปแบบของความดีนี้เองที่ทำให้เรามองแต่เฉพาะภาพลักษณ์เพียงแค่นอกแต่กับลืมคิดถึงความจริง แต่จริงๆ แล้วความดีกับความเลวมันเป็นสิ่งที่อยู่ในมนุษย์ทุกคน จนเราทุกคนต้องแสดงภาพลักษณ์ของคนดีออกมาให้ผู้อื่นได้เห็นแต่เพียงอย่างเดียว แต่ความดีในรูปแบบที่เกิดขึ้นในแบบที่การเมืองของไทยกำลังต้องการอยู่ในระยะเวลานี้กับเป็นเพียงความต้องการแค่ความดีแบบมายาคติเสียมากกว่า และการว่าด้วยสังคมแสวงหาผู้เป็นคนดีในทางการเมืองนี้เอง ที่ทำให้เกิดการถูกยัดเยียดเกิดขึ้นซึ่งเป็นการถูกยัดเยียดในทางความคิดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจเป็นเพราะรูปแบบความเป็นอยู่ทางสังคมของไทยหรือจะเป็นทางความเชื่อในแบบสังคมไทยที่จะมีการสั่งสอนแบบที่ต่ำที่สูงหรือจะเป็นการที่เด็กต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ สิ่งเหล่านี้เองที่ทำให้เกิดสภาวะการถูกยัดเยียดเกิดขึ้น จนทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้สึกถึงการโดยยัดเยียดความคิด เพื่อใส่ในผู้อื่นและได้มากระทบต่อผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงสภาพความรุนแรงทางความคิดในรูปแบบทางการเมืองและสังคมต่อผู้ที่มีความคิดที่แตกต่างกันเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ และให้เกิดการมองทางความคิดแบบเข้าใจ

ผู้วิจัยจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางของการโดนยัดเยียดในทางการเมืองของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน โดยนำข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์นี้ มาสร้างเป็นงานศิลปะในรูปแบบเอกซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) และนำเสนอมุมมองการถูกยัดเยียดในเรื่องของการเมือง ในหัวข้อเรื่องผลกระทบจากการถูกยัดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

และเพื่อให้การทำผลงานวิจัยนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้เริ่มศึกษาในเรื่องการโดนยัดเยียดความคิดในทางการเมืองว่ามีผลต่อคนในสังคมและตัวผู้วิจัย โดยทำการหาข้อมูลทั้งจากเอกสาร ตำรา และการสืบค้นจากสื่อต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงเลือกผลงานศิลปะที่ได้รับอิทธิพลมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์เป็นผลงาน

ผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลงานที่นำเสนอผ่านในรูปแบบศิลปะ เอกซ์เพรสชันนิสม์ ในลักษณะวาดภาพใบหน้า (Portrait) จะเป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอที่สื่อความหมายทั้งในข้อดีและข้อเสียและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลและเอกสารการค้นคว้าเชิงเนื้อหาและเทคนิคในการทำงานวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาและหาข้อมูลของการถูกยัดเยียดในทางการเมือง ไม่มากนักน้อย

THE EDUCATION FOR CREATIVITY : CASE STUDY THE FORCING INTERVENTION INTO
POLITICAL VALUE IN THAILAND SINCE 2006 UNTIL PRESENT.

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Master of Fine and Applied Art Degree in Visualization of Fine Arts
at Srinakharinwirot University

June 2016

Jongchana Yamkeson. (2016). *The Education for creativity : Case Study The Forcing Intervention into Political Value in Thailand since 2006 until present*. Master Thesis, M.F. A. (Visualization of Fine Arts). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Somsak Chawalawan.

Due to the situation in Thailand nowadays that has a conflict since the coup of 2006, which has caused the separation of thought and have been created a group of colors that have the different opinion and it happened of having the coup of 2006. The conflict is much stronger than the year before. Thailand's society needs a person with good morality in order to take a position of political, seeking for a good man with good morals until it happens Idealism Society. In the way of having a good man with good image, they only focus on what they what people to see without thinking about the fact that will happen. As in the fact, human has both of good and bad side. It depends on what they will present to the public but normally they will show only a good side. It's actually Thai's society want people to do good until it caused of the problem about what they are trying to do is not real. And as what's happening now in the Thai's society that keeps seeking for good man that brings a problem of being involved. People have been forced by their thought from those groups that trying to persuade them to be on their side. As what we know for a long time, rich people have more power than poor people. This also makes Thai's only focusing on the benefits they will receive from the group of people they choose by not knowing that they are joining in the political game that may effects so hard to the Thai's society. The researcher is trying to present about the violence of Thai's society that happening by thought, social action in the way of political issue that there are still some of those people that have a different mind. The researcher tries to make more understanding between the group of society and need peaceful.

The purpose of the researcher of writing this is to spread the real problem issue for an education for those who want to study that the society has been separated into many groups of people opinion. The analysis result that have been searched that made of an art project which calls "EXPRESSIONISM" to present the view point of the researcher about persuading and violence of a political into the topic of ***"The Forcing Intervention into Political Value in Thailand since 2006 until present"***

To make the project to be completed, the researcher is studying hard to work on the project of the persuasion of thought from the political issue, social media and the situation that's happening to have this project.

The researcher hopefully that this project that's presenting though the art "EXPRESSIONISM" by drawing (PORTRAIT) will be benefit in the way of sharing this matters to let people see both of good and bad side of the Thai's society for those whom want to know and study and help to improve on their everyday's life in a better way ahead.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา ผลกระทบจากการถูกข่มขืนความผิดทางการเมืองตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

ของ

จงชนะ แยมเกษร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปกรรม (ศิลปะจิตรกรรม)

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน เมษายน พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ชวลาวัณย์)

(อาจารย์ ดร.พิศรวิศ ภูทอง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ชวลาวัณย์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ กมล เผ่าสวัสดิ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ ชวาลาวัณย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ให้คำแนะนำในการ
ทำวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาทิต ทิมวัฒนบรรเทิงและ รองศาสตราจารย์กมล เผ่าสวัสดิ์ ที่ได้กรุณา
ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขปริญญานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

ขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่ช่วยเป็นกำลังใจ และสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ทำงานศิลปะ
ขอบคุณเพื่อนๆปริญญานิพนธ์ทุกคนที่ช่วยกัน จนเสร็จสมบูรณ์

จงชนะ แยมเกษร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่สามารถจะกลายเป็นความรุนแรง	
จากความคิดเห็นที่แตกต่าง	11
รูปแบบของความรุนแรง	11
ความแตกต่างทางอัตลักษณ์ที่สร้างให้เกิดความรุนแรง	12
ประวัติทางการเมืองไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	13
การเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ.2475 – พ.ศ.2490)	14
เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 (พ.ศ.2490 – พ.ศ.2519)	16
เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519	17
ประชาธิปไตยครึ่งใบ	18
เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ	19
รัฐธรรมนูญ ปี2540	19
รัฐประหาร 2549	20
เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับ สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางสังคมและการเมืองของไทย	
ในตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน	25
สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางสังคม	25
สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
การเมืองไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน กับแนวคิดอุดมการณ์แบบ สีเหลือง.....	26
การเมืองไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบันกับแนวคิดอุดมการณ์แบบ สีแดง.....	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์.....	30
ประวัติความเป็นมาศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์.....	30
ที่มาของแนวความคิด กลวิธีการนำเสนอ ตามแนวทางศิลปะ เอกซ์เพรสชันนิสม์.....	37
แนวคิดศิลปะสะท้อนการเมืองและสังคม.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
การศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	43
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	44
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัย.....	49
ผลการสร้างสรรค์งานทางศิลปะ.....	50
ผลงานศิลปะที่คัดเลือกมาเพื่อจัดแสดง.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจในผลงานศิลปะ.....	56
ข้อมูลความพึงพอใจในผลงานศิลปะ.....	57
ทัศนคติที่มีต่อผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4.....	60
ความพอใจในผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	63
ขอบเขตของการวิจัย.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก.....	78
ภาคผนวก ข.....	80
ภาคผนวก ค.....	85
ภาคผนวก ง.....	91
ภาคผนวก จ.....	96
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	99

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากการที่สังคมในปัจจุบันได้เกิดความขัดแย้งกันขึ้นในสังคมไทย ซึ่งเกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในทางการเมือง ตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2549 (ก่อนการทำรัฐประหาร) จนหลังจากการทำรัฐประหารความคิดเห็นต่าง ๆ ทางการเมืองได้เกิดเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างจนไม่สามารถนั่งคุยกันได้ต่างฝ่ายต่างมีความคิดเชิงอุดมคติของตัวเอง และไม่สามารถจะเข้ามาถกเถียงในเชิงความคิดที่แตกต่างกันได้เลย ซึ่งเป็นอุดมคติในเชิงสังคมของคนชั้นกลางระดับกลางขึ้นไปนั้น เป็นอุดมคติที่ต้องการหาคนดี “ผู้มีศีลธรรม” ในการปกครองและป้องกันไม่ให้คนเลวที่ไร้ศีลธรรมได้มีอำนาจ และในการหา “ผู้มีศีลธรรม” ไม่ได้อยู่แค่ทางการเมืองการปกครองอย่างเดียวแต่ได้ลงลึกเข้าไปอยู่ในสังคมไทย องค์กรต่างทั้งรัฐและเอกชน ที่ต้องการแสวงหาแต่ผู้มีศีลธรรมในแบบของตัวเองโดยไม่คำนึงถึงสิ่งอื่น และประเด็นเรื่องศีลธรรมนี้เองจึงทำให้สังคมของกลุ่มคนชั้นกลางที่ต้องการโยยหาแต่คนดีแบบในอดีต (nostalgia) ที่ไม่มีวันหวนกลับมา โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางสังคมเมื่อสรุปรวมแล้ว ก็คือความสัมพันธ์ที่มีที่ต่ำที่สูงจะนั่นปัญหาของพวกเขาจึงเป็นปัญหา เช่น ลูกไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ศิษย์ไม่เชื่อฟังครูอาจารย์ และเชื่อว่าบุคคลอื่นที่ไม่ได้มีความคิดในแบบของตนเป็นพวกที่ไม่มีความคิดเห็นแก่เงินเป็นใหญ่กว่าความสูงส่งของความเป็นแบบของตนเองจนยอมได้ถึงขนาดขายเสียงของตนเองหรือสมัครเป็นบริวารของเจ้าพ่อผู้ทุจริตอื้อฉาว ฯลฯ ทั้งหมดเหล่านี้สรุปรวมลงเป็นความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม วิธีแก้ไขมิให้สังคมตกต่ำไปกว่านี้ จึงไม่มีทางเดียวได้แก่สนับสนุนให้คนมีศีลธรรมได้เป็นใหญ่และป้องกันมิให้คนเลวไร้ศีลธรรมเข้าสู่อำนาจ หากทำได้ก็จะฟื้นเอาสังคมที่มีระเบียบอย่างเก่ากลับคืนมาได้ นั่นคือกลับไปสู่สังคมที่มีที่ต่ำ ที่สูง คนที่มีศีลธรรมซึ่งเป็นคนสูงก็จะกำกับควบคุมให้บ้านเมืองมีความสงบสุขเจริญรุ่งเรืองโดยอัตโนมัติ (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2553: ออนไลน์) ซึ่งเป็นเพียงการมองแต่เพียงด้านเดียว ผู้วิจัยจึงมองว่ามันเป็นแค่การกล่าวอ้างเพียงแค่ว่าความคิดของตนเองเป็นใหญ่และให้ความคิดของผู้ที่มีความต่างจากตนไม่มีความหมาย

ในความเป็นอุดมคติเรื่อง ศีลธรรม (moral) และความเชื่อ ในแบบสังคมไทยหรือการที่กลุ่มคนชั้นกลางต้องการประชาธิปไตยแบบไทยนั้น จึงแสดงให้เห็นว่าการหาผู้ที่มีศีลธรรมในแบบที่ตนเองต้องการ คือการหาผู้ที่เป็นคนดี คนดีในแบบที่ตนเองคิดว่าตนเองเป็นอยู่ เพราะสิ่งแบบนี้ทำให้เกิดปัญหาขึ้นเพราะว่าการที่เราจะหาคนดีสักคนก็ต้องมีบรรทัดฐานทางในการที่จะวัดใครสักคน แต่เราจะเอาอะไรมาวัดได้ถึงแม้ว่าในช่วงเวลานี้บุคคลนั้นจะเป็นคนดีจริง ๆ ก็ตาม แต่เมื่อไรที่ได้ซึ่งอำนาจและ

การให้การยอมรับในสังคมจนไม่ลืมหูลืมตาในตัวบุคคลที่ว่าดีก็อาจเป็นผู้ที่ไม่มีศีลธรรมในแบบเดิมแต่ที่แยกว่าคือความคิดในแบบศีลธรรมในสังคมแบบที่ตนเองต้องการขึ้นมา ศีลธรรม และความเชื่อในแบบที่กล่าวมาก็จะเปลี่ยนตนเองเป็นเช่นอำนาจที่อยู่เหนือกว่าสิ่งอื่น อย่างเช่นคำพูดที่มีการออกสื่อ “ฆ่าเวลาบาปยิ่งกว่าการฆ่าคน” ที่ไม่มีความแตกต่างจากคำว่า “ฆ่าคอมมิวนิสต์ไม่บาป” พระกิตติคุณได้ให้ความหมายว่า การที่ฆ่าคอมมิวนิสต์นั้นไม่ถือว่าเป็นการ “ฆ่าคน” เพราะว่าใครก็ตามที่ทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มันผู้นั้นไม่ใช่คนแบบสมบูรณ์ เราไม่ได้ฆ่าคนแต่เราฆ่ามาร ซึ่งเป้าหมายของคนไทยทุกคน (สุรพศ ทวีศักดิ์, 2556: ออนไลน์) เพราะศีลธรรม เป็นสิ่งที่มีการยึดถือด้วยตัวบุคคลอยู่แล้ว แต่การตัดสินเป็นสิ่งที่ทุกคนในสังคมพึงมี หากได้มีการยึดมั่นถือมั่นในคุณธรรมประจำใจมากจนเกินไป ศีลธรรม อาจจะกลายเป็น Ego (Ethics and Morals ความดีงามจากภายนอกและภายใน 2555: ไทยรัฐออนไลน์) และสิ่งนี้เองที่สังคมไทยในช่วงเวลาปัจจุบัน (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ถึงปัจจุบัน) กำลังเป็นอยู่ โดยที่จะสามารถนิยามความดีในแบบที่ตัวเองต้องการลงไปใน สังคม และวัฒนธรรมการเมืองของไทย เพราะจะคิดว่าการกระทำของตัวเองเป็นสิ่งที่ถูกต้องเสมอ ๆ “จนกลายเป็นศีลธรรมอำนาจนิยม”

ด้วยอุดมคติแบบศีลธรรมอำนาจนิยมนี้เอง ที่ เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลอื่นที่ไม่ได้มีความคิดแบบผู้ ที่คิดว่าตนเป็นผู้มีศีลธรรมเกิดความรู้สึกถึงความกดดัน แต่พอมาในยุคในช่วงรัฐบาลทักษิณ (ก่อนปี พ.ศ. 2549) ซึ่งเป็นยุคหลังจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำจึงทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยผ่านการเลือกตั้ง โดยรัฐธรรมนูญปี 40 ทำให้ประชาชนระดับล่างได้ทำให้รู้การมีตัวตน แต่ก็ต้องมาถูกการทำรัฐประหาร เลยทำให้รู้สึกถึงการไร้ตัวตนในสังคมอีกครั้งเพราะเสียงที่ตนเองได้ไปลงคะแนนเพื่อเลือกบุคคลที่ตัวเองชอบและตั้งความหวังกับชีวิตที่จะได้โอกาสที่จะเท่าเทียมและไม่ต้องน้อยใจในชีวิตอีกต่อไปแต่ก็ต้องถูกทำลายซึ่งไร้ด้วยความยุติธรรมโดยที่ไม่ได้ทำตามกติกาที่วางไว้ เพราะไม่สามารถที่จะต่อสู้ได้จึงใช้วิธีทางอำนาจ “ศีลธรรมอำนาจนิยม” เพื่อเข้ามาจัดการ โดยอ้างถึงเรื่องคุณธรรมและการไม่รักสถาบันกษัตริย์ ส่วนใครที่เลือกหรือทำการสนับสนุน จะถูกมองเป็นคนโกงโดน ถูกหลอกใช้เป็นพวกไม่รักสถาบัน เพราะสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความไม่พอใจในกลุ่มคนที่ไม่ต้องการรัฐประหาร(กลุ่มคนเสื้อแดง)จึงได้ออกมาแสดงความไม่พอใจบนท้องถนน แต่ก็ยังโดนสังคมมองว่า กลุ่มคนพวกนี้มาทำความเดือดร้อนภายในเมืองที่เป็นพื้นที่ทำมาหากินของคนเมือง ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มอบพื้นที่บนท้องถนนให้กับอีกฝ่ายของความขัดแย้ง(กลุ่มคนเสื้อเหลือง)กลับมีคนในเมืองให้การสนับสนุนและไม่เคยแสดงถึงว่าตัวเองได้เกิดความเดือดร้อนแต่อย่างใด แต่กลับอีกกลุ่มที่ไม่ได้มีความคิดและความเชื่อในแบบของกลุ่มหรือพวกของตัวเองกับโดนใช้ความรุนแรงจนถึงแก่ชีวิต กลับโดนสังคมอุดมคติแบบศีลธรรมอำนาจนิยมมองว่าสมควรตายแล้วอย่างเช่น การแสดงออกความคิดเห็นในโลกสังคมออนไลน์ที่ได้แสดงให้เห็นถึงการพยายามสร้างตัวเองให้เป็นอย่างเช่นบุคคลใน

อุดมคติแห่งความดีและแสดงความคิดเห็นกลุ่มบุคคลอื่นเป็นเช่น เชื้อโรคและการมองดูถูกศักดิ์ศรีของการเป็นมนุษย์ของผู้อื่นว่า “มนุษย์ที่มีสติปัญญาไม่ควรเอาคนแก่และเด็กเข้ามาชุมนุมทั้งที่รู้ว่าที่ชุมนุมมีอันตรายถึงชีวิต ไม่ได้ชุมนุมตามสันติวิธี ก็ควรจะออกให้ห่าง ๆ เพราะไม่รู้ว่าอะไรจะขึ้นบ้าง ที่ต้องมาตายก็เพราะได้เศษเงินเล็กน้อย ๆ ที่เขามอบให้แล้วเอาชีวิตมาเสี่ยงมันคุ้มกันมั๊ยถ้าคนเสื้อแดงมีความคิดแบบนี้ตายได้ทั้งหมดคงจะดีแผ่นดินไทยน่าจะสูงขึ้นอีกมากครับ” และสังคมอุดมคติแบบนี้ได้ทำการเปลี่ยนผ่านจากกลุ่มคนเสื้อเหลืองมาเป็นกลุ่ม กปปส. โดยการใช้สัญลักษณ์เป็นสีธงชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้มองว่าไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนสัญลักษณ์แต่ความเชื่อทางความคิดก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง จนบางทีกลุ่มคนเสื้อแดงก็ยังนำเอาวิธีคิดและความเชื่อโดยการยึดเย็ดใส่ความคิดในแบบของตนเองใส่ให้ผู้อื่นไม่แตกต่างกัน จนบางทีเราอาจจะต้องทนอยู่กับสังคมที่จะโดนยึดเย็ดความคิดแบบนี้อีกนานแค่ไหนก็ไม่สามารถรู้ได้

ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในช่วงเวลานี้เป็นเหตุให้ผู้วิจัยเกิดความรู้สึกถึงความวุ่นวายที่เกิดขึ้นจากสังคมอุดมคติ ที่ได้มองการเสียชีวิตของผู้อื่นว่าสมควรและเพื่อที่จะสร้างสังคมที่เต็มไปด้วยคุณธรรมในแบบของตัวเอง กลายเป็นการสร้างความรู้สึกละเมิดที่ไม่น่าเป็นธรรมกับบุคคลอีกกลุ่ม จึงทำให้ผู้วิจัยรู้สึกถึงการโดนกดทับและความรุนแรงจากความคิดของกลุ่มคนในสังคมที่มีความคิดที่แตกต่างและต้องการผู้คนเป็นพวกเพื่อต้องการสร้างสังคมไทยในอุดมคติที่ว่าด้วยความดีในสังคมและกำลังบอกว่าตัวเองนั้นเป็นคนดี ซึ่งกลุ่มของตัวเองเท่านั้นที่สามารถใช้ชีวิตได้ในสังคมไทยในปัจจุบันนี้ ส่วนบุคคลอื่นที่ไม่ได้มีความคิดหรืออุดมคติดังเช่นตนเองนั้นไม่สมควรที่จะอยู่ในสังคมไทยในปัจจุบันมีการแสดงความคิดในการขับไล่ออกนอกสังคมที่ตนเองอยู่ดังเช่น การแสดงความคิดในงานรับรางวัลแห่งหนึ่งที่ได้มีการแสดงความคิดในการขับไล่ผู้อื่นให้ออกไปจากแผ่นดินนี้ ผู้ที่มีความเห็นที่แตกต่างไม่สามารถที่จะอยู่รวมกันได้ แสดงให้เห็นถึงความเป็น ศรัทธาจริต หรือความคิดที่มองผู้อื่นว่าไม่สมควรในการมีชีวิตซึ่งเป็นการมองแบบดูถูกและแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันในศักดิ์ศรีการเป็นมนุษย์อย่างมาก สิ่งเหล่านี้ที่เป็นอุดมคติในความคิดในการสร้างคนดี ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกถึงแรงกดดันและสภาวะในอารมณ์ของตัวผู้วิจัยที่ต้องการแสดงออกในการทางความรู้สึกและอารมณ์แบบปลดปล่อยออกมา จากการที่โดนถูกมองและโดนความคิดของสังคมที่ต้องการแสวงหาบุคคลในอุดมคติที่ว่าด้วยความดีในช่วงเวลานี้ จนทำให้ผู้วิจัยรู้สึกถึงความคิดในสังคมที่เต็มไปด้วยความรุนแรง ซึ่งความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความคิดแบบ ศีลธรรมอำนาจนิยม นี่เองที่เป็นก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมไทยปัจจุบัน จนกลายเป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความคิดเชิงอุดมคติของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งความรุนแรงทางความคิดแบบนี้ ผู้วิจัยคิดว่าเป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากความคิดที่ไม่ต่างอะไรไปจากความรุนแรงต่อร่างกาย และอุดมคติทางความคิดแบบนี้ก็อาจจะกลายเป็นความรุนแรงไม่ใช่แค่ต่อร่างกายอย่างเดียว แต่กลับกลายเป็นต่อชีวิตมนุษย์ได้ทุกเมื่อ อย่างเช่นสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่เกิดจากความตึงเครียด

เกี่ยวกับความเป็นชาตินิยมในนาซีเยอรมนีโดยการมีการสนับสนุนของสังคมในตอนนั้น ซึ่งไม่ต่างจากสังคมไทยในปัจจุบันแต่เปลี่ยนจากความเป็นเชื้อชาติมาเป็นการมองในผู้อื่นที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างเป็นศัตรู โดยการใช้กฎหมายต่างที่ไม่เป็นธรรมต่อบุคคลอื่นที่ได้แสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ(Public) มาลงโทษ เกิดถ้าต้องการจะให้มีการยอมรับก็ต้องยอมที่สยบต่อความคิดและอุดมคติของตนเองอย่างเดียว ในสิ่งเหล่านี้ผู้วิจัยรู้สึกถึงการโดนกระทำทางความคิดที่รุนแรงจนกระทบกับตัวผู้วิจัยจนกลายเป็นเหมือนความเจ็บปวดไม่ต่างอะไรจากการโดนทำร้ายต่อร่างกาย ซึ่งการสร้าง สังคมอุดมคติแบบศีลธรรมอันานิยมนี้เองที่เป็นการกระทำให้เกิดความรุนแรงทางความคิดที่มีผลต่อตัวผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาถึง ผลกระทบทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน ที่ได้มีการขัดแย้งทางความคิดเห็นในทางการเมืองจนทำให้เกิดการแบ่งฝ่ายโดยใช้สีแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง จนส่งผลกระทบทางความคิดและอุดมคติของสังคมที่ต้องการแสวงหาแต่คนดีในรูปแบบที่ตนเองต้องการ จึงเป็นผลกระทบต่อความคิดและความรู้สึกทางจิตใจกับตัวข้าพเจ้า ที่มองว่าการไม่ยอมรับในบุคคลอื่นที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างและยึดยึดความคิดในรูปแบบของความดีเชิงมายาคติในแบบของตนเองเพื่อใส่ในความคิดของผู้อื่น ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรงในอีกมิติโดยที่ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์รูปตัวเองและสีเหลืองกับสีแดง (ในการแทนค่าทางความคิดและอุดมคติของกลุ่มคนในสังคมและการเมืองไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน) ในการถ่ายทอดผ่านงานศิลปะในรูปแบบ เอกซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) ที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์และความรู้สึกของตัวข้าพเจ้าที่มีต่อสังคมเชิงความคิดแบบอุดมคติในสังคมและการเมืองไทยในช่วงเวลานี้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงการถูกยึดยึดความคิดในทางการเมืองไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาเรื่อง สีเหลืองกับสีแดง ในการแสดงความหมายและสัญลักษณ์ ในสังคมและการเมืองไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและการแสดงออกตามแบบศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์
4. เพื่อศึกษางานศิลปะที่สะท้อนทางการเมืองและสังคม
5. เพื่อนำงานที่ได้จากการศึกษาและวิจัย มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะจิตกรรมในเรื่องผลกระทบจากการถูกยึดยึดความคิดทางการเมืองไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อตัวผู้วิจัยผ่านงานศิลปะแบบเอกซ์เพรสชันนิสม์

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์กรณีศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน เป็นการศึกษาเพื่อนำแนวความคิดไปสร้างเป็นผลงานศิลปะที่สะท้อนให้ทุกคนได้เห็นถึงสังคมและการเมืองของไทยในปัจจุบันที่ได้มีการขัดแย้งในทางความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างรุนแรงและได้สร้างอุดมคติของคนดีในรูปแบบของความจริงเชิงมายาคติของตนเองขึ้น และเพื่อที่จะให้ทุกคนเข้าใจถึงปัญหาทางการเมืองของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ซึ่งเป็นการเหยียดหยามและกดทับความคิดเห็นในอีกรูปแบบที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างจนกลายเป็นการยึดเยียดความคิดในรูปแบบของกลุ่มของตนเองเพื่อที่จะให้ผู้อื่นต้องทำตามแบบความคิดของตนเองโดยผ่านผลงานทางศิลปะตามแบบศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ ที่แสดงให้เห็นถึงการแสดงออกทางอารมณ์ และการใช้สัญลักษณ์ ของสีเหลืองกับสีแดงในการแสดงความหมายทางด้านความคิดที่มีต่อสังคมและการเมืองเพื่อที่จะถ่ายทอดให้เห็นถึงผลกระทบทางความคิดและอุดมคติของสังคมและการเมืองไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ที่ต้องการแสวงหาแต่คนดีที่มากกระทบต่อความคิดและความรู้สึกทางจิตใจกับตัวข้าพเจ้า การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลทางภาคทฤษฎีและทางภาพที่ปรากฏในเอกสารสิ่งพิมพ์งานวิจัยและรูปถ่ายตัวเองแล้วนำมาวิเคราะห์ แล้วนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์รูปแบบจากภาพร่าง แล้วนำมาสร้างเป็นผลงานศิลปะ ใช้เทคนิคในการวาดลงบนเฟรมผ้าใบโดยใช้เทคนิคสีน้ำมันเป็นหลักมาสร้างเป็นผลงาน มีจำนวนทั้งสิ้น 4 ชิ้น โดยมีขนาดที่แตกต่างกันมาสร้างเป็นผลงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงปัญหาของสังคมและการเมืองไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ที่เกิดเป็นปัญหาจากความคิดเห็นที่แตกต่าง
2. เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะจิตรกรรมของผู้วิจัยเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความคิดในสังคมไทยในบางส่วนที่มากกระทบต่อความรู้สึกของผู้วิจัย
3. เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ปรับปรุงพัฒนางานในรูปแบบและเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และการสืบค้นจากสื่อต่างๆ ที่มีทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยมี ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรุนแรงทางความคิดในทางสังคมและการเมืองของไทย ในปัจจุบันที่เกิดขึ้น

1.2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่องของ สี่ระหว่างสี่เหลี่ยมกับสีแดง ที่เกิดขึ้นในทางสัญลักษณ์ทางสังคมและการเมืองของไทยในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ว่าเกิดขึ้นอย่างไร

1.3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามแนวทางแบบศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์

1.4 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานศิลปะที่สะท้อนทางการเมืองและสังคม

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรด้านต่างๆ รวมทั้ง นิสิต นักศึกษา ที่อยู่ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่สามารถเข้าชมนิทรรศการได้

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ที่เข้าชมนิทรรศการ บุคลากรด้านต่างๆ เจ้าหน้าที่ รวมทั้งนิสิต นักศึกษา และบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นผู้เลือกและประเมินผลงาน แบบสุ่มตัวอย่าง (Haphazard or accidental sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือภาพผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นในแบบการวาดภาพตัวเองและนำเสนอผ่านรูปแบบศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์

2. ตัวแปรตาม คือคุณค่าทางศิลปะ คุณค่าทางความงาม ให้ความรู้สึกและสื่อความหมายกับเข้าชมผลงานศิลปะจะรู้สึกถึงผลกระทบจากความรุนแรงทางความคิดในสังคมที่ส่งผลต่อผู้วิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน: คือความคิดทางการเมืองที่เริ่มจากการทำรัฐประหารปี พ.ศ. 2549 ที่มีความคิดทางการเมืองเต็มไปด้วยความขัดแย้ง และได้มีการแบ่งแยกความคิดทางการเมืองออกเป็น 2 ด้านอย่างเห็นได้ชัดและได้เกิดความรุนแรงทางด้านความคิดเป็นอย่างมาก โดยที่ได้มีการแบ่งแยกเป็นแนวความคิด ฝ่ายเหลืองกับแดงอย่างชัดเจน และเกิดความรุนแรงในการยึดเยียดผู้ที่มีความคิดต่างจากตนโดยการผลักให้อยู่อีกฝ่ายหนึ่งทันทีและไม่มีการยอมและรับฟังซึ่งกันและกัน

ผลกระทบ: คือสิ่งที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางการเมืองที่มีการแบ่งแยกข้างทางความคิดทางการเมืองในสังคมไทยในช่วงเวลาปัจจุบันจนเกิดเป็นความรุนแรงทางด้านจิตใจ

การถูกยึดเยียด: คือการใส่ความคิดในทางการเมืองที่ตนเองคิดในแบบกลุ่มของตนเองเพื่อใส่ในความคิดของผู้อื่นที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน โดยใช้เพียงความเชื่อในแบบของกลุ่มของตนเองในการเสนอความคิดและต้องให้ผู้อื่นเชื่อในแบบของตนเอง โดยเสนอรูปแบบแนวคิดของตนเองที่ไม่ต่างจากการโฆษณาชวนเชื่อโดยอาจสรุปง่าย ๆ เป็น 7 หัวข้อ ได้แก่

1. Ad Hominem: โจมตีตัวบุคคลสร้างศัตรูบุคคลขึ้นมาเป็นหุ่นรับการโจมตีหลัก แล้วจับผิดโจมตี ด่าทอ ต่อว่า ทั้งเรื่องส่วนตัวและคำพูดทุกคำพูดของคนๆ นั้น รวมถึงการสร้างภาพให้ฝ่ายศัตรูที่สร้างขึ้นมาโจมตีเป็นปัสสาวะร้าย เปรียบเทียบกับความชั่วร้ายในโลกทั้งหมด

2. Ad nauseum: พูดซ้ำแล้วซ้ำอีกมีสำนวนไทยว่าไว้เข้าที่ว่า “น้ำหยดลงหินทุกวัน หินมันยังกร่อน แล้วใจคนอ่อนๆ จะทนได้อย่างไร”

3. Big Lie: หรืออาจที่จะใช้วิธีการโกหกคำโต เพราะการหลอกด้วยการโกหกเรื่องใหญ่ ยากกว่าโกหกเรื่องเล็ก

4. Name calling : สร้างสมญานามการสร้างชื่อแทนใช้เรียกย่อๆ ง่ายๆ และตีความได้เข้าข้างตัวเอง หรือสร้างภาพเสียหายให้ศัตรู

5. Black and White fallacy : ตรรกะผิด-ถูก แบบขาว-ดำผู้โฆษณาชวนเชื่อ ต้องสร้างภาพการแบ่งแยกฝ่ายถูกผิดชัดเจนเป็นสีขาว-ดำ ใครเข้าข้างจะเป็นฝ่ายถูก ฝ่ายธรรมะ ส่วนใครไม่เห็นด้วยก็จะถูกผลักไปเป็นฝ่ายผิด เป็นฝ่ายอธรรมทันที

6. Flag Waving, Beautiful thing, and Great People reference : ชูธงสูงส่ง อ้างสิ่งสวยงามตามหลักมหาชนการโฆษณาชวนเชื่อจะอ้างตนเองและกลุ่ม แนวคิดของตน ให้ดูยิ่งใหญ่ สูงส่ง อลังการ มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ด้วยคำพูดและป้ายประกาศ ใช้ข้อความที่ดี อ้างอิงสิ่งเหนือธรรมชาติ หรือนามธรรมที่คนยอมรับว่าดี

7. Disinformation by mass media : ควบคุมการจัดข้อมูลผ่านสื่อสารมวลชนการบอกข้อมูลไม่ครบ บอกความจริงไม่หมด เลือกลงเฉพาะข้อมูลหรือข่าวที่ส่งผลดีต่อฝ่ายตนเอง ใช้การอ้างนอกบริบท หรือนำคำพูดที่ไม่เกี่ยวข้องกันมาแต่งเติมเสริมเข้าไปให้ดูดี
(ณรงค์ เวศนารัตน์. 2557: สำนวนเศรษฐกิจออนไลน์)

ศีลธรรม: คือการประพฤติดีชอบ ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ทางสังคมระดับต้นเพื่อให้สมาชิกในสังคมประพฤติและปฏิบัติตามและเป็นการปกครองคนในสังคม

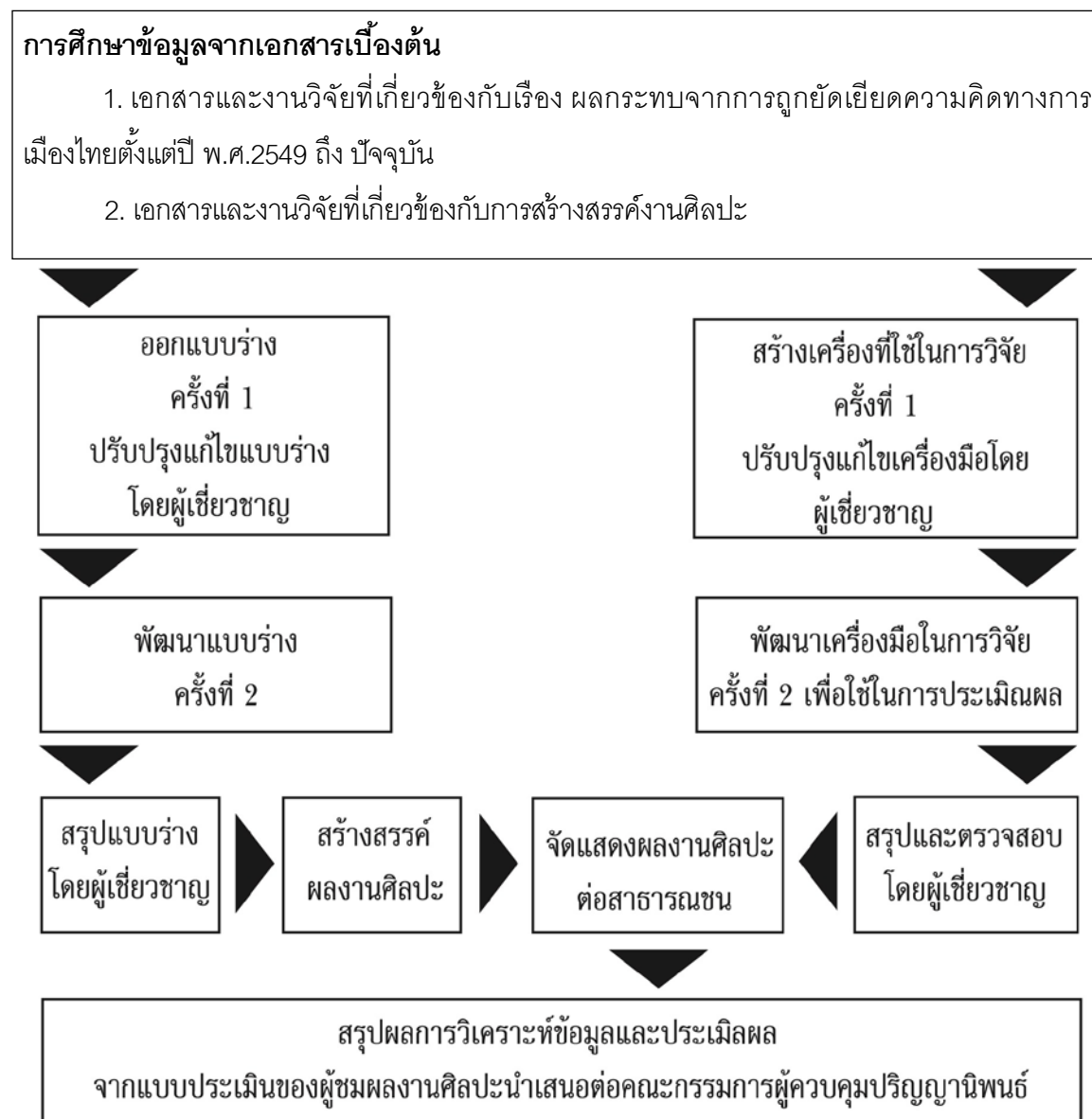
ศีลธรรมอำนาจนิยม: มาตรฐานตัดสิน ถูก-ผิด ดี-ชั่ว นั้นอ้างอิงอยู่กับหลักศีลธรรมทางศาสนาที่แข็งทื่อตายตัว ขนบจารีตประเพณีที่ขัดแย้งกับเสรีภาพในการเลือกและการใช้เหตุผล หรือกล่าวโดยรวมๆ คือมาตรฐานตัดสินทางศีลธรรมที่อ้างอิงรูปการจิตสำนึก หรือจินตนาการความเป็นไทยที่ยึดโยงอยู่กับอุดมการณ์ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ศีลธรรมอำนาจนิยมในความหมายดังกล่าว เรียก 6 ร้อง (requirement) ศรัทธา ความเชื่อฟัง ความจงรักภักดี มากกว่าเรียกร้องการใช้เหตุผล เสรีภาพหรือความมีอิสระในการตัดสินถูกผิดด้วยวิจารณญาณของตนเองของปัจเจกแต่ละคน ฉะนั้น “คนดี” ที่ถูกบ่มเพาะภายใต้ระบบการปลูกฝังศีลธรรมอำนาจนิยม จึงเป็นคนดีแบบ “เด็กดี” ที่เพียบพร้อมด้วย

คุณสมบัติของความเป็นคนว่านอนสอนง่าย รู้ที่ต่ำ ที่สูง รู้กาลเทศะ พูดความจริงได้เฉพาะเรื่องที่ไม่ระคายเคืองหูของผู้มีอำนาจ ทำดีได้แต่อย่าเด่นจะเป็นภัย เป็นต้น (นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2554: ประเทศไทยออนไลน์)

ศรัทธาจิต: เชื่อมั่นว่าตัวเองมีหลักการอุดมการณ์ คิดว่าตนเองเป็นคนดีนำศรัทธาประเสริฐมากกว่าพุทธ เพราะคิดอย่างมีหลักการและพูดอย่างมีหลักการตลอด แต่คนที่มีศรัทธาจิต พระพุทธเจ้ากล่าวว่า เป็นบุคคลที่เชื่ออย่างรุนแรงว่าจะเป็นอย่างนั้น และจะไม่ยอมรับความคิดของคนอื่น หากคนอื่นมีความคิดแตกต่างจากเราก็ไม่ยอมรับ ไม่ได้พิจารณาเหตุผล ไม่พิจารณา ต้องคิดถึงหลักกาลามสูตร อย่าเชื่อเพราะตามกันมา อย่าเชื่อเพราะเป็นศาสดา อย่าเชื่อเพราะเป็นครูบาอาจารย์ อย่าเชื่อเพราะเห็นว่ามีเหตุมีผลสอดคล้องกับความคิดของเรา(บุญชัย โกศลธนากุล. 2556: ออนไลน์)

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์: กรณีศึกษาผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน โดยที่ผู้วิจัยได้แยกเป็นหัวข้อต่างๆตามขอบเขตของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่สามารถจะกลายเป็นความรุนแรงจากความคิดเห็นที่แตกต่าง
 - 1.1 รูปแบบของความรุนแรง
 - 1.2 ความแตกต่างทางอัตลักษณ์ที่สร้างให้เกิดความรุนแรง
2. ประวัติทางการเมืองไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 - 2.1 การเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ.2475 – พ.ศ.2490)
 - 2.2 เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 (พ.ศ.2490 – พ.ศ.2519)
 - 2.3 เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519
 - 2.4 ประชาธิปไตยครึ่งใบ
 - 2.5 เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ
 - 2.6 รัฐธรรมนูญ ปี2540
 - 2.7 รัฐประหาร 2549
3. เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับ สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางสังคมและการเมืองของไทยในตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน
 - 3.1 สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางสังคม
 - 3.2 สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน
 - 3.2.1 การเมืองไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน กับแนวคิดอุดมการณ์ สีเหลือง
 - 3.2.2 การเมืองไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน กับแนวคิดอุดมการณ์ สีแดง
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์
 - 4.1 ประวัติความเป็นมาศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์
 - 4.2 ที่มาของแนวความคิด กลวิธีการนำเสนอ ตามแนวทางศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์
5. แนวคิดศิลปะสะท้อนการเมืองและสังคม

1. เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่สามารถจะกลายเป็นความรุนแรงจากความคิดเห็นที่แตกต่าง

1.1 **รูปแบบความรุนแรง** ความรุนแรงในยุคสมัยใหม่ในปัจจุบัน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจาก ความเป็นรัฐชาติ ความเป็นศาสนา และความเป็นเชื้อชาติ ซึ่งเป็นแนวคิดอันดับต้นๆ ที่เป็นการสร้างความรุนแรง และอยู่ในความคิดของสังคมในแต่ละสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่มีความแตกต่างกันตามสภาพของสังคมนั้นๆ และเป็นสิ่งที่แตกต่างกันตามสภาพของสังคมและวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ ความรุนแรงจึงแบ่งได้ 2 รูปแบบ

1. ความรุนแรงต่อร่างกาย หมายถึง การใช้กำลังหรืออุปกรณ์ใดๆ เป็นอาวุธและทำให้ผู้อื่นที่ถูกกระทำเกิดการบาดเจ็บหรือเสียชีวิต

2. ความรุนแรงต่อจิตใจ หมายถึง การกระทำเพิกเฉยไม่ใส่ใจ ไม่ให้เกียรติ เป็นการทำร้ายทางจิตใจจนอาจทำให้ผู้อื่นเกิดการเสียสติหรือเสรีภาพเช่นทางจิตใจ การพูดจาดูถูกให้ร้าย ด่าทอ และเหยียดหยาม

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) ได้นิยามคำว่า “ความรุนแรง” หมายถึง การจงใจใช้กำลังหรืออำนาจทางกายเพื่อข่มขู่หรือกระทำต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อกลุ่มบุคคลหรือชุมชน ซึ่งมีผลทำให้เกิดหรือมีแนวโน้มที่จะมีผลให้เกิดการบาดเจ็บตาย หรือเป็นอันตรายต่อจิตใจ หรือเป็นการยับยั้งการเจริญของงานหรือการกีดกันหรือปิดกั้น ทำให้สูญเสียสิทธิบางประการ และขาดการได้รับในสิ่งที่สมควรจะได้รับ นอกจากนี้ คำนิยามยังเกี่ยวข้องกับคำว่า การใช้อำนาจ นอกเหนือไปจาก การใช้กำลังทางกาย เพื่อกระทำต่อผู้อื่น ทำให้ความหมายของคำว่าความรุนแรงมีขอบเขตกว้างขึ้น และเห็นภาพการกระทำที่ชัดเจนขึ้น ครอบคลุมถึงผลของการกระทำที่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจ รวมทั้งการคุกคามหรือการข่มขู่ด้วย การใช้อำนาจยังหมายรวมถึงการละเว้นไม่ปฏิบัติหรือการปล่อยปละละเลยไม่ปฏิบัติ ยังผลทำให้เกิดความรุนแรงอย่างเห็นได้ชัดจากการกระทำนั้น (จิระสุข สุขสวัสดิ์; และ อริญญา ดุษฎีศิริ. 2553: 22)

จากคำนิยามดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความรุนแรงในความหมายที่บัญญัติโดยองค์การอนามัยโลกนั้น จะเกี่ยวข้องกับคำว่าความตั้งใจหรือจงใจของผู้กระทำ ความรุนแรง ซึ่งผลที่เกิดขึ้นอาจไม่สัมพันธ์กันกับเหตุ ดังนั้นความรุนแรงในที่นี้จึงไม่ได้หมายรวมถึงการบาดเจ็บหรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุหรือความไม่ตั้งใจนอกจากนี้ คำนิยามยังเกี่ยวข้องกับคำว่า การใช้อำนาจ นอกเหนือไปจาก การใช้กำลังทางกาย เพื่อกระทำต่อผู้อื่น ทำให้ความหมายของคำว่าความรุนแรงมีขอบเขตกว้างขึ้น และเห็นภาพการกระทำที่ชัดเจนขึ้น ครอบคลุมถึงผลของการกระทำที่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจ รวมทั้งการคุกคามหรือการข่มขู่ด้วย การใช้อำนาจยังหมายรวมถึงการละเว้นไม่ปฏิบัติหรือการปล่อยปละละเลยไม่ปฏิบัติ ยังผลทำให้เกิดความรุนแรงอย่างเห็นได้ชัดจากการกระทำนั้น ดังนั้นการใช้ อำนาจหรือการใช้กำลังทางกาย จึงควรหมายรวมถึงการละเว้นไม่กระทำหรือการกระทำทุกประเภทที่

ก่อให้เกิดผลเสีย ทั้งต่อร่างกาย จิตใจ และเพศ ของผู้อื่น รวมทั้งการฆ่าตัวตาย และการทำร้ายตนเอง ในรูปแบบต่างๆ สำหรับผลที่เกิดจากความรุนแรงที่ระบุไว้ในคำนิยามนี้ ได้ครอบคลุมทั้งอันตรายต่อ จิตใจและทำให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ไม่ดี การบาดเจ็บและการตาย สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ ในผลต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชนที่เกิดจากความรุนแรงในรูปแบบที่กว้าง ขึ้นกล่าวคือ ไม่ใช่ผลเฉพาะที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บหรือตายเท่านั้น แต่รวมทั้งภาวะทางด้านสุขภาพ อื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นทันทีหรือเกิดขึ้นภายหลังและคงอยู่ไปเป็นเวลานานนับปี หลังจากการถูกกระทำความรุนแรง (นันทพันธ์ ชินล้าประเสริฐ. 2558: ออนไลน์)

1.2 ความแตกต่างทางอัตลักษณ์ที่สร้างให้เกิดความรุนแรง ความรุนแรงทางอัตลักษณ์ คือส่วนหนึ่งที่สร้างให้เกิดเป็นความขัดแย้งทางสังคมและการเมืองของไทยในช่วงปัจจุบันซึ่งได้มีการ แบ่งแยกทางความคิดและอุดมคติของสังคมหลายๆอย่างจนเป็นอัตลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นอัตลักษณ์ทาง การเมือง เช่น อัตลักษณ์คนเสื้อแดง อัตลักษณ์คนเสื้อเหลือง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงตัวบ่งชี้ลักษณะเฉพาะ ของกลุ่มของตัวเอง

คำว่า “เอกลักษณ์” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า ลักษณะ ที่เหมือนกันหรือมีร่วมกัน “เอกลักษณ์” จึงมีความหมายว่า “เอก” ซึ่งหมายถึง หนึ่งเดียว จึงน่าจะ หมายความว่าลักษณะหนึ่งเดียว (ของหลายๆ สิ่ง) หรือลักษณะที่ของหลายๆ สิ่งมารวมกัน ส่วนคำว่า “อัตลักษณ์” มีความหมายไว้ว่าคุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะเฉพาะของบุคคล สังคม ชุมชน หรือประเทศนั้นๆ เช่น เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น และศาสนา ฯลฯ (ทิดกร สอนภาษา. 2552: ออนไลน์)

อัตลักษณ์ มาจาก อัต+ลักษณะ หมายถึง ลักษณะเฉพาะ คำนี้ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ ความหมาย ดังนี้ คำว่า อัตลักษณ์ (อ่านว่า อัต-ตะ-ลัก) ประกอบด้วยคำว่า อัต (อัต-ตะ) ซึ่งหมายถึง ตน หรือ ตัวเอง กับ ลักษณะ ซึ่งหมายถึง สมบัติเฉพาะตัว คำว่า อัตลักษณ์ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า identity (อ่านว่า ไอ-เด็น-ติ-ตี้) หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็น ที่รู้จักหรือจำได้ เช่น นักร้องกลุ่มนี้มีอัตลักษณ์ทางด้านเสียงที่เด่นมากใครได้ยินก็จำได้ทันที สังคมแต่ ละสังคมมีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง โลกาวัดันทำให้อัตลักษณ์ของสังคมไทยเปลี่ยนไป (บุรินทร์ รุจจนพันธุ์. 2554: ออนไลน์)

อมรรตยะ เสน เสนอไว้อย่างโดดเด่นว่า การก้าวข้ามความรุนแรงที่มาจากมายาคติของ อัตลักษณ์เชิงเดี่ยวต้องอาศัยการมีเหตุผลและเสรีภาพในการเลือก และต้องทำความเข้าใจระหว่าง พหุวัฒนธรรมนิยมกับสิ่งที่อาจเรียกว่า “เอกวัฒนธรรมนิยมที่มีหลายแบบ” (Plural monoculturalism) การจับคนใส่กล่องอัตลักษณ์เชิงเดี่ยวส่งผลให้เราไม่เห็นความเป็นมนุษย์อย่างรอบด้านของเขา เกิดการแบ่งเขา แบ่งเรา และส่งผลให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อคนที่ไม่เหมือนเราง่ายขึ้น เพราะมโนทัศน์ เรื่องอัตลักษณ์มีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำ (ชูกรียะห์ บาเหะ. 2556: ออนไลน์)

ทั้งหมดข้างต้นนี้เป็นสิ่งที่สร้างความรุนแรงให้เกิดขึ้นความคิดอคติของคนในสังคมและการถูกใช้ทางการเมืองและเป็นการสร้างความรุนแรงโดยการแบ่งแยกเขาและเราเกิดขึ้น ส่งผลในการใช้ความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอัตลักษณ์ในความหมายของผู้วิจัยได้มองเห็นว่าเป็นรูปแบบอัตลักษณ์ที่เกิดจากทางการเมืองของไทยในช่วงเวลาปัจจุบัน โดยมีการแบ่งแยกทางความคิดและแนวทางรูปแบบความเชื่อทางการเมืองของแต่ละกลุ่มของตัวเอง

2. ประวัติทางการเมืองไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เริ่มต้นจากการเมืองไทยในยุคปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากการเมืองทางประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองไทยในอดีต คติทางพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ได้ถูกชนชั้นผู้ปกครองของไทยได้นำมาสร้างเป็นอุดมการณ์แห่งรัฐ เพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ผู้ปกครอง ตามคำสอนของศาสนาพุทธซึ่งได้ถูกนำเข้ามาเผยแพร่ในดินแดนที่เป็นประเทศไทยทุกวันนี้ตั้งแต่ประมาณ พุทธศตวรรษที่ 13 ตามคติของศาสนาพุทธถือการปกครองแบบธรรมราชาตามตัวแบบของพระเจ้าอโศกมหาราชที่เป็นการปกครองที่กษัตริย์ใช้หลักธรรม เป็นแนวทางในการปกครอง (สมบัติ จันทรวงศ์; และชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2523; ลิขิต ธีรเวคิน. 2546: 21-22) กล่าวกันว่าในสมัยสุโขทัยเดิมที่เป็นการปกครองในระบบพ่อขุนหรือการปกครองแบบบิดากับบุตรที่ผู้ปกครองและประชาชนมีความใกล้ชิดกัน แต่ต่อมาได้ถูกแทนที่โดยอุดมการณ์ทางการเมืองแบบธรรมราชาที่กษัตริย์เป็นผู้มีความรอบรู้ในหลักธรรมของพุทธศาสนาและใช้หลักธรรมปกครองประชาชน กษัตริย์เป็นผู้ทำนุบำรุงพุทธศาสนาและสั่งสอนธรรมแก่ประชาชน ตัวอย่างเช่น พ่อขุนรามคำแหงที่นำเอาพุทธศาสนามาเป็นเครื่องมือในการปกครอง อบรมประชาชนให้ตั้งอยู่ความสงบ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ; และชัยสิริ สมุทวณิช. 2529: 948) ต่อมาในสมัยราชอาณาจักรอยุธยา ชนชั้นผู้ปกครองได้นำเอาลัทธิเทวราชาจากคติพราหมณ์มาสร้างเป็นอุดมการณ์แห่งรัฐ กษัตริย์มีสถานะเป็นสมมุติเทพ โดยถือว่าเป็นการอวตารปางหนึ่งของพระเจ้าในศาสนาพราหมณ์ลงมาปราบยุคเข็ญและปราบเหล่าทมิฬ เพื่อให้ประชาชนมีความอยู่เย็นเป็นสุข ดังนั้น สถานะของกษัตริย์จึงถูกยกให้ยิ่งใหญ่เหนือสามัญชนทั่วไป แต่อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติ อิทธิพลของศาสนาพุทธที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านานก่อนหน้านี้ทำให้กษัตริย์ที่เป็นสมมุติเทพต้องถูกคาดหวังให้เป็นธรรมราชาด้วย พร้อมกันนี้ ร่องรอยของการผสมผสานกันระหว่างคติพุทธและคติพราหมณ์ดังกล่าวได้ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในการปกครองของไทยตลอดมา จนถึงปัจจุบัน (ณรงค์ พ่วงพิศ. 2529: 61-65) ซึ่งรูปแบบการปกครองของไทยในอดีตจึงทำให้เห็นรูปแบบทางการเมืองในปัจจุบันได้ชัดเจนโดยมองและแบ่งได้เป็น

1. การคงอยู่ของความสัมพันธ์แบบระบบอุปถัมภ์ในแทบทุกระดับของสังคม
2. การยึดถือในระบบอาวุโสทำให้ผู้ที่อายุน้อยกว่าไม่กล้าที่ได้แย้งผู้มีอาวุโสสูงกว่า

3. การยอมรับตนเองในฐานะเป็นไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความสำนึกในทางการเมือง

4. การมีลักษณะเป็นผู้ตามที่ดี มีผลทำให้ขาดความคิดริเริ่มและความเป็นตัวของตัวเอง ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งต่อผู้มีอาวุโส และผู้ที่ให้การอุปถัมภ์

(ประวัติความเป็นมาของการเมืองไทย: Rattanakosin Strategy. 2557: ออนไลน์)

และจากการที่การเมืองไทยในอดีตจนถึงการเมืองในช่วงเวลาปัจจุบันได้เกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงตั้งแต่ปี 2549 ที่ได้มีการขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคมไทยซึ่งเป็นผลมาจากการทำรัฐประหารในครั้งนั้น จึงทำให้ความรุนแรงและความขัดแย้งไม่ได้มีแค่รัฐกับประชาชนอย่างเมื่อก่อนอีกต่อไป แต่กับได้เกิดความขัดแย้งและความรุนแรงไม่ว่าจะเป็นทางร่างกายและความคิดในสังคมไทยที่เป็นประชาชนต่อประชาชน (ในเมื่อก่อนก็เคยเกิดขึ้นจากการเกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับประชาชนแต่เป็นสิ่งที่รัฐได้สร้างให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับประชาชนเสียมากกว่า อย่างเช่น 6 ตุลาคม 2519 จากที่รัฐในขณะนั้นได้มีการปลุกปั่นให้ผู้คนเคียดแค้นนิสิตนักศึกษาประชาชนที่ประท้วงอยู่ในธรรมศาสตร์ตลอดเวลา โดยอ้างข้อว่าจะทำลายล้างสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยระดมหน่วยกระหิณแดง นวพล และลูกเสือชาวบ้านให้กระทำการ 2 อย่างคือ (1) ทำลายพวก "คอมมิวนิสต์" ที่อยู่ในธรรมศาสตร์ (2) ประท้วงรัฐบาลที่จัดตั้งรัฐบาลใหม่โดยไม่ให้นายสมัคร สุนทรเวช และนายสมบุญ ศิริธร ได้เป็นนายกรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) (ปวิญ อิงภากรณ์. 2459-2543: 197-207) แต่กลับเหตุการณ์ในปัจจุบันความขัดแย้งนั้นได้ลงลึกไปมากกว่าในเหตุการณ์ในอดีตมาก โดยที่เราอาจจะต้องมาดูปมตั้งแต่เริ่มการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 สิ่งอะไรบ้างที่ทำให้เป็นปมขัดแย้งทางความคิดในสังคมไทยปัจจุบัน โดยที่เราต้องมาดูถึงอดีตว่ามีผลส่งต่อมาถึงความคิดและความเชื่อในยุคปัจจุบันได้อย่างไรบ้าง

2.1 การเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ.2475 – พ.ศ.2490) คือความขัดแย้งระหว่างคณะราษฎรกับกลุ่มผู้ปกครองเดิม อันประกอบไปด้วยกลุ่มเจ้าและพวกขุนนาง และความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในคณะราษฎรด้วยกันเอง และสถานการณ์ของสงครามโลกครั้งที่ 2 ในระยะห้าปีแรกของการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นหลายเหตุการณ์ อันมีผลนำไปสู่ความคลอนแคลนของรัฐบาล เหตุการณ์สำคัญประการหนึ่งได้แก่ กรณีการนำเสนอเค้าโครงการเศรษฐกิจของนายปรีดี พนมยงค์ เมื่อ พ.ศ.2476 กล่าวคือ ในขณะที่มีการยึดอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น ได้มีประกาศของคณะราษฎรซึ่งระบุถึงนโยบาย 6 ประการ นายปรีดี ได้ยกร่างเค้าโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้น แต่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก ว่ามีลักษณะแนวทางแบบสังคมนิยม ทำให้เกิดการแตกแยกกันในรัฐบาล และดลใจรัฐธรรมนูญบางมาตรา ส่วนนายปรีดี ต้องเดินทางออกจากประเทศไทย คณะทหารภายใต้การนำของนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนาได้ทำการยึดอำนาจรัฐบาลของพระยามโนปกรณนิติธาดาเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ.2476 แล้วตั้งตัวเองเป็นรัฐบาล วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2476 เกิดขึ้นจนเกิดการกบฏของกลุ่มนายทหารและข้าราชการในต่างจังหวัด ภายใต้การนำของพระองค์เจ้าบรมวงศ์

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยประกาศว่า ต้องการให้ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม การกบฏครั้งนี้ก็ถูกปราบปรามลง เจ้านายหลายพระองค์ต้องเสด็จนิราศไปประทับยังต่างประเทศ มีหลายคนในคณะกบฏต้องรับโทษจำคุก หลังจากนั้นไม่ถึงสองปี พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จไปประทับอยู่ในประเทศอังกฤษ และทรงสละราชสมบัติ คณะราษฎรจึงได้ถวายราชบัลลังก์แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล ในเวลาต่อมา ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2481 พระยาพหลพลพยุหเสนา ก็ได้ลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากสุขภาพไม่ดีจึงทำให้จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ดำรงตำแหน่งต่อมาหลังจากนั้นทหารเริ่มมีอำนาจมากขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2481 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2487 จอมพล ป. ได้เป็นนายกรัฐมนตรีเป็นเวลาห้าปีครึ่ง ซึ่งมีบทบาทอย่างมากในการสร้างประวัติศาสตร์ของเมืองไทย นโยบายที่สำคัญที่สุดคือ รัฐนิยม ซึ่งเป็นนโยบายรักชาติ แสดงออกโดยการรณรงค์ต่อต้านคนจีน และนโยบายสงครามที่เป็นมิตรกับญี่ปุ่น พร้อมกับประกาศสงครามกับประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา นโยบาย ดังกล่าวมีตั้งแต่โครงการรวมชาติ การสร้างเอกลักษณ์ของชาติ การสร้างความเป็นชาตินิยมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม และความสนใจต่อผลประโยชน์ของสาธารณะ นโยบายที่อันตรายที่สุดของจอมพล ป. ก็คือการตัดสินใจร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง การตัดสินใจประกาศสงครามกับสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เกิดจากเหตุผลหลายประการ ที่สำคัญที่สุดคือ ความกดดันจากสถานการณ์และอาจจะมาจากการคาดการณ์ผิดพลาดว่าญี่ปุ่นจะชนะสงคราม ดังนั้นการเข้าร่วมกับญี่ปุ่นก็เหมือนกับการเข้าร่วมกับผู้ชนะซึ่งประเทศไทยอาจได้ผลประโยชน์ร่วมกับผู้ชนะ แต่ว่าการตัดสินใจของจอมพล ป. กลายเป็นข้อผิดพลาดอย่างใหญ่หลวงและทำให้ต้องเสียตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหลังจากสงครามโลกสิ้นสุดลง เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม ประเทศไทยซึ่งเป็นพันธมิตรของญี่ปุ่นก็แพ้สงครามด้วย แต่มีปัจจัยสองข้อที่ทำให้ผู้นำไทยสามารถจัดการกับสถานการณ์เพื่อหลุดพ้นจากวิกฤตการณ์ครั้งนี้ ปัจจัยสองประการนี้คือ

- (1) ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ซึ่งเป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตันปฏิเสธที่จะส่งสาส์นประกาศสงครามให้กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา
- (2) ได้มีการจัดตั้งขบวนการเสรีไทยซึ่งประกอบด้วยคนไทยที่อยู่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อการกู้เอกราชของชาติ

ขบวนการนี้ตั้งขึ้นโดย ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ซึ่งได้ร่วมมือกับนายปรีดี พนมยงค์ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งได้รวบรวมกำลังคนภายในประเทศ และร่วมมือกับฝ่ายพันธมิตรทั้งหลาย ดังนั้นเมื่อสงครามเสร็จสิ้นลง นายปรีดีจึงออกประกาศซึ่งเห็นชอบโดยเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ โดยมีเนื้อความทำนองว่า “คนไทยไม่เห็นด้วยกับการประกาศสงครามและกระทำการอันเป็นศัตรูต่อ สหประชาชาติ (และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งกระทำการแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว) ได้ประกาศในนามของประชาชนชาวไทยว่า การประกาศสงครามต่อสหรัฐอเมริกาและอังกฤษนั้นเป็นโมฆะ และไม่ได้ผูกมัดประชาชนชาวไทย” การเคลื่อนไหวดังกล่าวเป็นการเคลื่อนไหวที่รอบคอบ เพื่อการช่วยชาติให้หลุดพ้นจากผลเสียซึ่งเกิดจากการกระทำของจอมพล ป. หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2488 รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา นายเบิร์นส์ (Byrnes) ได้กล่าวสุนทรพจน์เกี่ยวกับเรื่องนี้และสรุปว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ถือว่าประเทศไทยเป็นศัตรู แต่เป็นประเทศที่จะต้องได้รับการปลดปล่อยจากศัตรู และสหรัฐอเมริกาหวังว่าประเทศไทยจะกลับสู่สภาพเดิมในหมู่ประชาชาติทั้งปวงโดยเป็นประเทศเสรี มีอธิปไตยและมีเอกราช ดังนั้นโดยการสนับสนุนของสหรัฐอเมริกาทำให้ประเทศไทยสามารถหลีกเลี่ยงชะตากรรมเหมือนดังเช่นของญี่ปุ่นและเยอรมนีอย่างหมิ่นเหม่ อันที่จริงได้มีการพูดถึงการสลายกองทัพไทยในแบบเดียวกับญี่ปุ่นและเยอรมนีเพื่อปูทางให้เกิดรัฐบาลแบบประชาธิปไตยขึ้นในประเทศไทยในส่วนของการเมืองภายใน ประเทศไทยได้โผล่ขึ้นมาจากสงครามในลักษณะของประเทศที่มีรัฐบาลใหม่คือ รัฐบาลพลเรือนซึ่งนำโดยพวกเสรีนิยม เช่น นายปรีดี พนมยงค์ และ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ส่วนความรุ่งเรืองของทหารชาตินิยมและการรวมชาติของจอมพล ป. ได้ตกต่ำลงท่ามกลางสภาพทางการเมืองในลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้โอกาสของพวกเสรีนิยมในการที่จะสร้างรัฐบาลระบอบประชาธิปไตยดูเหมือนจะแจ่มใส เพราะว่าอำนาจทหารถูกจำกัดลง อย่างไรก็ตาม พวกเสรีนิยมก็ไม่สามารถจะพัฒนาระบอบประชาธิปไตยได้ดีเท่าที่ควร และนำไปสู่การรัฐประหารเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2490 (โดยสถาบันพระปกเกล้า. 2557: ออนไลน์)

2.2 เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 (พ.ศ.2490 – พ.ศ.2519) คณะทหารและกองทัพได้เข้ามาบีบหนทางทางการเมืองการปกครองประเทศโดยการยึดอำนาจทำรัฐประหาร และถือว่าเป็นการดำเนินการปกครองของข้าราชการ โดยข้าราชการ และเพื่อข้าราชการ จนกระทั่งมีการให้สมญาการปกครองในยุคนี้นี้ว่าเป็น “ยุคอำมาตยาธิปไตย” โดยมีจุดเริ่มต้นจากการทำรัฐประหารโดยคณะรัฐประหาร 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2490 ก่อนที่เป็นประชาธิปไตยครึ่งใบแทรกเข้ามาเล็กน้อย และจะถูกล้มโดยการลุกฮือซึ่งนำโดยนักศึกษาเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และเหตุการณ์นั้นเรียกว่า “การปฏิวัติเดือนตุลาคม” (โดยสถาบันพระปกเกล้า. 2557: ออนไลน์) ในวันที่ 14 ตุลาคม 2516 เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองยุคใหม่ของไทยที่มีนัยสำคัญอย่างยิ่งยวด เพราะเป็นการลุกฮือของประชาชนเป็นจำนวนแสน ๆ คน โดยมีกลุ่มแกนนำจะเป็น นิสิต นักศึกษา และประชาชน โดยในเช้าตรู่วันที่ 14 ตุลาคม จุดเริ่มต้นของจลาจลเริ่มก่อตัวขึ้น เมื่อผู้ชุมนุมประท้วงกำลังแยกย้ายกลับและได้ใช้เส้นทางหน้าพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน แต่ทางเจ้าหน้าที่ไม่ยอมให้ผ่าน ด้วยความที่ไม่เข้าใจกันจึงเกิดการกระทบกระทั่งการปะทะกันกลายเป็นการจลาจลฝ่ายกลุ่มคนที่ล่องหน้ากลับไปยังธรรมศาสตร์ได้ข่าวว่าตำรวจตีประชาชนก็โกรธ แค้น หว่ำนักหลัง จึงเรียกให้กลับไปพร้อมที่ธรรมศาสตร์ เหตุการณ์ได้บานปลายลุกลามออกไปอย่างที่ไม่ใครคาดคิดไว้ ทหารและตำรวจออกปราบฝูงชนโดยใช้ทั้งอาวุธปืน รถถัง และเฮลิคอปเตอร์ มีการต่อสู้ปะทะกันตลอดสายถนนราชดำเนินตั้งแต่ผ่านฟ้าถึงสนามหลวง นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน ก็เริ่มตอบโต้กลับรุนแรงมากขึ้น มีการยิงและปะทะเปิดขวิดตอบโต้ทหาร ตำรวจ ศพวิรชนที่เสียชีวิตหลายคนถูกแห่เพื่อเป็นการประจานความทารุณของทหารตำรวจและชักชวนให้ประชาชนไปร่วมต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย ส่วนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นักศึกษาก็ลี้ภัยผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บไปโรงพยาบาลศิริราชทางเรือตลอดเวลา และในตอนค่ำวันที่ 14 ตุลาคม จอมพลถนอม

ได้ประกาศลาออก และนายสัญญา ธรรมศักดิ์ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกแทน แล้วแต่เหตุการณ์ก็ยัง ไม่สงบ เพราะประชาชนยังไม่วางใจเพราะจอมพลถนอมยังอยู่ในตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด เหตุการณ์จึงยังไม่สงบโดยกลุ่มทหารได้เปิดฉากยิงเข้าใส่นักศึกษาและประชาชนอีกครั้งหลังจาก พระราชดำรัสทางโทรทัศน์เพียงหนึ่งชั่วโมง วันที่ 15 ตุลาคมเวลา 08.15 น. สถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ก็ได้กระจายเสียงประกาศของนายสัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรีคนใหม่ ให้ราชการ ในกรุงเทพฯ หยุดเป็นเวลา 3 วัน โดยเหตุการณ์ยังคงตึงเครียด ทหารส่งกำลังเข้ามาเสริมตามจุดต่าง ๆ ที่มีการจลาจล ส่วนทางเจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วกรุงเทพฯ ไม่ได้ออกปฏิบัติหน้าที่ แต่ตั้งรับอยู่ในแต่ละสถานี โดยไม่ได้สวมเครื่องแบบตำรวจ หลายโรงพักถูกปล่อยร้าง ซึ่งในตอนหัวค่ำ ได้มีประกาศว่า จอมพล ประภาส พ.อ. ณรงค์และบริวารได้เดินทางออกนอกประเทศไปยังไทเป ส่วนจอมพลถนอม และครอบครัว เดินทางไปซอกลี้ภัยในสหรัฐอเมริกาในคืนถัดมา เหตุการณ์จึงค่อยสงบลง อาจจะถือได้ว่าการลุกฮือ ดังกล่าวเป็นการเปิดประวัติศาสตร์บทใหม่ทางการเมืองไทยในยุคหลังการเปลี่ยนแปลง 24 มิถุนายน 2475 อย่างไรก็ตาม ถ้าวิเคราะห์เจาะลึกแล้วจะเห็นว่า 14 ตุลาคม 2516 หรือที่นักวิชาการบางท่าน เรียกว่า “การปฏิวัติ” 14 ตุลาคม 2516 เป็นผลที่จะต้องเกิดขึ้นเพราะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับนโยบาย พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและระบบการเมือง (14 ตุลา วันมหาวิปโยค วีรชนคนรุ่นหลังที่ควรจดจำ. 2558: ออนไลน์)

2.3 เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 เริ่มต้นจากการเดินทางเข้า ประเทศของ จอมพลถนอม กิตติขจร ซึ่งบวชเณรมาจากสิงคโปร์ เพื่อเข้ามาบวชพระที่วัดในกรุงเทพฯ ก่อนหน้านั้น จอมพลประภาสก็ได้พยายามเดินทางเข้าประเทศมาครั้งหนึ่ง แต่ถูกนิสิตนักศึกษาและประชาชน ต่อต้าน จึงทำไม่สำเร็จ ในกรณีของจอมพลถนอมนั้น เข้ามาโดยบวชเณร ห่มผ้าเหลืองเข้ามาเพื่อมาบวช การเข้ามาบวชนั้น ได้ออกข่าวทางสื่อมวลชนรวมทั้งโทรทัศน์ด้วย ซึ่งเป็นที่คาดกันว่าจะต้องนำไปสู่การ ประท้วงโดยศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาและประชาชน การประท้วงก็ทำเช่นเดียวกับการชุมนุมประท้วงครั้ง ก่อนๆ แต่เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ปฏิเสธไม่ยอมให้ใช้สถานที่ ผลที่สุดกลุ่มชนก็ได้ใช้ กำลังเข้ายึดมหาวิทยาลัย และใช้เป็นที่ประท้วงต่อไป ในการประท้วงนั้น ได้มีการแสดงการแขวนคอ ซึ่ง ก่อนหน้านั้นได้มีผู้ถูกจับโดยต้องสงสัยว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายและถูกแขวนคอตายที่นครปฐม การ แขวนคอที่ลานโพธิ์เป็นการล้อเลียนการเมือง ซึ่งแสดงให้เห็นความไม่มีชื่อไม่มีแปของกฎหมาย แต่ด้วย เหตุผลกลไกก็ตาม ภาพที่แขวนคอล้อเลียนนั้นมีส่วนละม้ายคล้ายคลึงกับภาพของพระบรมวงศานุวงศ์ พระองค์หนึ่ง โดยเฉพาะภาพที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ Bangkok Post และดาวสยาม ซึ่งเป็นการหมิ่นพระ บรมเดชาภาพอย่างอุกอาจ จึงเป็นเหตุทำให้เกิดการรวมตัวเพื่อชุมนุมต่อต้านการประท้วงของกลุ่มนิสิต นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เกิดขึ้น ขณะเดียวกันทางวิทยุยานเกราะก็ได้กระจายเสียงชี้ให้เห็นการ กระทำอุกอาจของศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ทางศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าว แต่การก็สายเกินแก้ เพราะอารมณ์ที่ถูกเร้า และความแตกแยกทาง อุดมการณ์ซึ่งออกมาเป็นความเกลียดชังได้ทำให้เกิดความกระเหี้ยนกระหือรือที่จะทำร้ายกัน ผลสุดท้ายก็เกิด เหตุการณ์อันน่าเศร้าสลด ในวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ได้มีการล้อมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมีการต่อสู้

กันด้วยอาวุธปืน จนเสียชีวิตไปไม่น้อย การยึดอำนาจ หรือการต่อสู้กันด้วยความรุนแรงทางการเมืองนั้น ย่อมจะนำไปสู่การเสียชีวิตและเลือดเนื้อ แต่ที่น่าตระหนกและสังเวชใจคือ วิธีการอันทารุณที่กระทำต่อนิสิตนักศึกษา การแขวนคอ การเผาโดยใช้ยางรถยนต์เป็นเชื้อ การรุมฆ่า ฯลฯ ทั้งหมดนี้เป็นจุดต่างดำในประวัติศาสตร์ ซึ่งคนรุ่นหลังต้องจดจำ เพื่อมิให้เกิดขึ้นอีก ในเย็นวันที่ 6 ตุลาคม นั้นเอง ก็ได้มีการยึดอำนาจการเมืองขึ้น นำโดยหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินซึ่งมี พลเรือเอก สงัด ชลออยู่ เป็นหัวหน้า มีประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2517 การยุบเลิกรัฐสภา การเลิกพรรคการเมือง ฯลฯ และมีการตั้งนายกรัฐมนตรี พลเรือนขึ้นมาบริหารประเทศคือ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นการสิ้นสุดระบอบประชาธิปไตยสมบูรณ์แบบ และเป็นการสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญที่ได้มาด้วยการต่อสู้ของประชาชนที่รวมตัวกันล้มระบบเผด็จการทหาร (โดยสถาบันพระปกเกล้า. 2557: ออนไลน์)

2.4 ประชาธิปไตยครึ่งใบ ความประชาธิปไตยครึ่งใบ (พ.ศ.2520 – พ.ศ.2535) เราอาจจะให้นิยามคำว่า ประชาธิปไตยแบบครึ่งใบได้ดังต่อไปนี้

ประการแรก เป็นอุบายของรัฐบาลที่ประสงค์จะครองอำนาจให้ยาวนานที่สุดโดยกำหนดในรัฐธรรมนูญในประเด็นสำคัญที่สุด 2 ประเด็น คือ

(1) นายกรัฐมนตรีไม่ต้องผ่านการรับเลือกตั้งเป็น ส.ส.

(2) ข้าราชการประจำและทหารจะดำรงตำแหน่งข้าราชการประจำ และดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปพร้อมๆ กันได้ในชั่วขณะหนึ่งภายใต้บทเฉพาะกาล หลังจากนั้นจะต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งการลดอำนาจของวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งลงไป ซึ่งเหตุการณ์นี้ทำให้ทหารบางพวกพยายามเปลี่ยนรัฐธรรมนูญ โดยอ้างเหตุผลที่ว่ารัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2521 ไม่เปิดทางให้ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีความรู้ความสามารถเข้าไปรับใช้ทางการเมือง ดังนั้นจึงไม่เหมาะสมกับประเทศไทย ถึงแม้ว่าความพยายามที่จะแก้รัฐธรรมนูญประสบความสำเร็จหลายครั้ง แต่ก็ เป็นเรื่องที่ได้สร้างความไม่สงบทางการเมืองให้เกิดขึ้นเป็นระยะๆ

ประการที่สอง ประชาธิปไตยแบบครึ่งใบสะท้อนให้เห็นถึงการมองการเมืองในลักษณะมองความเป็นจริงในประเด็นของการสร้างสถาบัน อันที่จริงเป็นการผสมของเก่าและของใหม่ เป็นที่ทราบกันดีในหมู่ผู้สังเกตการณ์ทางการเมืองไทยว่า ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายทางสังคมก็ตาม แต่โครงสร้างทางอำนาจและสถาบันทางสังคมก็ยังเกือบจะเหมือนเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนเกี่ยวกับทหารและข้าราชการพลเรือน กลุ่มผู้นำเหล่านี้จะยังคงมีบทบาทสำคัญต่อไปในทางการเมืองไทย ในยุคประชาธิปไตยครึ่งใบเป็นความพยายามในการแบ่งสรรอำนาจและการใช้อำนาจร่วมกันระหว่างฝ่ายข้าราชการประจำกับฝ่ายนักการเมือง การผสมผสานในการใช้อำนาจทางการเมืองดังกล่าวยังคงดำรงความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชั่วคราว โดยเฉพาะในฝ่ายข้าราชการประจำ ความขัดแย้งดังกล่าวได้ประทุให้เห็นจากความพยายามในการทำรัฐประหารหลายครั้งหลายหนแต่ไม่ประสบความสำเร็จ อาทิ ความพยายามทำรัฐประหารของกลุ่มนายทหารหนุ่ม เมื่อวันที่ 1 – 3 เมษายน พ.ศ.2524 และอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ.2528

ประการที่สาม ปัญหาความแตกต่างทางด้านลัทธิการเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมือง และปัญหาการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์มีการแก้ไขอย่างชาญฉลาดและค่อยเป็นค่อยไป โดยการยอมรับจากทุกฝ่ายทำให้ช่วยลดความกดดันทางการเมืองและการทหารทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศอย่างเห็นได้ชัด (โดยสถาบันพระปกเกล้า. 2557: ออนไลน์)

2.5 เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนเคลื่อนไหวประท้วงรัฐบาลที่มี พลเอกสุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี และต่อต้านการสืบทอดอำนาจของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) ซึ่งเป็นการรัฐประหารรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 นำไปสู่เหตุการณ์ปราบปรามและปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารที่เข้ามาปราบปรามประชาชนผู้ชุมนุม โดยมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยเหตุการณ์ทั้งหมดเริ่มต้นมาจากการที่นายทหารกลุ่มหนึ่งที่เรียกตัวเองว่า คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) โดยมี พล.อ. สุจินดา คราประยูร พล.อ. สุรินทร์ คงสมพงษ์ พล.อ.เกษม วัฒนชัย พล.อ. อิศระพงศ์ หนูแก้วดี ฯลฯ ได้ทำการรัฐประหาร 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 หรือ 1 ปีก่อนหน้าการประท้วง โดยการได้ยึดอำนาจจาก พล.อ. ชาติชาย ชุณหะวัณ ในขณะนั้นได้เป็นนายกรัฐมนตรี โดยให้เหตุผลในการทำรัฐประหารว่า รัฐบาลได้มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง และรัฐบาลพยายามทำลายสถาบันทหาร โดยหลังจากยึดอำนาจคณะ รสช. ก็ได้แต่งตั้ง นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีรักษาการ มีการแต่งตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้น รวมทั้งการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ 20 คน เพื่อร่างรัฐธรรมนูญใหม่ หลังจากร่างรัฐธรรมนูญสำเร็จ ก็ได้มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2535 โดยพรรคที่ได้จำนวนผู้แทนมากที่สุดคือพรรคสามัคคีธรรม (79 คน) และได้มีการเตรียมเสนอชื่อนายณรงค์ วงศ์วรรณ หัวหน้าพรรคสามัคคีธรรมในฐานะหัวหน้าพรรคที่มีผู้แทนมากที่สุดขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ปรากฏว่า ทางโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา นางมาร์กาเร็ต แทตไวดเลอร์ ได้ออกมาประกาศว่า นายณรงค์ นั้นเป็นผู้นำที่ไม่สามารถขอวีซ่าเดินทางเข้าสหรัฐฯได้ เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับนักค้ายาเสพติด ในที่สุดจึงมีการเสนอชื่อ พลเอกสุจินดา คราประยูร ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีแทน ซึ่งเมื่อได้รับพระราชทานแต่งตั้งอย่างเป็นทางการแล้ว ก็เกิดความไม่พอใจของประชาชนในวงกว้าง ซึ่งเกิดจากที่มีการหักทวงโต้แย้งเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นมาใหม่ว่า ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย, ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้ออกประกาศใช้ และจึงเป็นต้นเหตุของการประท้วงจนเกิดเกิดความรุนแรงขึ้น (ย้อนหลังเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ "พฤษภาทมิฬ" 2535. 2550: ออนไลน์)

2.6 รัฐธรรมนูญ ปี2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 นับเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเมือง และเป็นที่มาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยเริ่มต้นจากการที่คณะกรรมการปฏิรูปการเมืองที่รัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา แต่งตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2538 ได้นำเสนอร่างรัฐธรรมนูญฯ แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 211 เพื่อเปิดโอกาสให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้น และคณะรัฐมนตรีซึ่งมีนายบรรหาร ศิลปอาชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้นำเสนอต่อรัฐสภา โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ ประการแรก ให้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาคณะหนึ่ง อันประกอบด้วยตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพสำคัญและนักวิชาการ เป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญเสนอ ประการที่สอง ให้ปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองขึ้นใหม่ให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประการที่สาม เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุมัติร่างรัฐธรรมนูญโดยการออกเสียงประชามติได้ด้วย และประการที่สี่ ให้มีการรักษาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขไว้ตลอดไป

รัฐสภาได้พิจารณารับหลักการร่างรัฐธรรมนูญฯ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 211 ในวาระที่หนึ่งและแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญแก้ไขรัฐธรรมนูญขึ้น โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช เป็นประธาน เพื่อพิจารณาแก้ไขและแปรญัตติร่างรัฐธรรมนูญฯ ในวาระที่สอง และในที่สุดได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พุทธศักราช 2539 โดยได้เพิ่มเติมหมวด 12 ว่าด้วย “การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่” แยกต่างหากจากหมวดเดิมที่ว่าด้วย “การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ” โดยได้บัญญัติไว้ตั้งแต่มาตรา 211 ทวิถึงมาตรา 211 เอญวีสติ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ประกอบด้วยสมาชิกจากบุคคลหลายสาขาอาชีพ เป็นองค์กรในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ในการจัดทำรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ (โดยสถาบันพระปกเกล้า. 2557: ออนไลน์)

2.7 รัฐประหาร 2549 เหตุการณ์รัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลรักษาการณ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 เป็นผลสืบเนื่องจากความขัดแย้งทางการเมืองที่เริ่มต้นตั้งแต่เดือนกันยายน 2548 จุดเริ่มต้นอาจนับได้ตั้งแต่การปลดรายการ “เมืองไทยรายสัปดาห์” จากผังรายการของโมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง 9) ในเดือนกันยายน หลังมีความพยายามเปิดโปงและโจมตีปัญหาการคอร์รัปชันของรัฐบาลทักษิณ ทำให้หนึ่งในผู้จัดรายการคือนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ตัดสินใจจัดรายการในลักษณะ “สัญจร” ในชื่อ “เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร” เป็นครั้งแรกในวันที่ 23 กันยายน 2548 ที่หอประชุมเล็ก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรจัดต่อมาเรื่อยๆ โดยเปลี่ยนแปลงสถานที่อีกหลายครั้ง ครั้งสำคัญคือครั้งที่ 6 สวนลุมพินี มีผู้เข้าร่วมถึงหลักหมื่นและมีการประกาศจุดยืนขับไล่รัฐบาลอย่างชัดเจน 11 พฤศจิกายนปีเดียวกัน สนธิ ลิ้มทองกุล นำประชาชนที่ชุมนุมประท้วงหลายหมื่นคนบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้ากล่าวถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ถวายคืนพระราชอำนาจ” และ “พระราชทานผู้นำในการปฏิรูปการเมือง” โดยอ้างมาตรา 7 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ว่า “ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” นอกจากนี้ยังเรียกร้องให้ทหารแสดงจุดยืนทางการเมืองระหว่างการประชุมในคืนวันที่ 4 ต่อเนื่องถึงรุ่งเช้าวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2549 โดยเข้าพบ พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน

ผู้บัญชาการทหารบกเรียกร้องให้ “ทหารออกมาเป็นข้างประชาชน” ก่อนจะสลายการชุมนุมในเวลาต่อมา 10 กุมภาพันธ์ มีการเปิดตัว “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” เป็นองค์การนำในการชุมนุมต่อต้านรัฐบาล หลังจากนั้นก็มี การชุมนุมเป็นระยะ ช่วงนั้น นักวิชาการ นักหนังสือพิมพ์ องค์กรพัฒนาเอกชน กลุ่มพลังทางการเมืองต่างๆ ได้ออกมาให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้มาตรา 7 ในการขอยกเว้นการลงโทษนายกรัฐมนตรีนายทักษิณ ชินวัตรในที่สุดท่ามกลางสถานการณ์ที่สื่อเค้าวางจะเกิดความรุนแรง นายกรัฐมนตรีได้ประกาศยุบสภาและจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 2 เมษายน 2549 ทว่า พรรคประชาธิปัตย์ยังคงส่งผู้สมัครแข่งขันในการเลือกตั้งครั้งนี้โดยอ้างว่ากระชั้นชิดเกินไป นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังมีพระราชดำรัสกับคณะผู้พิพากษาในวันที่ 25 เมษายน 2549 ความว่า “ข้าพเจ้ามีความเดือดร้อนมาก ที่เอะอะอะไร ก็ขอพระราชทานนายกฯ พระราชทาน ซึ่งไม่ใช่การปกครองแบบประชาธิปไตย ถ้าไปอ้าง มาตรา 7 ของรัฐธรรมนูญ เป็นการอ้างที่ผิด มันอ้างไม่ได้” และมีพระราชดำรัสให้ศาลจัดการปัญหาการเมือง ต่อมา 8 กรกฎาคม 2549 ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นโมฆะโดยหนึ่งในเหตุผลของศาลนั้นชี้ว่ากรรมการการเลือกตั้งจัดวางคูหาเลือกตั้งในลักษณะก่อให้เกิดการทุจริตในการลงคะแนน ส่งผลให้มีคะแนนในโหวตถึง 9.5 ล้านคะแนน ทำให้ต้องกำหนดวันเลือกตั้งใหม่เป็น 15 ตุลาคม 2549 ก่อนการเลือกตั้งครั้งใหม่ มีเหตุการณ์สำคัญที่สื่อถึงการเตรียมรัฐประหารเกิดขึ้นหลายครั้ง อาทิ วันที่ 19 กรกฎาคม 2549 พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ผบ.ทบ. ออกคำสั่งโยกย้ายนายทหารระดับคุมกำลังจำนวน 129 นาย และสนธิ ลิ้มทองกุลได้ประกาศจะชุมนุมใหญ่อีกครั้งในวันที่ 20 กันยายน ในขณะที่ฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลก็ประกาศระดมพลชุมนุมเช่นกันในที่สุด 19 กันยายน 2549 ช่วงเช้า พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร รักษาการนายกรัฐมนตรีซึ่งอยู่ระหว่างร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติที่นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา มีคำสั่งให้ผู้บัญชาการเหล่าทัพเข้าประชุมกับคณะรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาล แต่ไม่มีผู้นำเหล่าทัพคนใดร่วมประชุมทำให้เกิดข่าวลือแพร่สะพัดว่าจะเกิดการรัฐประหาร ต่อมาช่วงหัวค่ำก็ปรากฏการเคลื่อนกำลังทหารและรถถังเข้ามาในกรุงเทพมหานคร ทำให้ในเวลา 22.00 น. พ.ต.ท. ทักษิณ ประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตกรุงเทพมหานครผ่านสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.) ปลดพลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน จาก ผบ.ทบ. แต่งตั้ง พล.อ. เรืองโรจน์ มหาศรานนท์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดให้ควบคุมสถานการณ์ แต่ระหว่างประกาศคำสั่ง สัญญาณก็ถูกตัดเนื่องจากกำลังทหารเข้าควบคุมสถานีไว้ได้ ส่วนโทรทัศน์ช่องอื่นรายการตามปกติถูกงดออกอากาศ มีการเปิดเพลงและฉายภาพยนตร์เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแทน ขณะนั้นรถถังจำนวนหนึ่งเข้าคุมจุดสำคัญต่างๆ ในกรุงเทพฯ อาทิ ทำเนียบรัฐบาล สถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ถนนราชดำเนิน บ้านพักของ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และพระบรมรูปทรงม้า โดยทหารเหล่านี้ผู้กริบปืนสีเหลืองเอาไว้ที่แขนเสื้อและปลายปืน 23.00 น. โทรศัพท์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยเผยแพร่แถลงการณ์ยึดอำนาจของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) มี พล.ต.ประพาส ศกุนตนาค อดีตโฆษก สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เป็นผู้อ่านใจความว่า “เนื่องด้วยขณะนี้คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งประกอบด้วยผู้บัญชาการเหล่าทัพ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้เข้าควบคุมสถานการณ์ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และบริเวณใกล้เคียงได้แล้ว โดยไม่มีการขัดขวาง เพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองจึงขอความร่วมมือประชาชนในการให้

ความร่วมมือและอยู่ในความสงบ และขอภัยในความไม่สะดวกมา ณ ที่นี้ด้วย” อีกด้าน ที่สหรัฐอเมริกา นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศให้สัมภาษณ์สถานีโทรทัศน์ CNN ว่ามี ทหารกลุ่มหนึ่งพยายามทำรัฐประหารจึงต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ขณะนี้ควบคุมสถานการณ์ไว้ได้ แล้ว 23.50 น. สถานการณ์ชัดเจนขึ้นเมื่อมีประกาศ คปค. ฉบับที่ 1 ที่แจ้งเหตุผลยึดอำนาจว่า “การบริหาร ราชการแผ่นดินโดยรักษาการณ์รัฐบาลปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง แบ่งฝ่าย สลายความรู้รัก สามัคคีของคนในชาติอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ประชาชนเคลือบแคลงสงสัยการบริหารราชการแผ่นดิน อันส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง หน่วยงาน องค์การอิสระถูกครอบงำทางการเมือง ไม่ สามารถสนองตอบเจตนารมณ์ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตลอดจนหมิ่นเหม่ต่อการหมิ่นพระบรมเดช านุภาพแห่งองค์พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นที่เคารพเทิดทูนของปวงชนชาวไทยอยู่บ่อยครั้ง แม้หลายภาค ส่วนสังคมจะได้พยายามประนีประนอมคลี่คลายสถานการณ์มาโดยต่อเนื่องแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะ ทำให้สถานการณ์ความขัดแย้งยุติลงได้ “ดังนั้นคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขซึ่งประกอบด้วยผู้บัญชาการเหล่าทัพ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้องยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปโดยคณะปฏิรูปการปกครองฯ ขอ ยืนยันว่าไม่มีเจตนาที่จะเข้ามาเป็นผู้บริหารราชการแผ่นดินเสียเองแต่ได้คืนอำนาจปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขกลับคืนสู่ปวงชนชาวไทยโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้เพื่อธำรง รักษาไว้ซึ่งความสงบสุขและความมั่นคงของชาติ รวมทั้งเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นที่ เคารพยิ่งของปวงชนชาวไทยทุกคน” นอกจากนี้ยังประกาศกฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร 00.19 น. มี แถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน ผบ.ทบ. พล.ร.อ. สถิรพันธุ์ เกยานนท์ ผู้บัญชาการ ทหารเรือ (ผบ.ทร.) พล.อ.อ. ชลิต พุกผาสุข ผู้บัญชาการทหารอากาศ (ผบ.ทอ.) และพล.อ. เปรม ติณสูลาน นท์ รัฐบุรุษและประธานองคมนตรีเข้าเฝ้าฯ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิตเพื่อกราบ บังคมทูลรายงานสถานการณ์บ้านเมือง (เหตุการณ์นี้ภายหลังมีการเผยแพร่ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว ซึ่งไม่สามารถฟังพระสุรเสียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ตรงกับ พล.อ. สนธิ ได้อย่างชัดเจน ออกมา) คปค. ยังคงทยอยออกคำสั่งและประกาศเป็นระยะตลอดคืนจนถึงวันรุ่งขึ้นซึ่งถูกประกาศให้เป็น วันหยุดราชการ ประกาศฉบับสำคัญคือให้ทหารทุกนายรายงานตัว ณ ด่านสกัด ห้ามเคลื่อนย้ายกำลังโดย เด็ดขาดและยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน (ฉบับที่ 2) ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (ฉบับที่ 3) ให้อำนาจในการบริหารประเทศของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเป็น ของหัวหน้า คปค. คือพลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน ผบ.ทบ. (ฉบับที่ 4) ห้ามการชุมนุมทางการเมือง ส่วนใน (ฉบับที่ 7) ให้กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร (ไอซีที) ควบคุมการเผยแพร่ข้อมูลในเครือข่ายการ สื่อสารทั้งหมด (ฉบับที่ 10) แต่งตั้งตำแหน่งต่างๆ ของ คปค. โดยให้ พล.อ. เรืองโรจน์ มหาศรานนท์ ผบ. สส. เป็นประธานที่ปรึกษาคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข (คปค.) พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน ผบ.ทบ. เป็นหัวหน้า คปค. พล.ร.อ. สถิรพันธุ์ เกยานนท์ ผบ.ทร. เป็นรองหัวหน้า คปค. คนที่ 1 พล.อ.อ. ชลิต พุกผาสุข ผบ.ทอ. เป็นรองหัวหน้า คปค. คนที่ 2 พล.ต.อ. โกวิท วัฒนะ ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นรองหัวหน้า คปค. คนที่ 3 พล.อ.วินัย ภัททิยะกุล เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เป็นเลขาธิการ คปค. (ฉบับที่ 11) 9.00 น. วันที่ 20 กันยายน

2551 แขนง คปค. แดงขาวทางสถานีโทรทัศน์เป็นครั้งแรกโดยมีพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถขนาดใหญ่ตั้งอยู่เบื้องหลัง ย้ายสาเหตุยึดอำนาจและยืนยันว่าจะเร่งปฏิรูปการเมืองโดยเร็วที่สุด ช่วงบ่ายยังเชิญเอกอัครราชทูตและอุปทูตจากประเทศต่างๆ เข้าพบเพื่อชี้แจงสถานการณ์ที่หอประชุมกิตติขจร กองบัญชาการกองทัพบก ถนนราชดำเนิน โดยมี การย้ายกับคณะทูตว่าจะประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวภายใน 2 สัปดาห์เพื่อให้มีรัฐบาลพลเรือนโดยเร็วที่สุดมีการเชิญสื่อมวลชนทุกแขนงทั้งไทยและต่างประเทศกว่า 400 คนเข้าซักถามโดยแถลงย้ำว่า คณะรัฐประหารวางแผนยึดอำนาจล่วงหน้าเพียง 2 วัน มีแผนยึดอำนาจระยะสั้นเท่านั้น จากนั้นจะยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวและแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีกับคณะรัฐมนตรีชั่วคราวภายใน 2 สัปดาห์ จะจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ภายใน 1 ปี ส่วนการสอบสวนความผิดของ พ.ต.ท.ทักษิณให้เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม ต่อเรื่องนี้ คปค. มีประกาศ (ฉบับที่ 30) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ทั้งหมด 12 คน ประกอบด้วยนายนิคม ไวยภูมิ ประธาน นายแก้วสรร ฤทธิ์พิทักษ์ เลขาธิการ นายสกล กอแสงเรือง โฆษก กรรมการที่เหลือคือ นายกล้าณรงค์ จันทิก คุณหญิงจาวรรณ เมณฑกา นายจิรนิติ หะวานนท์ นายบรรเจิด สิงคะเนติ นายวิโรจน์ เลหาะพันธุ์ นายสวัสดิ์ โชติพานิช นางสาวเนย์ อิศวโรจน์ นายอุดม เฟื่องฟู และนายอำนาจ ธีรนาถ มีหน้าที่ “ตรวจสอบการดำเนินงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือเห็นชอบโดยบุคคลในคณะรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยผลของการปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะจะเป็นไปโดยทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ” นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ตรวจสอบสัญญาสัมปทานหรือการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เอกชนโดยมิชอบ หรือมีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ ตรวจสอบการปฏิบัติราชการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือมีการกระทำที่ทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ ตรวจสอบการกระทำของบุคคลใดๆ ที่เห็นว่าเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือหลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร อันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ โดยในกรณีที่เห็นว่าหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ มีพฤติการณ์ว่า มีบุคคลใดเกี่ยวข้องกับการทุจริต หรือประพฤติดมิชอบ หรือร้ายแรงผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจสั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องของผู้นั้น คู่สมรส และบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้นั้นไว้ก่อนได้ คณะรัฐประหารบริหารประเทศด้วยการออก “ประกาศ คปค.” ฉบับต่างๆ อยู่ 10 วัน ถึง 1 ตุลาคม 2549 ได้มีประกาศธรรมนูญการปกครองประเทศชั่วคราวคือ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549” โดยในรัฐธรรมนูญชั่วคราวฉบับนี้มีทั้งหมด 39 มาตรา มีการกำหนดให้ คปค. เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านความมั่นคงทั้งหมดโดยเปลี่ยนสภาพเป็น “คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ” (คมช.) โดยหัวหน้า คปค. จะดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ มีอำนาจเป็นผู้สนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ประธานสภาและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภามาตรากองทัพ และคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญฉบับถาวรที่จะประกาศใช้ในเวลาต่อมา (คือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550) มีการแต่งตั้งให้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งองคมนตรีเป็นนายกรัฐมนตรี จากนั้นจึงมีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีเข้าบริหารประเทศ สื่อต่างประเทศได้

เกาะติดสถานการณ์การรัฐประหารครั้งนี้และรายงานข่าวไปทั่วโลก สำนักข่าวจำนวนมากแสดงความประหลาดใจต่อเหตุการณ์ อาทิ BBC พาดหัวข่าวช่วงดึกวันที่ 19 กันยายน 2549 ว่า “ภาพเหนือจริงบนท้องถนนของกรุงเทพฯ” (“Surreal scenes on streets of Bangkok”) เทเลกราฟ ระบุว่า “รัฐประหารแบบคลาสสิก” (“Army mounts coup in Thailand”) ส่วนสำนักข่าวของสหรัฐอเมริกา CNN พาดหัวข่าวว่า “ผู้บัญชาการกองทัพไทยก่อรัฐประหารขณะนายกรัฐมนตรีอยู่ต่างประเทศ” (Thai army chief leads coup while prime minister away”) นิตยสารไทมส์ ฉบับออนไลน์พาดหัวว่า “รัฐประหารอันครึ่นเคร่งในประเทศไทย” (“A festive coup in Thailand”) วันรุ่งขึ้นยังมีการรายงานถึงผู้คนออกมาถ่ายรูปกับรถถัง มอบดอกไม้และอาหารให้ทหาร ชื่อคณะรัฐประหารยังถูกรายงานแตกต่างกันไปในสื่อต่างประเทศ อาทิ เดอะการ์เดียน (The Guardian) แปลชื่อ คปค. ว่า “Council of Administrative Reform” เอพี (Association Press) แปลแบบเดียวกับการได้ยินแต่ขยายว่า “คณะปฏิรูปการปกครองอันมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเป็นประมุข” (“with king Bhumibol Adulyadej as head of state”) อินเตอร์เนชันแนล เฮรัลด์ ตรีบูน (International Herald Tribune) แปลว่า “คณะปฏิรูปการปกครองอันประกอบด้วยกองทัพและตำรวจได้ยึดอำนาจในพระนามของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช” (“a ‘Council of Administrative Reform’ including the military and the police had siezed power in the name of the King Bhumibol Adulyadej.”) และบางครั้งยังแปลว่า “คณะปฏิรูปการปกครอง ซึ่งมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้นำ” ความสับสนเหล่านี้ส่งผลให้คณะรัฐประหารเปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษ Council for Democratic Reform under Constitutional Monarchy (CDRM) ด้วยการตัด “under Constitutional Monarchy” ออกในเวลาต่อมา หลังเหตุการณ์รัฐประหารมีการแสดงการสนับสนุนและต่อต้านจากหลายฝ่าย อาทิ นักธุรกิจนายหนึ่งพนส์ที่วอร์ปี่เอ็มดับเบิลยูว่า “พล.อ.สนธิ วีรบุรุษชาวไทย” และ “กองทัพเพื่อประชาชน” ทั้งนี้เสี่ยงนักธุรกิจในประเทศไทยส่วนมากจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วย ยังมีกลุ่มสนับสนุนจากแวดวงวิชาการ อาทิ นายเสน่ห์ จามริก ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ขณะนั้น) ที่กล่าวสนับสนุนอย่างชัดเจนว่า “อย่ามองว่ามันถอยหลัง เพราะเราถอยหลังมาจนถึงจุดแล้วและรัฐธรรมนูญถูกดื้อนเข้ามามูม ดังนั้น มันไม่ใช่เรื่องเดินหน้าหรือถอยหลัง แต่เป็นเรื่องของการแก้สถานการณ์ ความจริงรัฐธรรมนูญถูกฉีกมาตั้งนานแล้ว ตั้งแต่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีขึ้นมาบริหารประเทศ” ดร.สุพล นิธิไกรพนธ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวกับผู้สื่อข่าวต่อประเด็นการรัฐประหารว่า ผู้ที่รัฐประหารสำเร็จถือเป็น “องค์อธิปัตย์” โดยไม่กล่าวถึงความผิดตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่าการรัฐประหารเป็นเรื่องผิดกฎหมายแต่อย่างใด หลังจากนั้นก็มี ความพยายามอธิบายความชอบธรรมของการรัฐประหารครั้งนี้จากนักวิชาการจำนวนมาก ส่วนเสียงฝ่ายต่อต้านปรากฏขึ้นตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2549 เช่นกัน ในวันนั้น ร.ต. ฉลาด วรฉัตร และทวิ ไกรคุปต์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคไทยรักไทย ประท้วงที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยแต่ทั้งสองคนก็ถูกทหารรวบตัวขึ้นรถไป ต่อมา “เครือข่าย 19 กันยาต้านรัฐประหาร” เปิดตัวทำกิจกรรมต่อต้านการรัฐประหารที่ด้านหน้าห้างสรรพสินค้าสยามพารากอนในวันที่ 22 กันยายน โดยไม่มีสถานีโทรทัศน์ช่องใดในขณะนั้นรายงานข่าวเรื่องนี้ 25 กันยายน 2549 เวลา 17.00 น. มีการประท้วงที่ลานหน้าตึกโดมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์และจัดเสวนาในหัวข้อ “ทำไมเราต้องคัดค้านรัฐประหาร” โดย “กลุ่มโดมแดง” และเครือข่ายนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่นๆ เป็นเวลา 1 ชั่วโมง 30 กันยายน เกิดเหตุการณ์

แท็กซี่ซึ่งทราบชื่อผู้ขับภายหลังว่า นายนวนมทอง ไพรวลัย พุ่งเข้าชนรถถังบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า เพื่อประท้วงคณะรัฐประหารแต่ไม่ประสบความสำเร็จ (ต่อมานวมทองได้ผูกคอตายประท้วงอีกครั้งจนเสียชีวิตในวันที่ 31 ตุลาคม 2549) ยังมีผลสำรวจความเห็นของประชาชนจากสำนักโพลอย่าง “สวนดุสิตโพล” สอบถามประชาชนทั่วประเทศ 2,019 คน ในวันที่ 20 กันยายน 2549 พบว่าประชาชน 83.98% เห็นด้วยกับการรัฐประหารเนื่องจากมองว่าการเมืองจะเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ส่วนที่ไม่เห็นด้วย มีมองว่าภาพลักษณ์ของประเทศอาจตกต่ำ การรัฐประหารวันที่ 19 กันยายน 2549 เป็นการ “รัฐประหาร” อันหมายถึงยึดอำนาจ ล้มล้างรัฐบาลเดิม และรัฐธรรมนูญฉบับเดิมแล้วตั้งรัฐบาลใหม่และร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมาแทน มิใช่การ “ปฏิวัติ” ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง การรัฐประหารในวันที่ 19 กันยายน 2549 เป็นการรัฐประหารครั้งที่ 11 หลังไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี 2475 ทำให้การเลือกตั้งทั่วไปที่วางไว้ในเดือนตุลาคม 2549 ถูกยกเลิก พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร จากตำแหน่งและเดินทางไปลิเกย์การเมืองในต่างประเทศ รัฐธรรมนูญปี 2540 ถูกฉีก นำมาสู่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับชั่วคราว พุทธศักราช 2549 มีการแต่งตั้ง พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยผู้ร่างส่วนใหญ่มาจากการแต่งตั้งของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ก่อนจะมีการทำประชามติและได้รับเสียงสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่จนมีผลบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน ก่อให้เกิดการเลือกตั้งเมื่อเดือนธันวาคม 2550 การรัฐประหารครั้งนี้ยังคงส่งผลกระทบทางการเมืองมาถึงปัจจุบัน คนไทยมีการแบ่งเป็นฝ่ายอาทิ กลุ่มต่อต้านทักษิณที่นำโดยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กลุ่มรักทักษิณที่นำโดยแนวร่วมต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) นอกจากสองกลุ่มใหญ่แล้วยังมีกลุ่มที่ต่อต้านรัฐประหารแต่ไม่เอาทักษิณ กลุ่มที่เป็นกลางไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ซึ่งไม่ค่อยถูกสื่อมวลชนกล่าวถึงบ่อยนัก (สุเจน และ นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. 2558: ออนไลน์)

3. เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางสังคมและการเมืองของไทยในตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

3.1 สี กับการสัญลักษณ์ทางสังคม สัญลักษณ์ หรือ Symbol มีเพื่อสื่อความหมายให้รับรู้ร่วมกันในสังคม เป็นสื่อที่สามารถแสดงนัยยะและเงื่อนไขทางความคิดที่แฝงไว้ในรูปภาพ(Pictogram) ซึ่งเป็นการทดแทนการใช้ภาษาพูด การใช้สัญลักษณ์เป็นสื่อกลางจะถ่ายทอดข่าวสารแก่ผู้ใช้ทุกระดับ โดยที่ทุกคนจะเข้าใจในความหมายจากการการที่ทุกคนได้พบเห็นอย่างบ่อยครั้ง ซึ่งอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจภาษา แต่ผู้ใช้จะเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ได้ถ้าพบเห็นบ่อยๆ สีก็เป็นสัญลักษณ์ในรูปแบบหนึ่งที่ได้ให้ความหมายสำหรับ กันมาอย่างช้านาน ตั้งแต่สีประจำวันเกิด สีของไฟสัญญาณจราจร สีสำหรับคนอกหัก สีสำหรับสถาบันการศึกษา หน่วยงานต่างๆ สีสำหรับทีมกีฬา หรือสีสำหรับเพศที่สาม ถ้าในเชิงธุรกิจแล้ว เราก็พยายามให้สีกับผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ เช่น ถ้าผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ก็จะทำให้สีเขียว ถ้าปริ่มๆ หรือใกล้เคียงกับค่าเป้าหมายก็จะให้สีเหลือง หรือถ้าผลการดำเนินงานไม่เข้าเป้า ก็จะเป็นสีแดง หรือวิธีการคิดที่ Edward De Bono พัฒนาขึ้นมา และ

เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในชื่อของ Six Thinking Hats โดยการหมวกแต่ละสี จะมีความหมายถึงวิธีการในการคิดที่แตกต่างกันออกไป โดยหมวกสีขาวแสดงถึงข้อมูลและการแสวงหาข้อมูล หมวกสีแดงแสดงถึงการใช้สัญชาตญาณหรือความรู้สึก หมวกสีเหลืองแสดงถึงการคิดเชิงบวก การมองโลกในแง่ดี หมวกสีดำแสดงถึงความระมัดระวัง หมวกสีเขียวแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ หมวกสีฟ้า แสดงถึงการคิดเชิงองค์รวม การก้าวสู่ขั้นตอนต่อไป นอกจากนี้ ตามหลักการของห้อง Management Cockpit สีต่างๆ ก็มีความหมายที่แตกต่างกันอีกครั้ง สีดำแสดงถึงเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ ถึงสิ่งที่มีความสำคัญ สีฟ้าแสดงถึงปัจจัยภายใน และสีแดงแสดงถึงปัจจัยภายนอก จะเห็นได้ว่าในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมยแล้วเราได้มีการให้ความหมายสำหรับสีแต่ละสีอยู่แล้ว โดยการให้ความหมายดังกล่าวเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเราที่พบเจอมาตั้งแต่เด็กจนกระทั่งการนำสีไปใช้เป็นตัวแทนของความหมายต่างๆ (พสุ เดชะรินทร์. 2553: 8)

3.2 สี กับการเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

3.2.1 การเมืองไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน กับแนวคิดอุดมการณ์ สีเหลือง ปัจจุบันคนไทยได้ให้ความสำคัญต่อสีต่างๆ เป็นอย่างมากและได้มีการใช้สีเป็นใช้สีเป็นสัญลักษณ์ในการแสดงความหมายอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เรายังไม่ได้เรียกตัวเองว่าเป็นคนไทย โดยใช้สีในการแบ่งแยกหลายๆ อย่าง แต่ในปัจจุบันมีการพยายามแบ่งแยกคนไทยออกตามสีต่างๆ อีกทั้งมีการตีค่าและตีจุดมุ่งหมายของคนแต่ละคน ตามสีที่สังกัดหรือสีเสื้อที่ใส่ นอกจากดูตามสีของวันแล้ว ยังดูอีกด้วยว่าเป็นสีของกลุ่มหรือพรรคพวกตนอีกด้วยสีเหลืองจึงเป็นสีที่ได้มีการใส่สัญลักษณ์หลายๆ เรื่อง แต่ในปัจจุบันสีเหลืองได้กลายเป็นสัญลักษณ์ในทางสังคมและการเมืองและได้เข้าไปอยู่ในความคิดและอุดมการณ์ในสังคมไทย

อาจารย์ นิธิ เอียวศรีวงศ์ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเกิดขึ้นได้ของกลุ่มคนเสื้อเหลืองว่าทำไมถึงได้มีการรวมตัวกันเพื่อเรียกร้องทางการเมืองของไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ามองเห็นเป็นสัญลักษณ์ของ สีเหลือง ในสังคมไทยและเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาความขัดแย้งทางสังคมไทยจนลงลึกไปสู่ทางความคิดของคนในสังคม ในส่วนของคนเสื้อเหลืองนั้นส่วนใหญ่จะเป็นคนชั้นกลางขึ้นไปแต่ก็มีคนหลากหลายประเภทปะปนกันไปทั้งสิ้น ปัจจัยแรกในการวิเคราะห์ คือทางด้านเศรษฐกิจ ก.คุณบรรยงชี้ให้เห็นว่าในช่วงประมาณ 1 ทศวรรษกว่าๆ ที่ผ่านมา ผลตอบแทนจากค่าจ้างแรงงาน (รวมเงินเดือนที่คนชั้นกลางระดับกลางได้รับด้วย) ซึ่งอาจมีขึ้นมีลงตามแต่ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนจากทุนแล้ว จะเห็นว่าห่างกันมากขึ้น แปลออกมาเป็นภาษารวมดาก็คือ คนที่ทำงานรับเงินเดือนบริษัทอยู่ มองเห็นผลกำไรของบริษัทสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เงินเดือนของตนไม่ได้ขยับขึ้นในอัตราที่เร็วเท่ากับผลกำไร ข.คุณบรรยงอีกเหมือนกันที่ชี้ว่า ผลตอบแทนจากค่าเช่าและอื่นๆ ลดลงในวิกฤตครั้งแรกอย่างฮวบฮาบ แล้วก็ไม่กระเด้งขึ้นจนถึง 2547 ก็เริ่มเงยหัวขึ้นมาบ้าง แต่หาก

เปรียบเทียบกับรายได้จากการประกอบการของธุรกิจ (ดูจากภาษี) ลดลงในวิกฤตครั้งแรกเหมือนกัน แต่ที่สูงขึ้นกว่าเดิมมาเรื่อยๆ จนสูงกว่าเก่า ฉะนั้นโดยเปรียบเทียบแล้ว ผลตอบแทนจากค่าเช่ามีแต่จะลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับประกอบการด้วยการลงทุน (จากที่ "ค่าเช่า" เคยอยู่สูงสุดในปี 2541 เป็นกว่า 24% ของรายได้ประชาชาติที่ไม่ได้มาจากค่าจ้าง เหลือเพียงประมาณ 7% ในปี 254 รายได้ของคนชั้นกลางระดับกลางจำนวนหนึ่งก็มาจาก "ค่าเช่า" (นับตั้งแต่ที่ดิน, เครื่องจักร, เครื่องมือการเกษตร, นายหน้าแรงงาน, ฯลฯ) คนเหล่านี้ "โดนหยิก" จากการที่รายได้ของตนลดลง และแน่นอนย่อมรู้สึกในความเหลื่อมล้ำมาก ค.แม้มีการขยายตัวของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง แต่ค่าจ้างในภาคอุตสาหกรรมก็ลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน จนมาถึงระดับต่ำสุดในปี 2550 เหตุผลก็พอเดาได้นั่นคือมีคนหลังไหลจากภาคอื่นๆ เข้ามาสู่ภาคการผลิตนี้จำนวนมาก รายได้ของแรงงานลดลงนั้นแน่นอนอยู่แล้ว แต่ผมต้องการชี้ให้เห็นว่าแรงงานฝีมือนับตั้งแต่สมัยขึ้นไปถึงฟิรแมนและคนงานระดับกลางเองก็ลดลงไปด้วย (อยากได้ ปวส. หรือปริญญาตรี ก็มีให้เลือกได้ตลอด) ฉะนั้น จึงมีคนชั้นกลางระดับกลางจำนวนหนึ่งที่รู้สึกเจ็บปวดกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ ง.คุณเดือนเด่น นิคมบริรักษ์และคุณศิริกาญจน์ เลิศอำไพพนธ์ แห่ง TDRI แสดงให้เห็นว่า มีการกระจุกตัวของรายได้ภาคธุรกิจในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ในปี 2553 ธุรกิจ 20% ระดับบนสุด มีรายได้ 81.02% ของรายได้จากภาคธุรกิจทั้งหมด ส่วนธุรกิจขนาดกลางซึ่งรวมกันเป็น 60% ของธุรกิจไทย มีรายได้เพียง 18.05% ของรายได้ภาคธุรกิจ ครั้นถึงพ.ศ.2551 ธุรกิจ 20% ข้างบนมีรายได้ถึง 86.28% ในขณะที่ระดับกลาง 60% มีรายได้ลดลงเหลือเพียง 13.19% เท่านั้น จ.อาจารย์นิพนธ์ พัวพงศกร แห่ง TDRI เช่นกัน ชี้ให้เห็นว่า นโยบายแทรกแซงราคาพืชผลการเกษตรของรัฐบาลทักษิณ ไม่ว่าจะเป็นการพยุงราคา, การแบ่งปันนมโรงเรียน, การอุดหนุนให้ขยายพื้นที่ผลิตสินค้าบางตัว เช่น ยาง, ฯลฯ ล้วนทำให้รัฐขาดทุนหลายหมื่นล้านบาทต่อปี เพราะเป็นนโยบายที่อาจสรุปสั้นๆ ได้ว่า รัฐยอมซื้อแพงขายถูก แม้ว่าเกษตรกรจะได้รับผลดีจากนโยบายเหล่านี้อยู่บ้าง (แต่น้อยกว่าพ่อค้าและนักการเมือง) แต่ผู้บริโภคกลับต้องจ่ายในราคาแพงขึ้น (ไม่จำเป็นต้องเสียเงินภาษีไปโดยไม่คุ้ม) นี่ก็เป็นเรื่องที่คนชั้นกลางระดับกลางซึ่งเป็นผู้บริโภคสินค้าเกษตรอยู่ในเขตเมือง "โดนหยิก" โดยตรงสืบเนื่องกับเรื่องนี้ ยังมีปัญหาที่น่าสนใจด้วยว่า ภายใต้อำนาจรัฐบาลทักษิณ (โดยเฉพาะนับตั้งแต่ครึ่งหลังของสมัยแรกเป็นต้นมา) คนชั้นกลางระดับกลางในเมืองรู้สึกตัวถูกเอาเปรียบ แต่มีข้อสังเกตว่าคนทักษิณ ชินวัตร ถูกโจมตีด้วยเรื่องที่น่าหัวน้หวต่อคนชั้นกลางระดับกลาง เช่น การแทรกแซงสื่อ เพราะสื่อเป็นเครื่องมือทางการเมืองที่สำคัญที่สุดของคนชั้นกลางระดับกลาง การแทรกแซงองค์กรอิสระก็เช่นเดียวกัน ราคาหุ้นของกลุ่มบริษัทคุณทักษิณซึ่งถีบตัวขึ้นสูงกว่าคนอื่นมาก กระทบความเชื่อมั่นต่อตลาดหุ้นซึ่งมีความสำคัญแก่คนชั้นกลางระดับกลางในทางตรงกันข้าม นโยบายที่เรียกว่า "ประชานิยม" ไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อคนชั้นกลางระดับกลางโดยตรงมากนัก ถึงแม้จะใช้บริการ 30 บาทมากพอสมควร แต่ไม่ได้ประโยชน์อะไรจากกองทุนหมู่บ้าน,

แปลงสินทรัพย์เป็นทุน, หรือธนาคารเอสเอ็มอี ฯลฯ มากนัก ทั้งหมดนี้คือ "ความเหลื่อมล้ำ" อย่างหนึ่ง แต่อธิบายด้วยความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจอย่างเดียวไม่พอ จำเป็นที่จะต้องนำเอาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจนี้ เข้าไปให้ความหมายแก่ชีวิตของคนชั้นกลางระดับกลาง และผมขอเรียกอย่างกว้างๆ ว่าความเหลื่อมล้ำทางวัฒนธรรม ในช่วงที่สังคมไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมพุ่มพวย สินค้าที่ "ดีกว่า" หลังไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทีวีจอแอลซีดีซึ่งเพิ่งก่อกำเนิดขึ้นเมื่อ 6 เดือนที่แล้ว ยังผ่องไม่ทันหมดดี ก็มีจอแอลซีดีเข้ามาวางขายในตลาด ว่ากันว่าชัดกว่า, สว่างกว่า และกินไฟน้อยกว่าเสียด้วย รถยนต์วีออเอสและซีดีรุ่นใหม่นั้น สวยจับตากว่ารุ่นเก่าอย่างเทียบกันไม่ได้ ซ้ำยังมี "ลูกเล่น" ต่างๆ เพิ่มเข้าไปอีก เห็นอยู่เต็มถนนเสียด้วย คิดไปเถิดครับ มีสินค้าใหม่ที่ล่อตาล่อใจปรากฏให้อยากได้ไม่เว้นแต่ละวัน เพราะชีวิตที่วนเวียนอยู่กับการครอบครองวัตถุ เป็นสัญลักษณ์แห่งตัวตนตลอดมา จะให้ไม่รู้สึกรู้สากับความเหลื่อมล้ำที่เห็นคาตาอยู่ได้อย่างไรนัก เศรษฐศาสตร์บางคนอธิบายว่า ต้นเหตุที่เผาผลาญมนุษย์อยู่นั้นมีประโยชน์ เพราะยอมผลักดันให้ผู้ถูกเผาเร่งผลิตเพื่อหากำไรมาดับไฟต้นเหตุของตัว เศรษฐกิจโดยรวมย่อมเจริญขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่หากประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้กับคนแต่ละคน โดยเฉพาะมนุษย์เงินเดือน จะให้ขยันไปอีกแค่ไหน เพราะดังที่ได้กล่าวแล้วว่า รายได้ของคนประเภทนี้ ไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่รวดเร็วเท่ากับผลกำไรจากทุน ฉะนั้นจึงได้แต่มองสินค้าใหม่ ตัวตนใหม่ และชีวิตใหม่ในตลาดอย่างเหนื่อยอ่อน เพราะรู้ว่าล้วนเป็นสิ่งที่ตนเข้าไม่ถึงนี่คือเหตุผลที่คนจำนวนมากดึงเอา "เศรษฐกิจพอเพียง" มาเป็นคำตอบ ส่วนหนึ่งคงใช้เพื่อตอบต้นเหตุของตัวเอง แต่อีกมากทีเดียวใช้เพื่อตอบต้นเหตุของคนอื่น โดยเฉพาะของคนที่สามารถเข้าถึงสินค้าใหม่ที่ "ดีกว่า" เหล่านี้ได้อย่างง่ายดาย พวกเขาน่าจะรู้จัก "พอเพียง" บ้าง แต่คนที่ไม่รู้จักพอเพียงก็นั่งอยู่ข้างๆ ตัวในการชุมนุมนั่นเอง พวกเขาจึงเห็นด้วยกับแกนนำว่า หัวใจของคนที่ไม่รู้จักพอเพียงคือ นักการเมืองผู้ชั่วช้าซึ่งมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งควรถืออำนาจได้ไม่เกิน 30% (นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2553: ออนไลน์)

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย(กลุ่มคนเสื้อเหลือง) ได้มีการเสนอแนวคิดใหม่ในทางการเมืองของไทยโดยหวังเพื่อลดจำนวนนักการเมืองหน้าเดิมที่คอร์รัปชันและดำเนินนโยบายประชานิยมคือ เสนอให้มีการจัดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 70% มาจากการคัดสรรจากภาคและส่วนอื่น แทนการเลือกตั้ง โดยได้ให้สาเหตุว่าการดำเนินงานรัฐสภาปัจจุบันไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเมืองได้ โดยมีจุดประสงค์ที่จะพยายามให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม และพยายามให้มีตัวแทนสาขาอาชีพที่มาจาก การเลือกสรรของกลุ่มอาชีพแต่ละอาชีพโดยตรง จึงเสนอสูตร 30/70 (พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย(คนเสื้อเหลือง). ม.ป.ป.: ออนไลน์)

การเมืองใหม่ซึ่งเป็นแนวคิดที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเสนอ มีเป้าหมายดังนี้:

- ปกป้องเทิดทูนราชวงศ์จักรีให้เข้มแข็งและปลอดภัย เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงทศพิธราชธรรม

- สนับสนุนให้คนดีมาปกครองบ้านเมือง บังคับไม่ให้คนไม่ดีมีอำนาจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมทุกภาคส่วน ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

- ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง การเมืองใหม่จะไม่จำกัดอยู่เพียงนักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งในพื้นที่เท่านั้น แต่จะยังเปิดกว้างให้ภาคประชาชนที่หลากหลาย ได้มีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ เช่น ผู้แทนจากกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ ผู้แทนจากภาคประชาชนที่หลากหลาย ผู้แทนจากภาคสังคมที่แตกต่าง (พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คนเสื้อเหลือง. ม.ป.ป.: ออนไลน์)

และในวันที่ 23 ส.ค.56 นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) หรือกลุ่มคนเสื้อเหลือง พร้อมด้วยแกนนำพันธมิตรฯ รุ่น 1 และรุ่น 2 ได้ร่วมกันแถลงประกาศยุติบทบาท (คมชัดลึกออนไลน์. 2556: ออนไลน์) ถึงจะมีการยุติบทบาทไปแต่แนวคิดและอุดมการณ์ของกลุ่มเสื้อเหลืองก็ได้รับการถ่ายทอดไปยังกลุ่มอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเสื้อหลากสี กลุ่มหน้ากากขาวหรือจะเป็นกลุ่มอื่นก็ตาม จึงทำให้เห็นถึงสัญลักษณ์ของสีเหลืองยังอยู่ในความคิดและอุดมคติต่างในสังคมปัจจุบัน

3.2.2 การเมืองไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน กับแนวคิดอุดมการณ์ สีแดง
ปัจจุบันคนไทยได้ให้ความสำคัญต่อสีต่างๆ มากขึ้น มีการใช้สีเป็นสัญลักษณ์แสดงความหมายต่างๆ มีการพยายามแบ่งแยกคนไทยออกตามสีต่างๆ อีกทั้งมีการตีค่าและตีจุดมุ่งหมายของคนแต่ละคน ตามสีที่สังกัดหรือสีเสื้อที่ใส่ เดิมนั้นการเลือกใส่เสื้อผ้า นอกจากดูตามสีของวันแล้ว ยังดูอีกด้วยว่าเป็นสีของกลุ่มหรือพรรคพวกตนอีกด้วย วันนี้เราลองมาดูกันนะครับว่าจริงๆ แล้ว นอกเหนือจากสีต่างๆ ทางการเมืองที่เราคุ้นเคยกันในปัจจุบัน เราได้คุ้นเคยกับสีต่างๆ ในฐานะของความหมาย

ในปัจจุบันมีการพยายามแบ่งแยกคนไทยออกตามสีต่างๆ อีกทั้งมีการตีค่าและตีจุดมุ่งหมายของคนแต่ละคน ตามสีที่สังกัดหรือสีเสื้อที่ใส่ นอกจากดูตามสีของวันแล้ว ยังดูอีกด้วยว่าเป็นสีของกลุ่มหรือพรรคพวกตนอีกด้วยสีเหลืองจึงเป็นสีที่ได้มีการใส่สัญลักษณ์หลายๆ เรื่อง แต่ในปัจจุบันสีแดงได้กลายเป็นสัญลักษณ์ในทางสังคมและการเมืองและได้เข้าไปอยู่ในความคิดและอุดมการณ์ในสังคมไทย “สีแดง” ซึ่งเป็นในส่วนของกลุ่มคนเสื้อแดง “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือที่เรียกกลุ่มนี้ว่า(นปช.)”

ซึ่งในช่วงระยะเวลาแรกได้ตั้งชื่อว่ากลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ(นปค.) ได้มีการก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2550 เพื่อทำการเคลื่อนไหวในทางการเมืองเพื่อทำการต่อต้าน “เพื่อทำการต่อต้านรัฐประหาร ที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2549 และได้ทำการออกมาชุมนุมในทางการเมืองเพื่อขับไล่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ(คมช.) ที่ได้ถูกแต่งตั้งจากรัฐประหารโดยให้ พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีและเมื่อวันที่ 19 ส.ค. 2550 ได้มีการประชุมและไม่เห็นด้วยกับการร่างรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2550 ซึ่งได้มาจากการทำรัฐประหารและทำลายรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 เมื่อวันที่ 19 ส.ค.2550 จึงได้มีการประกาศเปลี่ยนชื่อเป็น “แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ(นปช.)” และได้มีการรวมตัวกันของกลุ่มต่างๆเช่น กลุ่ม24มิถุนาประชาธิปไตยร่วมกับเครือข่าย 19 กันยาต้านรัฐประหาร กลุ่มโดมสแบ กลุ่มพลเมืองภิวัฒน์ และกลุ่มนิติราษฎร์ ในส่วนของกลุ่มนิติราษฎร์ได้มีการแสดงความคิดเห็นเชิงอุดมการณ์ผ่านงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง (ประชาไทยออนไลน์. 2550: ออนไลน์)

ซึ่งในการเป็นสัญลักษณ์ชั่วคราวได้มีการที่จะนำเสนอถึงความคิดเห็นเชิงอุดมคติ ไม่เป็นธรรมในสังคมที่ได้เกิดขึ้นมาพร้อมกับรัฐธรรมนูญ ปี 2550 ที่ได้ออกมาโดยกลุ่มรัฐประหาร ในกลุ่มชั่วคราวนี้ได้มองว่ารัฐธรรมนูญที่ได้มาตอนปี 2550 ซึ่งออกโดยกลุ่มรัฐประหารเป็นรัฐธรรมนูญที่ไม่มีความเป็นประชาธิปไตยและมาจากความไม่ชอบธรรม ในเรื่องของสิทธิมนุษยชน ความไม่เท่าเทียมกันในสังคม และปัจจัยหลักของกลุ่มในเรื่องความเป็นประชาธิปไตยที่ไม่เต็มรูปแบบ (ประชาธิปไตยแบบไทยซึ่ง นิธิ เอียวศรีวงศ์ได้ให้ความเห็นไว้ รัฐนิยม (statism) คือประชาธิปไตยแบบไทย เพราะการสยบยอมต่อรัฐต่างหากที่เป็นหลักการสำคัญของประชาธิปไตยแบบไทย (นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2554: ออนไลน์) และการเสียชีวิตของประชาชนในเหตุการณ์ทางการเมืองของไทยในการเข้าสลายการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงในช่วงเวลาที่ผ่านมา ที่ยังไม่สามารถหาผู้กระทำความผิดมาลงโทษและได้มีความล้ำช้าทางคดีความ และอาจที่จะล้มคดีจนทำให้ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ และเกิดการลี้ภัยของสังคมจนหายไปจนลึบไปว่าได้มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ทางการเมืองของไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมาดังเช่น เหตุการณ์ทางการเมืองในอดีตของไทย

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์

4.1 ประวัติความเป็นมาศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ ในสมัยโบราณ นักปราชญ์ได้ให้ความหมายของศิลปะ (Art) ไว้ว่า ศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่ได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เพราะฉะนั้น ต้นไม้ ภูเขา ทะเล น้ำตก ความงดงามต่างๆ ตามธรรมชาติจึงไม่เป็นศิลปะ ดอกไม้ที่เห็นว่า

สวยสดงดงามหนักหนา ก็ไม่ได้เป็นศิลปะเลย ถ้าหากเรายึดถือตามความหมายนี้แล้ว สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทั้งหลาย ก็ล้วนแล้วแต่เป็นศิลปะ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นภาพวาด ภาพพิมพ์งานปั้น งานแกะสลัก เสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องประดับที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ เครื่องใช้สอย ตลอดจนถึงอาวุธที่ใช้รบราฆ่าฟันกัน ก็ล้วนแต่เป็นศิลปะทั้งสิ้นไม่ว่า มนุษย์สร้างสิ่งที่ดีงาม เลิศหรือลัทธิการ หรือนำเกลียดน่าชังอย่างไรก็ตาม ล้วนแต่เป็นงานศิลปะได้ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า "ศิลปะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดความงามและความพึงพอใจ" มนุษย์ได้สร้างสรรค์สืบเนื่องกันมาตั้งแต่อดีตอันยาวนานจนถึงปัจจุบัน และจะสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคตให้อยู่คู่กับเผ่าพันธุ์มนุษย์ไปตราบนานเท่านาน โดยมีการ สร้างสรรค์ พัฒนารูปแบบต่าง ๆ ออกไปอย่างมากมายไม่มีที่สิ้นสุด (คุณค่าและความหมายของศิลปะ. 2556: ออนไลน์)

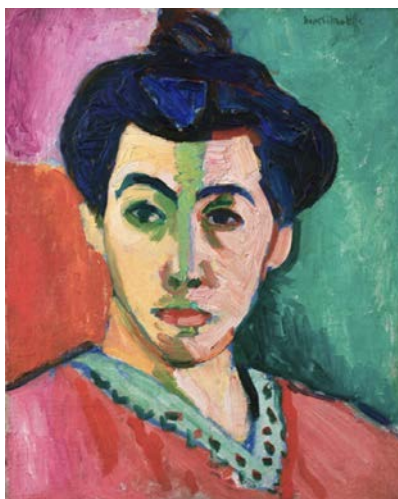
ตั้งแต่การเกิดขึ้นของศิลปะสมัยใหม่เป็นต้นมาเป็นงานที่มีลักษณะเป็นสากล และเป็นแบบอย่างของแต่ละคน มากกว่าที่จะเป็นแบบอย่างศิลปะแห่งแคว้น ซึ่งเป็นแบบที่มีความแตกต่างกันจนยากที่จะกล่าวอย่างผิวเผินได้ วัสดุและเทคนิคใหม่ ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งผลผลิตของเครื่องจักรกล ได้สะท้อนไปสู่งานศิลปะทำให้รูปแบบของศิลปะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นในขณะเดียวกัน ความรู้ทางด้านจิตวิทยาและวิชาฟิสิกส์ได้จัดแจงรูปแบบความคิดของศิลปินที่มีต่อมนุษย์ และโลกทางกายภาพขึ้นใหม่ อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ต่างๆ เหล่านี้ไม่สามารถที่จะอธิบายให้เข้าใจอย่างง่าย ๆ ได้ แม้ว่าแนวโน้มศิลปะหลาย ๆ แบบในยุคปัจจุบันจะได้พยายามลดคุณค่าแบบอย่างศิลปะส่วนตนไปบ้าง แต่แนวโน้มที่แพร่หลายไปนี้ก็นั่นหนักที่ความคิดริเริ่มเป็นสำคัญ ลักษณะสำคัญของงานศิลปะสมัยใหม่ จึงเป็นปฏิกริยาที่ศิลปินแต่ละคนแสดงออกต่อโลกรอบตัว การค้นหาอาณาจักรความฝันเฟื่องของแต่ละคน การสร้างโลกทัศน์ใหม่ ของตัวเองจากวัสดุและเทคนิควิธีการที่แปลกใหม่ ไปจากเดิมเหล่านี้เป็นลักษณะสำคัญของงานจิตรกรรมประติมากรรมแห่งพุทธศตวรรษที่ 25 แต่ในขณะเดียวกัน ก็ยังมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและได้รับอิทธิพลจากศิลปะในแบบดั้งเดิมอีกด้วย สรุปแล้ว งานศิลปะสมัยใหม่ เป็นรูปแบบเฉพาะของศิลปินแต่ละคนเน้นความเป็นตัวของตัวเองของศิลปินแต่ละกลุ่มซึ่งมีมากมายหลายกลุ่ม แต่ละกลุ่มก็มีแนวคิด เทคนิค วิธีการที่ต่างกันอย่างออกไปอย่างหลากหลายบ้างก็สะท้อนสภาพสังคมบ้างก็แสดงมุมมองบางอย่างที่แตกต่างออกไปบ้างก็แสดงภาวะทางจิตของศิลปินและกลุ่มชน บ้างก็แสดงความรักใคร่ในความงามตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งได้มีการนำเอาวัสดุอุปกรณ์แบบใหม่ ๆ รวมถึงเครื่องจักรกลเข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์งานมากขึ้น การบริโภค หรือการสนับสนุนงานศิลปะ ไม่จำกัดอยู่ที่ชนชั้นสูงขุนนาง หรือผู้ร่ำรวยเท่านั้น แต่ยังตอบสนองต่อประชาชนทั่วไปอีกด้วย ไม่เพียงแต่รูปแบบที่หลากหลายทางศิลปะเท่านั้นที่เกิดขึ้น รูปแบบศิลปะสมัยดั้งเดิมก็ยังได้รับความนิยมและสืบทอดต่อกันมาจนถึงสมัยปัจจุบันด้วย (ประวัติศาสตร์. ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ นั้นเกิดขึ้นเมื่อราวต้นศตวรรษที่ 20 โดยคำว่า “ลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์” และ “ศิลปินเอกซ์เพรสชันนิสม์” ปรากฏขึ้นครั้งแรกในบทความเกี่ยวกับศิลปะประมาณ ค.ศ. 1911 ซึ่งเดิมทีนั้นเป็นที่เข้าใจว่าหมายถึงกลุ่มศิลปะแบบอวองการ์ดในยุโรป ในงานนิทรรศการ “การแสดงผลงานศิลปะในยุโรปแห่งประเทศเยอรมัน ครั้งที่ 1” ใน ค.ศ. 1913 วาลเดินได้จัดให้กลุ่มเบลาเออไรเทอร์อยู่ในศิลปะประเภท “เยอรมันเอกซ์เพรสชันนิสม์” ซึ่งจำกัดวงไว้สำหรับประเทศที่ใช้ภาษาเยอรมันเท่านั้น (นอร์แบร์ท โวลฟ์. 2552: 6) ซึ่งศิลปินเยอรมันเป็นศูนย์กลางความเคลื่อนไหวแต่ในขณะเดียวกันในปี ค.ศ. 1905 ในประเทศฝรั่งเศส ได้เกิดเหตุที่สำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อวงการศิลปะสมัยใหม่ ณ ซาลง โดตอน (Salon d'Automne) คือการแสดงผลงานศิลปะที่จุดประกายความคิด มุมมองของศิลปะที่เปลี่ยนไปจากเดิมโดยมีศิลปินจิตรกรกลุ่มที่ถ่ายทอดผลงานในรูปแบบจิตรกรรม พวกเขาไม่ได้คิดมาก่อนเลยว่าผลงานของพวกเขาจะนำมาซึ่งศิลปะในลัทธิใหม่ ยิ่งไปกว่านั้นพวกเขาถูกนักวิจารณ์ทางศิลปะที่ชื่อ หลุยส์ โวแซลล์ (Louis Vaux Celles) ได้ทำการดูหมิ่นและทำการตั้งชื่อกลุ่มว่า “พวกโฟวิสท์ (Fauve)” ซึ่งแปลความหมายว่าพวกสัตว์ป่า เพราะในการแสดงผลงานในครั้งนั้นได้รวมผลงานของศิลปินประติมากรรมยุคสมัยเรอเนซองส์ชาวอิตาลีเลียนอย่าง โดนาเตลโล (Donatello) ร่วมแสดงอยู่ด้วย โดยผลงานของโดนาเตลโลได้เป็นผลงานที่ได้ถูกการยกย่องว่ามีคุณค่าทางศิลปะสูงส่งตามกระแสแห่งความนิยมในขณะนั้น ได้ถูกห้อมล้อมด้วยผลงานศิลปะที่เลวทรามเยี่ยงสัตว์ป่าของพวกโฟวิสท์ (วิทยา สูดประเสริฐ. 2541: 10-11)

คำว่า Fauve เป็นภาษาฝรั่งเศส แปลว่าสัตว์ป่า ซึ่งเป็นชื่อที่ได้รับการเรียกร้องอย่างดูหมิ่นดูแคลนจากนักวิจารณ์ศิลปะคนหนึ่งชื่อ หลุยส์ โวแซลล์ เมื่อเขาไปดูงานแสดงผลงานศิลปะที่ ซาลงโดตอน ในปี ค.ศ. 1905 การแสดงครั้งนี้คละเคล้ากัน ระหว่างผลงานศิลปะของเก่าและใหม่ ของเก่าคือการประติมากรรมโดนาเตลโล (Donatello) ประติมากรเอกชาวอิตาลีสมัยเรอเนซองส์ ส่วนของใหม่นั้นเป็นของกลุ่มจิตรกรร่วมสมัยในยุคนั้น ซึ่งมีสีสันรุนแรงอย่างยิ่ง โวแซลล์ถึงวิจารณ์ว่า “โดนาเตลโลอยู่ท่ามกลางฝูงสัตว์ป่า” เมื่อเหล่าศิลปินกลุ่มนั้นได้อ่านบทวิจารณ์ แทนที่จะโกรธกลับชอบและนำมาเรียกชื่อกลุ่มและลัทธิของพวกเขา (กัจจ สุนพงษ์ศรี. 2528: 124)

อัสนีย์ ชูอรุณ ได้กล่าวกับกลุ่มจิตรกรลัทธินี้ไว้ว่า “เหตุการณ์สำคัญในงานจิตรกรรม ณ นิทรรศการศิลปะในฤดูใบไม้ร่วง ที่กรุงปารีส ประจำปีพุทธศักราช 2448 เมื่อจิตรกรชาวฝรั่งเศสจำนวนหนึ่งได้แก่ เดอแรง วลาแมง มาร์เก รุโอ มาติส ที่ได้แสดงผลงานด้วยสีที่มีความเข้มข้นและสดใส่แปร่งอิสระและมีรูปร่างฟุ่มเฟือย ซึ่งนักวิจารณ์ได้เรียกกันว่า พวกจิตรกรโฟฟต์ (สัตว์ป่า) ลัทธิโฟวิสท์” (อัสนีย์ ชูอรุณ. 2530: 229)

กลุ่มโฟวิสต์หรือเรียกว่า “เลส์โฟวส์”(Les Fauves) ซึ่งดูแล้วศิลปินในกลุ่มนี้จะมีแนวคิดที่ได้รับการพัฒนาต่อเนื่องกันมานับจากแนวความคิดในเรื่องสีและแสงของกลุ่มศิลปินลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) แสงลัทธิโพสท์อิมเพรสชันนิสม์ (Post Impressionism) แนวความคิดที่ต่อเนื่องจากลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ในเรื่องแสงและสี จากการพัฒนามุมมองของแนวคิดจะเห็นได้ว่า ความหมายหรือรูปแบบของการถ่ายทอดงานจิตรกรรมค่อยๆ เปิดกว้างขึ้น จนมาสู่ศิลปินในลัทธิโฟวิสท์ (Fauvism) (วิทยา สุตประเสริฐ. 2541: 11) และอารี สุธิพันธุ์ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ศิลปินกลุ่มโฟวิสต์ได้เลิกล้มความคิดความเชื่อแบบเก่าๆ และหลักเกณฑ์โบราณ โดยสร้างเรื่องราวขึ้นใหม่ เป็นเรื่องที่ศิลปินเห็นว่าเหมาะสมสำหรับตนเอง ศิลปินโฟวิสต์นี้ได้รับอิทธิพลจากโพสอิมเพรสชันนิสม์ และนีโออิมเพรสชันนิสม์ (อารี สุธิพันธุ์. 2528: 206)

Henri Matisse, *Portrait of Madame Matisse (The Green Stripe)*, 1906, Statens Museum for Kunst, Copenhagen, Denmark

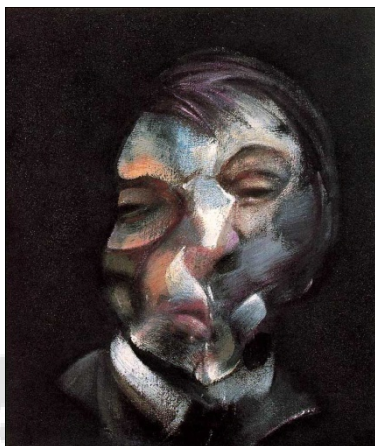
โดยศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์มีแนวคิดที่เน้นถึงการแสดงออกของอารมณ์ซึ่งเห็นได้จากความเชื่อที่ได้บันทึกไว้ในช่วงทศวรรษ 1890 โดย ฟรีดริค นีทส์เชอ (ค.ศ.1844-1900) ได้เขียนไว้ว่า “เงาของผมจะไปสำคัญอะไร? ก็ปล่อยให้วิ่งตามผมสิ! ผมขณะมันอยู่แล้ว....” ซึ่งยี่สิบปีให้หลัง กลุ่มศิลปินเอกซ์เพรสชันนิสม์ได้นำเอาคำพูดของนักปรัชญาที่พวกเขาเลื่อมใสมาใช้ และวิ่งท่งห่างเงาของกฎทางวิชาการ รวมทั้งการย้อนกลับไปนำเอาแนวทางของศิลปะเก่าๆ มาใช้ (นอร์แบร์ท วัลฟ. 2552: 6) และเป็นการแสดงออกภายในจิตใจของศิลปิน มากกว่าที่จะให้ความสนใจต่อโลกภายนอก มีการแสดงออกที่มีรูปแบบรุนแรงเพื่อระบายอารมณ์ออกผ่านงานศิลปะที่หลากหลายรูปแบบ จิตรกรรม วรรณกรรม การละคร ดนตรี ภาพยนตร์ และสถาปัตยกรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาทางความหมายของความรู้สึกที่มีชีวิตชีวา (being alive) และประสบการณ์ทางอารมณ์แทนการบันทึกความจริง ศิลปินแนวนี้จะมีการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกความรู้สึกที่ต่างๆ และแสดงทางความรู้สึกประทับใจใน

ธรรมชาติลงดับพลัน ทั้งความรู้สึกรุนแรง บำระท่า เกลียดชัง ทารุณ ความเจ็บปวดทรมานร่างกาย ทรมาน น่าเกลียดน่ากลัว เป็นการมองโลกในแง่ร้าย มีความเชื่อมั่น แสงสี การรับรู้โลกภายนอก ตอบสนองความรู้สึกของตัวเอง (ลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์. ม.ป.ป.: ออนไลน์)

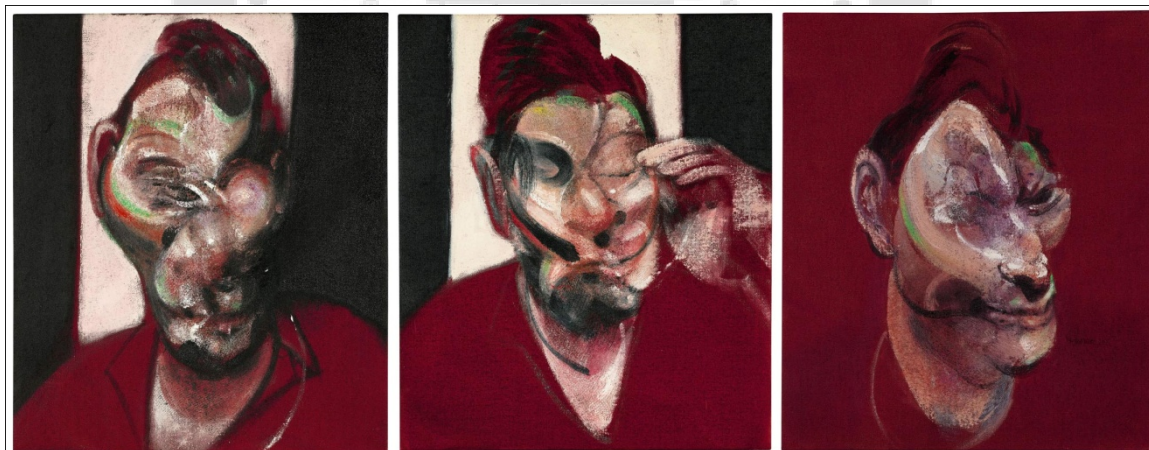
ซึ่งศิลปินในกลุ่มเอกซ์เพรสชันนิสม์ ที่ได้นำเสนอรูปแบบของผลงานออกมาในรูปแบบเชิงอารมณ์ในการผ่านผลงานศิลปะ เป็นส่วนหนึ่งของสังคมในช่วงนั้นที่เกิดจากสภาพของสงครามโลกครั้งที่หนึ่งที่ไม่ได้ส่งเสริมให้เกิด “มนุษย์พันธุ์ใหม่” ที่ลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์เฝ้าถวิลหาเลย ซึ่งเป็นความพ่ายแพ้และหมดหวังโดยสิ้นเชิงของกองทัพที่กำลังเดินทางกลับมาย่างเหนื่อยล้า จึงทำให้ประชาชนรู้สึกถึงความไม่มั่นคงและความหิวโหยและเงินเฟ้อ เช่นคำถามของซมิดท์-รือทท์ลูป “พระเจ้าเป็นเจ้าของไม่ได้ปรากฏให้เธอเห็นหรือ? ในผลงานภาพพิมพ์กะไม้ชิ้นหนึ่งของเขาที่มีผลงานจากความหดหู่ และท้อแท้หลังสงคราม” หรืองานของเบ็คมันน์ ดิกซ์และกราสซ์ ได้ทำการถ่ายทอดผลงานที่สะท้อนความจริงเกี่ยวกับหายนะของมนุษย์ ทหารผ่านศึกผู้ร่างกายพิการ และพ่อค้าหน้าเลือดในระหว่างสงครามหญิงโสเภณีและนักการเมืองหน้าใหม่ แม้ว่าการปฏิบัติในเดือนพฤศจิกายนจะเป็นเหมือนลมหายใจเอือกสุดท้ายของลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์ก็ตาม เหมือนกับที่แอร์นสต์ บล๊อค ได้อธิบายไว้ว่า เป็นการรวมกันระหว่าง “ลัทธิมาร์กซิสต์และนักบุญ” เป็นมากกว่าแสงไฟอันริบหรี่เพียงเล็กน้อย “การเป็นศิลปินเอกซ์เพรสชันนิสม์ได้เติมเต็มความหวังใหม่ของศิลปะ ซึ่งประทับตราว่ามีแก่นสารในชีวิตและเลือดเนื้อของเราหรือไม่? ไม่เลย! ไม่เลย! ไม่เลย!” เป็นคำประกาศใน “คำแถลงการณ์ของกลุ่มศิลปินดาดา” เมื่อปี ค.ศ.1918 เป็นคำพูดที่ทำการโจมตีแนวความคิดของศิลปินเอกซ์เพรสชันนิสม์อย่างรุนแรง โดยศิลปินรุ่นเยาว์ทั้งหลาย “เป็นความผิดพลาดและความเชื่อที่น่ารังเกียจ เบ็คมันน์กล่าวถึงการกระทำดังกล่าวในปี ค.ศ.1918 (นอร์แบร์ท โวล์ฟ. 2552: 23-24)

ค.ศ.1918 นักประวัติศาสตร์ศิลป์คนหนึ่ง นามว่าวิลเฮล์ม เฮาส์เซนชไตน์ ได้ปาฐะประกาศถึงการจบสิ้นของลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์ คำตัดสินของเขานั้นได้กล่าวก่อนเวลาอันควร เพราะหลังจากที่เหล่าศิลปินรวมตัวกันเป็นกองกำลังในการปฏิบัติ เหล่าผู้นำคนสำคัญของลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสต์ในสาธารณรัฐไวมาร์ ก็ได้จัดตั้งกลุ่มทางศิลปะขึ้นอีกมากมาย ตัวอย่างในกรณีดังกล่าวก็คือ โยฮานเนส โมลชาห์น (ค.ศ.1892-1965) ซึ่งเคยอพยพไปอยู่ที่สหรัฐอเมริกา และมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับศิลปินในกลุ่มสถาบันเบาเฮาส์ และช่วงประมาณ ค.ศ.1919 ก็ได้รับแรงกระตุ้นจากเดอไลเนย์ ในการเขียนภาพรำลึกถึงคัมเปดองค์ ค.ศ.1919 โมลชาห์น ได้จัดพิมพ์คำแถลงการณ์ของเขา “แถลงการณ์ของลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์ฉบับสมบูรณ์” ซึ่งเขาประกาศว่า หลักการออกแบบแนวเอกซ์เพรสชันนิสต์เป็นรากฐานของลัทธิคอนสตรัคติวิสต์แบบเน้นจังหวะ (นอร์แบร์ท โวล์ฟ. 2552: 24)

จนมาถึงศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ในยุคสมัยใหม่ที่ได้มีการหยิบยกนำเอารูปแบบการทำงานในแบบศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะเป็นจำนวนมากโดยที่มีศิลปินหลายคน อย่างเช่นศิลปินอย่าง ฟรานซิส เบ็คคอน (Francis Bacon) เป็นจิตรกรชาวอังกฤษ รูปแบบผลงานมีดังนี้

(<http://laughable-loves.blogspot.com/2007/01/g-deleuzes-francis-bacon.html>)

(<http://aphelis.net/francis-bacon-friends-could-violence-1966/>)

หรือผลงานศิลปินที่มีความโดดเด่นหลังปี 2012 อย่างเช่น เจฮอง ฮัน (Jaeyeol Han)

(<http://jaeyeolhan.com/en/painting.html>)

หรือศิลปินอย่าง ซีซาร์ ไบรโอโจ (Cesar Biojo)

(<http://cesarbiojo.com/>)

4.2 ที่มาของแนวความคิด กลวิธีการนำเสนอ ตามแนวทางศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์

จากการผสมผสานปรัชญาแบบเยอรมันจึงทำให้ศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ ที่ได้ใช้อารมณ์ในการแสดงออก ผ่านงานศิลปะและด้วยยุคสมัยที่ทำให้เกิดศิลปะแนวนี้ขึ้นนั้น จึงทำให้เห็นถึงสภาวะในสังคมในยุโรป ในช่วงเวลานั้นที่เต็มไปด้วยความกลัว และความเกลียดชังรวมถึงการเสียดสีสังคมเยอรมันในช่วงนั้น ซึ่งก่อนหน้านี้เพิ่งจะประกาศตัวเองเป็นจักรวรรดิเยอรมัน (German Empire) เป็นมหาอำนาจที่สำคัญในยุโรป ขณะเดียวกันก็ทำให้การปกครองในระบบจักรวรรดิฝรั่งเศสต้องสิ้นสุดลงและเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นสาธารณรัฐ แสดงให้เห็นถึงลัทธิชาตินิยมบางอย่างที่เกิดขึ้นในชาติเยอรมัน ศิลปิน

ในช่วงเวลาแรกอาจจะรับความคิดแบบชาตินิยมในช่วงเวลานั้นเพื่อที่จะสร้างศิลปะในรูปแบบใหม่โดยที่ต้องการปฏิเสธแนวคิดแบบศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ที่เกิดขึ้นในฝรั่งเศส และระหว่างช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ศิลปินเอกซ์เพรสชันนิสม์ ก็ได้กลายเป็นเหมือนของขวัญที่ชาวเยอรมันมอบให้กับนานาชาติ อย่างเช่นกลุ่มเยอรมันเอกซ์เพรสชันนิสต์ แต่เวลาต่อมาก็ได้มีกลุ่มฟิวดัลต์เกิดขึ้นในฝรั่งเศสก็ตามซึ่งมีรูปแบบและแนวคิดที่คล้ายๆ กันและเวลาที่ใกล้เคียงกัน ส่วนศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์นั้นต้องการที่จะแสดงวัตถุประสงค์ในการแสวงหาความหมายของ "ความรู้สึกมีชีวิตชีวา" (being alive) และประสบการณ์ทางอารมณ์แทนความเป็นจริงทางวัตถุ แต่ในช่วงเวลาต่อมายุโรปก็ได้เกิดความขัดแย้งกันและมีความรุนแรงเป็นอย่างมาก และในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 เป็นช่วงที่ศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์เพิ่งเกิดขึ้นไม่นาน ภาวะความขัดแย้งของยุโรปก็ก่อตัวเป็นสงครามโลกครั้งที่ 1 (World War I) เป็นสงครามที่เริ่มขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1914 และสิ้นสุดเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1918 สงครามโลกครั้งนี้เป็นสงครามที่เกิดจากความขัดแย้งของประเทศในทวีปยุโรปและลุกลามไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกมากกว่า 30 ประเทศ สร้างความเสียหายให้แก่มนุษยชาติอย่างรุนแรง จึงเรียกสงครามโลกครั้งนี้อีกอย่างหนึ่งว่า มหาสงคราม (Great War) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ และในช่วงปลายสงครามเยอรมนีเริ่มพ่ายแพ้ในการรบ ทหารและประชาชนชาวเยอรมันได้ก่อการปฏิวัติ คณะรัฐบาลถูกยุบ กษัตริย์เยอรมัน (ไกเซอร์วิลเลียมที่ 2) ทรงสละราชสมบัติแล้วเสด็จไปประทับที่เนเธอร์แลนด์ จักรวรรดิเยอรมนีล่มสลายลงและเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสาธารณรัฐเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน ค.ศ. 1918 ผู้นำคณะรัฐบาลชุดใหม่ขอสงบศึกกับฝ่ายสัมพันธมิตรและลงนามในสัญญาสงบศึก สงครามโลกครั้งที่ 1 จึงยุติลง (เมื่อใน ค.ศ. 1918) (ความขัดแย้งและความร่วมมือในคริสต์ศตวรรษที่ 20. ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์จึงเป็นรูปแบบหนึ่งในการใช้ความคิดและอารมณ์ที่รุนแรงในการนำเสนอผลงาน ซึ่งแตกต่างจากศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ ซึ่งเป็นอารมณ์ที่แตกต่างกันมาก ถึงสงครามโลกครั้งที่ 1 จะเกิดหลังจากการเกิดขึ้นของศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ คำว่า "ลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์" และ "ศิลปินเอกซ์เพรสชันนิสต์" ได้มีการปรากฏขึ้นครั้งแรกในบทความเกี่ยวกับศิลปะประมาณ ค.ศ. 1911 และในงานจิตรกรรมในลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์ จะดูรุนแรงด้วยสีสดและมีการแสดงออกในการทำงานอย่างฉับพลัน ทั้งร่องรอยของพู่กันหรือเกรียงโดยที่ไม่มีการเกลี่ยดังเช่นงานรูปแบบอื่น เช่น เรียลลิสติก (Realism) และส่วนมากภาพในงานเอกซ์เพรสชันนิสม์จะใช้ภาพคนในการนำเสนอใช้มุมมองที่เก็บกด ความรู้สึกที่ถูกปิดกั้น มีมุมมองธรรมชาติและชีวิตที่ดำเนินไปในรูปแบบวุ่นวายและสับสน ไม่ใช่แค่มูลเหตุของตัวศิลปินอย่างเดียวแต่ก็ยังมีมูลเหตุอื่นอีกที่ส่งผลให้ศิลปินในกลุ่มเอกซ์เพรสชันนิสม์ในการผลิตผลงานทางศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นสภาพสภาวะทางสังคมขณะนั้น รูปแบบการปกครอง วิธีชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของสภาพสังคม มีผลกระทบต่อนักศิลปินในกลุ่มเอกซ์เพรสชันนิสม์ทั้งสิ้น (วิทยา สุตประเสริฐ. 2541: 2)

ลัทธิเอกซ์เพรสชันนิสม์ไม่ตัดตัวเองออกจากการเมืองเหมือนลัทธิฟิสิกส์ พวกเขาชอบแสดงอารมณ์ออกมาอย่างสุดขีดแสดงความสกปรก ความหลอกลวง และความเน่าเฟะของสังคม เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศต่างๆ ของยุโรปมีความเสื่อมโทรมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน สิ่งเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นมูลเหตุอันหนึ่ง ซึ่งกลุ่มศิลปินได้แสดงออกทั้งในรูปเปิดเผยและในแง่จิตวิทยาแสดงอารมณ์รู้สึกภายในที่กอดันอยู่ (ก่าจร สุนพงษ์ศรี. 2528: 139)

หลักเกณฑ์ของศิลปะประเภทนี้ คือความเชื่อของศิลปะประเภทนี้กับการฉายภาพชีวิตที่ดีและจริงนั้น เต็มไปด้วยแง่มุมในเรื่องของความขัดแย้ง หนึ่งหมายถึงเรื่องของอัตวิสัยที่สูง ส่วนอีกหนึ่งหมายถึงระคายเคืองหมกมุ่นแต่ในเรื่องปัจเจก และการยอมจำนนต่อจักรวาล สิ่งนี้ถูกสะท้อนออกมาในคุณลักษณะของงานประพันธ์แบบเอกซ์เพรสชันนิสต์ละครเวทีและงานศิลปะ ผู้ซึ่งแสดงเหมือนว่าตนเป็นหุ่นกระบอกที่อยู่ภายใต้อำนาจของจักรวาล การแสดงความรู้สึกที่ถูกปลุกเร้าตามธรรมชาตินั้น เป็นความตั้งใจในทั้งสองกรณีนำมาสู่สิ่งซึ่ง วาร์นาร์ ฮูฟมานน์ เรียกว่า “ท่าทางอันเรียบง่ายของความรู้สึกและสัญชาตญาณ” (นอร์เบิร์ต ไวล์ฟ. 2552: 9)

5. แนวคิดศิลปะสะท้อนการเมืองและสังคม

ในความเชื่อที่เป็นการสร้างศิลปกรรมของมนุษย์ที่มีการแสดงออกถึง วัฒนธรรม ความเชื่อ และวิถีชีวิต เช่นคามเชื่อทางศาสนาและแสดงออกถึงความศรัทธา สำหรับมนุษย์ในยุคโบราณศิลปะหมายถึงการหนีให้พ้นจากชีวิตที่เป็นไปตามยถากรรม ด้วยปัจจัยหลายๆอย่างที่ทำให้มนุษย์ในยุคโบราณได้สร้างงานศิลปะเพื่อเป็นการเอาใจพวกผี ปีศาจและเวทมนต์คาถา (รีด เฮอร์เบิร์ต. 2530: 102)

แนวความคิดเรื่องความงามในศิลปะเริ่มปรากฏชัดเจนในยุคความรุ่งเรืองของอาณาจักรกรีซ ซึ่งเป็นบ่อเกิดทางปัญญาความเชื่อพื้นฐานที่ยุโรปนำไปใช้ในสังคมของตนในเวลาต่อมา ปรัชญาของกรีซเป็นปรัชญาประเภทมนุษยนิยมซึ่งยกย่องสรรเสริญคุณค่าของมนุษย์ และทำให้เห็นว่าเทพพระเจ้าทั้งหลายนั้นไม่ใช่บุคคลอื่นไกล แต่เป็นมนุษย์ที่ได้รับคำสดุดีให้ยิ่งใหญ่ ศิลปะของกรีซได้พัฒนาไปสู่ความสมบูรณ์แบบของมนุษย์ในอุดมคติ มีรูปลักษณะไม่บกพร่อง มีสัดส่วนงดงามบริบูรณ์ แสดงท่าทีที่สูงส่งและสงบบเยือกเย็นซึ่งนักวิชาการศิลปะได้นิยามคำเรียกว่าศิลปะแบบคลาสสิกซึ่งมีความหมายถึงความสมบูรณ์หรือมาตรฐานความงามอันสูงสุด แบบฉบับความสมบูรณ์แบบนี้ได้ถ่ายทอดสู่อาณาจักรโรมันซึ่งได้ฟื้นฟูอุดมคตินี้ขึ้นมาใหม่ในยุคสมัยเรเนซองส์ และเกี่ยวโยงมาถึงศิลปะในปัจจุบันที่มาตรฐานทางศิลปะยังอยู่ในขนบประเพณีของยุคสมัยเรเนซองส์(มนัส เหมาะสม. 2547: 9)ได้มีนักปรัชญาชาวกรีกคนหนึ่งคือ อริสโตเติล (Aristotle) ได้พูดถึงศิลปะในฐานะการเลียนแบบว่า คนเราสามารถเลียนแบบสิ่งต่างๆ อย่างที่ควรจะเป็น และ ในส่วนหนึ่งแล้ว ศิลปะได้ทำให้สิ่งที่ธรรมชาติไม่สามารถทำให้ได้เสร็จสมบูรณ์ ดังนั้น การเลียนแบบไม่ใช่แค่การลอกเลียนแบบสิ่งใดมา และไม่ใช้เป็นการประดิษฐ์สัญลักษณ์

มาแทนอะไร แต่เป็นการแสดงแง่มุมของสิ่งต่างๆ แต่ผลงานเป็นการเลียนแบบจักษวาล อย่างไรก็ตามก็ดี
สุนทรียศาสตร์ไม่สามารถแยกออกได้จากศิลปกรรมและการเมือง (เนติ โชติช่วงนิธิ. ม.ป.ป.: ออนไลน์)

สำหรับในประเทศไทยกระแสความคิดของศิลปะแบบสังคมนิยมสังคมเริ่มก่อตัวและมีบทบาท
อย่างเด่นชัดในแวดวงศิลปกรรมในช่วงระหว่างเหตุการณ์การต่อสู้ทางการเมือง 14 ตุลาคม 2516 ถึง
6 ตุลาคม 2519 ซึ่งเกิดจากสาเหตุและปัจจัยหลายประการด้วยกัน ทั้งการยอมรับของอุดมการณ์แบบ
สังคมนิยม และปัจจัยทางด้านการเมืองของสมัยนั้น สถานการณ์สังคมไทยนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลง
การปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตยในปี พ.ศ.2547 เป็นต้นมา
นั้นถือว่าประเทศไทยอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อทางการเมือง เกิดปัญหาสังคมและการเมืองอันเนื่องมาจาก
การก่อการปฏิวัติรัฐประหารแก่งแย่งอำนาจซึ่งกันและกันของชนชั้นปกครองและนายทหาร กระแส
แนวคิดแบบสังคมนิยมสังคมเริ่มปรากฏเด่นชัดในแวดวงวรรณกรรมก่อน ปัญญาชนนักคิดและนักเขียน
หลายคนที่ไม่พอใจการปกครองระบอบเผด็จการทหารได้ปลุกกระแสของแนวความคิดแบบสังคมนิยม
สังคมโดยใช้ศิลปะเป็นสื่อในการต่อสู้ทางการเมืองและให้ความสำคัญกับชนชั้นแรงงานและชาวไร่ชาวนา
กลุ่มปัญญาชนที่เป็นผู้นำได้แก่ กุหลาบ สายประดิษฐ์หรือ ศรีบูรพา นายผี หรืออัศนีย์ พลจันทร บรรจง
บรรเจิดศิลป์ และบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อศิลปกรรมแนวสังคมนิยมสังคมในประเทศไทย
คือ จิตร ภูมิศักดิ์ ได้เขียนความเรียงเรื่อง “ศิลปะเพื่อชีวิต ศิลปะเพื่อประชาชน” ในปี พ.ศ. 2498 ซึ่งได้
กลายเป็นหนังสือเล่มสำคัญที่กระตุ้นความคิดของศิลปินและผู้สนใจศิลปะให้เห็นความสำคัญของ
ศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อมวลชนส่วนใหญ่ของประเทศและเรียกร้องให้ศิลปินสร้างงานศิลปะเพื่อประโยชน์
ของสังคมและมวลชน (มนัส เหมาะสม. 2547: 4)

ภายหลังจากเหตุการณ์ทางการเมือง 14 ตุลาคม 2516 แนวคิดเรื่องศิลปะสังคมนิยมแนวสังคม
หรือที่ได้รับการเรียกชื่อว่า “ศิลปะเพื่อชีวิต ดนตรีเพื่อชีวิต และ ทศนศิลป์เพื่อชีวิต” จนกระทั่งเกิดการ
ต่อสู้กันระหว่างฝ่ายอนุรักษนิยมหรือเรียกกันว่าฝ่ายขวาซึ่งประฝ่ายรัฐและองค์กรจัดตั้งโดยรัฐกับฝ่าย
ก้าวหน้าหรือฝ่ายซ้ายซึ่งประกอบด้วยนิสิต นักศึกษาและประชาชน หลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519
สมาชิกแนวร่วมศิลปินแห่งประเทศไทยส่วนหนึ่งเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และอีกส่วนถูกจับกุมพร้อม
นักศึกษาประชาชนในธรรมศาสตร์(มนัส เหมาะสม. 2547: 4)

เหตุการณ์การเกิดของกระแสอุดมการณ์แบบศิลปะสังคมนิยมหรือศิลปะเพื่อชีวิตใน
ประเทศไทยโดย วิรุณ ตั้งเจริญ ได้กล่าวไว้ว่า

กระแส ศิลปะเพื่อชีวิตและสังคม ซึ่งเริ่มต้นจากนักเขียนงานวรรณกรรมและบทกวี ช่วงหลัง
การเปลี่ยนแปลงการปกครองปีพุทธศักราช 2475 และช่วงปีพุทธศักราช 2500 ได้ส่งผลอิทธิพลความคิด
ทางการเมือง สังคม ละการสร้างสรรคงาน วรรณกรรม ดนตรี และศิลปะสู่นักแสดงรุ่นใหม่ ช่วงก่อน
และหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และถ้าพิจารณาเฉพาะงานทศนศิลป์เพื่อชีวิตและสังคมแล้ว

นับได้ว่าเกิดขึ้นหลังจากงานวรรณกรรม และความคิดทางศิลปะสังคมนิยมที่แพร่หลายเข้ามาในช่วงเวลาที่ทัศนศิลป์แนวสังคมนิยมหรือทัศนศิลป์เพื่อชีวิตก็พุดขึ้นในสังคมไทย (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539: 113-114)

ผลงานศิลปะที่สะท้อนความคิดทางการเมืองที่สะท้อนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม อย่างเช่น ผลงานของ Campbell's Soup Cans ของ Andy Warhol ที่สะท้อนให้เห็นถึงการวิพากษ์วิจารณ์วัฒนธรรมบริโภคที่เกิดขึ้นในสังคม หรือผลงานแบบนามธรรมของ Jackson Pollock ที่แสดงถึงบทบาทของศิลปินในฐานะตัวแทนอิสระที่มีความปรารถนาเพียงการสร้างสรรคผลงานให้เป็นที่ยอมรับในช่วง Pre-Modern เท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาสร้างความวุ่นวายจากการเสนอภาพลักษณ์ทางการเมืองแต่อย่างใด เช่น ผลงานวาดภาพเหมือนของกษัตริย์ หรือพระสันตะปาปา แสดงให้เห็นถึงความเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจทางสังคม(วิโชค มุกดามณี. 2550)

การปรากฏของผลงานสร้างสรรค์จำนวนมากได้แสดงให้เห็นถึง 2 ขั้วความคิดทางการเมือง คือ พวกแนวคิดปีกซ้าย ให้การสนับสนุนการเผยแพร่ศิลปะสู่มวลชนหรือมีการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐอย่างเปิดเผย ส่วนพวกปีกขวามีการแสดงออกทางด้านศิลปะและสถาปัตยกรรมภายใต้กรอบความคิดของลัทธินาซี และลัทธิ Fascist เช่น ผลงานจิตรกรรมของเยอรมันกลุ่ม Aryan ที่สะท้อนให้เห็นถึงความโหดร้ายของฮิตเลอร์ โครงการสร้างสรรคงานทางด้านสถาปัตยกรรมภายใต้ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งประเทศเยอรมัน อิตาลี และกรีซ (วิโชค มุกดามณี. 2550)

ในช่วงปี 1930-1940 ได้มีกลุ่มศิลปินชาวอเมริกาได้แก่ Stuart Davis Arshile Gorky ได้มีการแสดงศิลปะสะท้อนการเมืองขึ้น ศิลปินกลุ่มนี้แสดงเป็นศิลปะนามธรรมซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงอิสระในการแสดงออกทางความคิด (วิโชค มุกดามณี. 2550)

สุพจน์ ศิริวัชรนิกร ได้กล่าวถึงงานของ Jackson Pollock ว่าได้มีในะทางการเมืองระหว่างประเทศ คือในตัวตนที่เป็นงานแนว Abstract Expressionism ซึ่งเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วง1940 แต่ได้มีการงอกงามถึงขีดสุดในปี 1950 ซึ่งเป็นช่วงเดียวกันกับสงครามเย็นที่มีมหาอำนาจทั้งสองประเทศแสดงความเป็นใหญ่โดยฝ่ายอเมริกาได้ใช้บอบประชาธิปไตยในการชูโล่งส่วนรัสเซียเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ จึงทำให้ประเทศอเมริกาได้แสดงความเป็นประชาธิปไตยโดยการแสดงให้เห็นถึงพลังแห่งเสรีภาพ และการแสดงออกความเป็นอิสระอย่างเต็มที่ ทำให้กลุ่ม Abstract Expressionism ที่มี Jackson Pollock อยู่ในกลุ่มสามารถที่จะแสดงพลังที่เต็มไปด้วย ความรุนแรงแห่งอิสรภาพอย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตามในการสร้างสรรค์ผลงานสะท้อนการเมืองมีผลต่อการสร้างความสนใจแก่ผู้คนในสังคมให้มีต่อบริบททางการเมือง ตามที่ศิลปินนำเสนอในลักษณะการย้อนกลับไปสู่ศิลปะแบบ Conceptual ที่มีการเผยแพร่โปสเตอร์ตามถนนหนทางเพื่อสื่อนัยยะที่ว่าศิลปินไม่ได้ให้ความสนใจแต่เพียงงานศิลปะ แต่สนใจที่จะเผยแพร่ให้คนในสังคมรับทราบบริบทต่างๆทางการเมือง (วิโชค มุกดามณี. 2550)

ในส่วนศิลปินที่มีกระแสนิยมในการสร้างสรรค์ผลงานในเชิงวิพากษ์ทางการเมืองนั้น เช่น Rudolf Baranik, Joseph Beuys, Victor Burgin, Sue Coe, Robbie Cona, Leon Golub, Felix Gonzalez – Torres, Hans Haacke, Jerry Kearns, Suzanne Lany, Helio Oiticaca, Martha Rosler, May Stevens รวมทั้งกลุ่มที่รวมตัวกันขึ้นมาเช่น Border Art Workshop, Feminist Art Workers, Gran Fury, Group Material และ The Guerrilla Girls (วิโชค มุกดามณี “การแสดงผลงานจิตรกรรม โดย วิโชค มุกดามณี. 2550) และศิลปินไทยที่ได้สร้างสรรค์สร้างงานในเชิงสะท้อนทางการเมืองอย่างเช่น ทวี รัชนี้กร, วสันต์ สิทธิเขตต์, สมโภชน์ อุบอินทร์, ศราวุธ ดวงจำปา, ธนวัฒน์ สุริยะทองธรรม, ศุภชัย ศาสตร์สาระ และคนอื่นๆ อีก (วิโชค มุกดามณี. 2550)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษางานวิจัยนี้ เพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย โดยศึกษางานศิลปะแบบเอกซ์เพรสชันนิสม์ เข้ามาช่วยในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อสร้างความโดดเด่นในงานศิลปะร่วมสมัย ซึ่งแรงบันดาลใจของผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงการภาพคนที่เป็นภาพตัวเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ รวมทั้งวิเคราะห์แนวความคิด และทฤษฎีที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. ขั้นตอนการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานเป็นงานศิลปะร่วมสมัย

1. การศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นปัจจัยในการสร้างงานศิลปะร่วมสมัย โดยแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้ามานั้นเป็นข้อมูล มีแหล่งที่มาดังนี้

- 1.1 ศึกษาแนวคิด และวิธีการของศิลปะร่วมสมัย ศิลปะสมัยใหม่ ของศิลปินต่างๆที่อยู่ในเมืองไทย และต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัย
- 1.2 ศึกษาภาพผลงานศิลปะร่วมสมัยที่สะท้อนทางการเมือง ในการสร้างสรรค์ผลงาน ของศิลปินทั้งไทยและต่างประเทศ
- 1.3 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่องของสิ่งที่บ่งบอกทางการเมืองของไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึงปัจจุบัน

2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไป นิสิต นักศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่เข้ามาชมงานนิทรรศการ ช่วงเวลาในการจัดแสดงผลงานทางศิลปะนิพนธ์ ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผู้วิจัยได้ใช้การทำแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามในการประเมินภาพผลงานศิลปะร่วมสมัย

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประกอบในการทำวิจัย คือ ภาพแบบร่างภาพงานผลงานสร้างสรรค์ศิลปะ และ แบบสอบถามผู้เข้าชมงานศิลปะ ซึ่งมี ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือมีดังนี้

1. วาดแบบร่าง โดยคอมพิวเตอร์

2. ทำแบบร่างเหมือนจริง 10 ชิ้น

3. นำแบบร่างที่ได้ทั้งหมดจำนวน 10 ชิ้น มาคัดเลือกแบบร่างที่สมบูรณ์ที่สุด จากนั้นให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะเป็นผู้ตรวจสอบ แล้วนำแบบร่างมาลงมือทำจริงจำนวน 4 ภาพ ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยตามแนวความคิดของผู้วิจัย

4. สรุปแบบร่างโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะได้ภาพแบบร่างทั้ง 4 ภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 ชื่อผลงาน การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ขนาด 100 x 120 cm

เทคนิค สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ภาพที่ 2 ชื่อผลงาน การถูกยึดเยียด หมายเลข 2 ขนาด 150 x 180 cm

เทคนิค สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ภาพที่ 3 ชื่อผลงาน การถูกยึดเยียด หมายเลข 3 ขนาด 150 x 180 cm

เทคนิค สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ภาพที่ 4 ซื่อผลงาน การถักยัดเยียด หมายเลข 4 ขนาด 150 x 160 cm

เทคนิค สีนํ้ามันบนผืนผ้าใบ

4.1 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามผู้เข้าชมงานศิลปะ

4.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย ให้ครอบคลุม ความมุ่งหมายของการวิจัย

4.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม จะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัยยิ่งขึ้น

4.1.3 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม

4.1.4 นำแบบสอบถามที่ร่างได้ ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้อ่านแล้วมีความ เข้าใจง่ายและชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย

4.1.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำแล้วมาดำเนินการทดสอบกับ กลุ่มเป้าหมาย (Pretest) จำนวนคนที่เข้าชมงานศิลปะ

4.1.6 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC Windows ในการหาความเชื่อมั่น ซึ่งใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามที่ Jum, 1978 ได้เสนอแนะเป็นเกณฑ์การยอมรับไว้ดังนี้ (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2545: ออนไลน์)

ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.7 สำหรับงานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory research)

ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.8 สำหรับงานวิจัยพื้นฐาน (Basic research)

ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.9 สำหรับการตัดสินใจ (Important research)

จึงจะสรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง

สถิติที่ใช้การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2545: ออนไลน์)

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) * \left[1 - \sum \frac{S_i^2}{S_{su}^2} \right] \quad \text{เมื่อ } i = 1, 2, 3, \dots, n$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_{sum}^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(Cronbach, L. J. (1951: 297-334)

เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งหมดรวมกัน จะได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ

4.1.7 ปรับปรุงรูปแบบสอบถามอีกครั้ง แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม เพื่อแก้ไขปรับปรุงจนได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

4.1.8 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบสอบถาม

เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale ซึ่งจะมีให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวมีจำนวนทั้งหมด 21 ข้อ โดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ (ความเข้าใจและความรู้สึกต่องานศิลปะ)	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

วิธีการแปลผลแบบสอบถามส่วนนี้ได้ใช้ค่าเฉลี่ย (x) ในแต่ละระดับชั้นโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือการหาค่าพิสัย (ค่ามากที่สุด-ค่าน้อยสุด) และการใช้สูตรการคำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (วิชิต อุอิน. 2548: 181) ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= \frac{(5-1)}{5} = 0.8\end{aligned}$$

ระดับคะแนน	ความหมาย
ระดับ 5 ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	เกณฑ์ดีมาก
ระดับ 4 ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	เกณฑ์ดี
ระดับ 3 ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	เกณฑ์ปานกลาง
ระดับ 2 ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	เกณฑ์ต่ำ
ระดับ 1 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	เกณฑ์ต่ำมาก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำผลงานไปจัดแสดง
2. แจกแบบสอบถามให้กับผู้มาเข้าร่วมชมผลงาน
3. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากจัดการแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วทั้งหมดมาลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for Window ซึ่งใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้ (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2545: ออนไลน์)

ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) หาค่าได้โดย

$$\bar{X} = \frac{\sum Xi}{n}$$

โดยที่ i = 1,2,3,...,n

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum Xi$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาค่าได้โดย

$$S = \sqrt{\frac{\sum (Xi - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

โดยที่ i = 1,2,3,...,n

เมื่อ	S	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	Xi	แทน คะแนนของตัวอย่างแต่ละอัน
	$\bar{X}$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง
	n	แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ กรณีศึกษาผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน เป็นผลการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์ในรูปแบบและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการได้รับอิทธิพลต่องานในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่าย (ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว) งานศิลปะต่างๆที่สะท้อนทางการเมือง และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดมาสร้างเป็นผลงานทางจิตรกรรม ตามแนวทางของผู้วิจัย การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิจัย เพื่อพิสูจน์ผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัย

จากการศึกษาและวิจัยทางด้านเนื้อหาของการศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ซึ่งมีผลต่อตัวผู้วิจัยและสังคม และมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

การศึกษาค้นคว้าวิจัยในเรื่อง “ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน” มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจกับสังคมที่มีการยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน โดยผ่านความคิดทางการเมืองอย่างไร ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในทางการเมืองของไทย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

จากสภาวะทางการเมืองของไทยที่มีการขัดแย้งทางความคิดกันอย่างรุนแรง ตั้งแต่ก่อนการทำรัฐประหารปี พ.ศ. 2549 ได้มีความต้องการ แสวงหาคนดีแบบมีศีลธรรม เพื่อการดำรงตำแหน่งทางการเมือง จนเป็นอุดมคติทางสังคมขึ้นมา แต่ในรูปแบบของความดีนี้เองที่ทำให้เรามองแต่เฉพาะภาพลักษณ์เพียงแค่นอกแต่กลับลืมคิดถึงความจริงที่จริงๆแล้วความดีกับความเลวร้ายเป็นสิ่งที่อยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน จนเราทุกคนต้องแสดงภาพลักษณ์ของคนดีออกมาให้ผู้อื่นได้เห็นแต่เพียงอย่างเดียวแต่ความดีในรูปแบบที่เกิดขึ้นในทางการเมืองของไทยที่เป็นอยู่ในระยะเวลานี้ เป็นเพียงแค่ว่าความดีเชิงมายาคติเสียมากกว่า และการว่าด้วยสังคมแสวงหาผู้เป็นคนดีในทางการเมืองนี้เอง ที่ทำให้เกิดการถูกยึดเยียดเกิดขึ้นซึ่งเป็นการถูกยึดเยียดในด้านความคิดเป็นส่วนใหญ่ อาจเป็นเพราะจากความ เป็นอยู่และทางความเชื่อในแบบสังคมไทยที่จะมีการสั่งสอนแบบที่ต่ำที่สูง หรือคำพูดที่ว่า อาบน้ำร้อนมาก่อน ซึ่งจริงๆแล้วสิ่งเหล่านี้อาจจะไม่ได้ถูกเสมอไปและอาจเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดรูปแบบความเชื่อที่ไม่ยอมปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป จนทำให้กลายเป็นสภาวะการถูกยึดเยียดเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ ทำการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการถูกยึดเยียดขึ้นโดยการศึกษาจาก

รูปแบบของความรุนแรง ซึ่งเป็นรูปแบบ ความรุนแรงต่อร่างกาย หรือจะเป็นความรุนแรงทางจิตใจซึ่งผู้วิจัยได้มองว่า การถูกข่มขืนในทางการเมืองของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ถึง ปัจจุบัน เป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรงที่เกิดขึ้นทางจิตใจและร่างกาย ดูได้จากการที่รัฐบาลทหาร (การปฏิวัติ 2557) ได้มีการเรียกตัวและจับกุมผู้ที่ไม่เห็นด้วยทางการเมืองเป็นอย่างมาก และรูปแบบทางอัตลักษณ์ ก็เป็นสิ่งที่สร้างความขัดแย้งทางสังคมและการเมืองของไทยในช่วงปัจจุบันซึ่งได้มีการแบ่งแยกทางความคิดและอุดมคติของสังคมหลายอย่างจนเป็นอัตลักษณ์ไม่ว่าจะเป็นอัตลักษณ์ทางการเมือง เช่น อัตลักษณ์คนเสื้อแดง อัตลักษณ์คนเสื้อเหลือง (แต่ตอนหลังได้มีการเปลี่ยนมาเป็น กปปส. ผู้วิจัยได้มองว่าอุดมการณ์ทางการเมืองได้มีการเปลี่ยนถ่ายมาเป็นกลุ่ม กปปส. แทน) แสดงให้เห็นถึงตัวบ่งชี้ลักษณะเฉพาะของกลุ่มของตัวเองจนเป็นความคิดของกลุ่มเฉพาะผู้ที่มีความคิดที่แตกต่างก็จะโดนผลักออกไป โดยใช้เทคนิคของ สีเหลืองกับสีแดงในการสื่อความหมายในการโดยยึดเยียดทางการเมือง

และผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของการเมืองไทยว่าการเมืองของไทยได้มีความเป็นมาอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้มองเห็นว่ารูปแบบหนึ่งของความขัดแย้งได้เกิดมาจากรูปแบบทางการเมืองของไทยซึ่งไรมาดำรงโดยมีความขัดแย้งทางอำนาจมาตั้งแต่เริ่มเปลี่ยนแปลงการปกครอง (ผู้วิจัยจึงได้ทำการตัดความขัดแย้งทางอำนาจก่อนหน้านี้ พ.ศ. 2475 ผู้วิจัยได้มองว่าความขัดแย้งทางอำนาจหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นการขัดแย้งทางอำนาจของพลเรือนที่ได้ขึ้นมามีอำนาจ) และทำให้ได้มีการยึดเยียดความคิดตลอดระยะเวลาของการเมืองไทย แต่ในทางการเมืองที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ถึง ปัจจุบันการเมืองได้เข้าถึงประชาชนทุกคนและรูปแบบสื่อสารที่มีการเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว จึงทำให้ความขัดแย้งทางความคิดมีสูงมากจนทำให้เกิดการยึดเยียดความคิดทางการเมืองอยู่ตลอดเวลาผู้วิจัยจึงได้สร้างเป็นผลงานทางศิลปะออกโดยผ่านรูปแบบงานทางจิตรกรรมภาพวาด โดยใช้เทคนิคทางงานศิลปะแบบ เอกซ์เพรสชันนิสม์ ซึ่งเป็นศิลปะที่เสนอการแสดงออกทางการเมืองปลดปล่อยอารมณ์เป็นหลัก

ผลการสร้างสรรค์งานทางศิลปะ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของงานศิลปะโดยที่ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการวิเคราะห์รูปแบบจากผลงานตัวอย่าง ด้วยภาพร่างเหมือนจริงจากคอมพิวเตอร์ จำนวน 10 แบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้เห็นถึงรูปแบบและเนื้อหาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วจึงนำภาพร่างเหมือนจริงมาสร้างเป็นผลงานจิตรกรรมจำนวน 4 แบบ โดยใช้รูปแบบและเทคนิคงานศิลปะแบบ เอกซ์เพรสชันนิสม์

ผู้วิจัยได้ทำการจัดนิทรรศการศิลปะนิพนธ์ และได้นำผลงานทางศิลปะออกแสดง ณ หอศิลป์ G23 อาคารนวัตกรรมและวิจัยต่อเนื่องศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี ในวันที่ 22-29 พฤษภาคม 2558 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ รวมถึงข้อมูลทางภาคทฤษฎีและทางภาพที่

ปรากฏในเอกสารสิ่งพิมพ์และงานวิจัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ และสร้างเป็นผลงานจริงจำนวน 4 แบบ โดยผู้วิจัยได้ทำการตั้งชื่อภาพเป็นชุดเรียงลำดับ หมายเลขจาก 1 ถึงหมายเลข 4 โดยตั้งชื่อภาพเป็นชุดเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับการทำวิจัยในครั้งนี้ เพื่อสะดวกต่อการเก็บข้อมูลจากการจัดแสดงผลงานในนิทรรศการ

ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคงานทางจิตรกรรมในการนำเสนอถึงผลงานทั้ง 4 ภาพ โดยใช้เทคนิคงานศิลปะแบบ เอกซ์เพรสชันนิสม์ เพื่อนำเสนอให้เห็นถึงการถูกยึดเยียดผ่านทางอารมณ์ในรูปแบบงานจิตรกรรมตามแนวทางศิลปะแบบ เอกซ์เพรสชันนิสม์ เพื่อแสดงออกทางอารมณ์ การโดยยึดเยียดการปิดกั้นความคิด โดยใช้รูปแบบการวาดภาพ ใบหน้า(Portrait) โดยใช้ภาพใบหน้าที่ผู้วิจัยที่มีการทำลายภาพของดวงตาทิ้งเพื่อสื่อถึงสังคมที่ทำการปิดกั้นทางความคิดเพราะดวงตาเป็นสิ่งที่ทำให้เรามองเห็นความจริง ในการสื่อความหมายให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงสิ่งที่สังคมไทยกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน และได้ใช้เทคนิคของสีเหลืองกับสีแดงในการสื่อความหมายในการโดนยึดเยียดความคิดทางการเมืองโดยผลงานทั้ง 4 ชิ้นมีลักษณะภาพดังต่อไปนี้

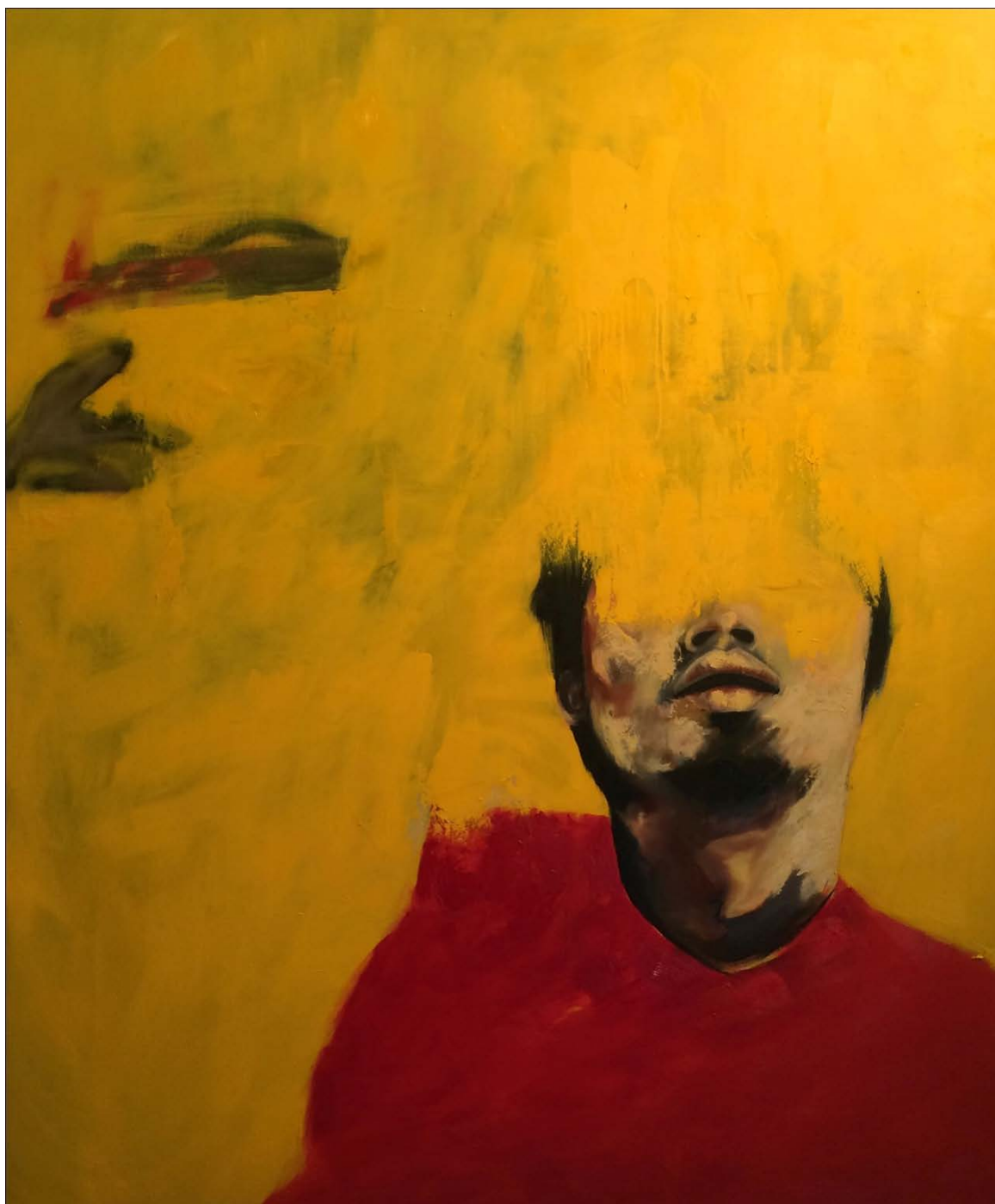

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเยียด หมายเลข 1

ขนาด : 100 x 120 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.02 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.81

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเยียด หมายเลข 2

ขนาด : 150 x 180 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.07 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.85

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเยียด หมายเลข 3

ขนาด : 150 x 180 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.12 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.93

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเยียด หมายเลข 4

ขนาด : 150 x 160 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.10 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.90

ผลงานศิลปะที่คัดเลือกมาเพื่อจัดแสดง

จากการศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ กรณีศึกษาผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน เมื่อผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานและได้ผ่านการคัดเลือกและปรับแก้ตามผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลงานจิตรกรรมชุด การถูกยึดเยียด จำนวนทั้งสิ้น 4 ภาพ เพื่อจัดแสดงผลงานศิลปะนิพนธ์ เพื่อเป็นการนำเสนอผลงานสู่สาธารณชน (ภาคผนวก จ) ณ หอศิลป์ G23 อาคารนวัตกรรมและวิจัยต่อเนื่องศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี ในวันที่ 22 - 29 พฤษภาคม 2558 และเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมชมผลงานในนิทรรศการ เพื่อเป็นการประเมินผลงานอีกครั้งก่อนเผยแพร่ผลงานออกไป (ตาราง)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจในผลงานศิลปะ

การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4

กลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน				
ชาย	16				
หญิง	24				
อายุ	18-21 ปี	22-25 ปี	26-30 ปี	31-35 ปี	
	20 คน 50%	9 คน 22.5%	5 คน 12.50%	6 คน 15%	

ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี :	3 คน	7.50%
ปริญญาตรี :	35 คน	87.50%
สูงกว่าปริญญาตรี :	2 คน	5.00%

อาชีพ

ไม่ได้ทำงาน	3 คน	7.50%
นักเรียน/นักศึกษา	22 คน	55.00%
รับจ้าง	2 คน	5.00%
พนักงานบริษัท	9 คน	22.50%
ธุรกิจส่วนตัว	4 คน	10.00%

รายได้ต่อเดือน

เงินเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท : 16 คน 40.00%

10,001-20,000 : 19 คน 47.50%

20,001-30,000 : 3 คน 7.50%

มากกว่า 30,001 : 2 คน 5.00%

ข้อมูลความพึงพอใจในผลงานศิลปะ

จำนวนคนที่ตอบแบบสอบถาม 40/40 คิดเป็น 100 %

ความพึงพอใจในผลงานศิลปะ : การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4

ลำดับ	คำถาม	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่า เบี่ยง เบน
ด้านความเข้าใจในเนื้อหาเปรียบเทียบ								
1	ผู้ชมมีความรู้สึกถึงการที่ตนเองต้องมีการเลือกข้างในทางการเมืองในช่วงเวลาปัจจุบันหรือไม่	0	2	8	21	9	3.92	0.84
2	ผู้ชมรู้สึกถึงการเมืองในปัจจุบันที่เราต้องถูกยึดเยียดความคิดในทางการเมืองแบบฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือไม่	1	0	5	30	4	3.90	1.25

ลำดับ	คำถาม	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่า เบี่ยง เบน
ด้านการใช้เทคนิคในผลงาน								
3	จากผลงานการสื่อสาร ในภาพทำให้เข้าใจถึงผู้ สร้างสรรค์ ผลงานมาก น้อยแค่ไหน เทคนิคที่ นำเสนอในผลงาน	0	2	8	22	8	3.92	0.88
4	สามารถทำให้ผู้ชมมี ความรู้สึกร่วม ในสิ่ง ที่ผู้สร้างสรรค์ผลงาน กำลังนำเสนอ ถึงการ โดนยึดเยียดในปัจจุบัน ทางการเมืองได้มาก น้อยแค่ไหน	0	1	8	22	9	3.97	0.90
5	การใช้สีเหลืองกับสี แดงเป็นหลักทำให้ สามารถเข้าใจถึง การเมืองในช่วง ปัจจุบันหรือไม่	1	1	3	21	14	4.15	1.01
ด้านความน่าเชื่อถือในตัวภาพวาด								
6	จากผลงานที่นำเสนอ สามารถทำให้ผู้ชมได้ เข้าใจถึงตัวผลงาน	1	2	7	20	10	3.90	0.83

ในผลงานการศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ กรณีศึกษาผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน โดยผ่านผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4 จากผลงานศิลปะทั้งหมด 4 ชิ้น เมื่อให้คะแนนความคิดเห็นน้อยที่สุดเป็น 1 และมากที่สุดเป็น 5 และนำคะแนนมาเฉลี่ยกัน (ตาราง) ผลปรากฏว่าผู้เข้าชมผลงานในนิทรรศการส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในด้านความพึงพอใจในผลงานศิลปะ : การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4 ในด้านความเข้าใจในเนื้อหาผลงาน

สรุปผล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าชมผลงานศิลปะ จำนวน 40 คน มีความคิดเห็นต่อผลงาน การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ด้านความเข้าใจในเนื้อหาเปรียบเทียบ พบว่า “ด้านผู้ชมมีความรู้สึกถึงการที่ตนเองต้องมีการเลือกข้างในทางการเมืองในช่วงเวลาปัจจุบันหรือไม่” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.84 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่ดีและเข้าใจในเนื้อหาทางการเมืองและรู้สึกถึงการเลือกข้าง รองลงมาคือ “ผู้ชมรู้สึกถึงการเมืองในปัจจุบันที่เราต้องถูกยึดเยียดความคิด ในทางการเมือง แบบฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือไม่” โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.25 ซึ่งอยู่ในระดับที่ไปทางที่ดีและรับรู้ได้ถึงการถูกยึดเยียดความคิดในทางการเมือง

ด้านการใช้เทคนิคในผลงาน พบว่า “ด้านการใช้สีเหลืองกับสีแดงเป็นหลักทำให้สามารถเข้าใจถึงการเมืองในช่วงปัจจุบันหรือไม่” พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.01 ซึ่งแสดงถึงความเข้าใจในระดับที่ดีไปถึงดีมากในการใช้สีเหลืองกับสีแดงทำให้สามารถเข้าใจถึงการเมืองในช่วงปัจจุบัน รองลงมาเป็นเรื่อง “สามารถทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกร่วม ในสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานกำลังนำเสนอ ถึงการโดนยึดเยียดในปัจจุบันทางการเมืองได้มากน้อยแค่ไหน” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 ซึ่งมีความเข้าใจในการนำเสนอถึงการโดนยึดเยียดอยู่ในระดับที่ดี รองลงมาเป็น “จากผลงานการสื่อสารในภาพทำให้เข้าใจถึงผู้สร้างสรรค์ผลงานมากน้อยแค่ไหน เทคนิคที่นำเสนอในผลงาน” พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ชมผลงานมีความเข้าใจในการสื่อสารในภาพและเทคนิคในการนำเสนอได้ดี

ด้านความน่าเชื่อถือในตัวภาพวาด พบว่าด้าน “จากผลงานที่นำเสนอสามารถทำให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงตัวผลงาน” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าใจในการนำเสนอในตัวผลงานได้ดี

ทัศนคติที่มีต่อผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4

ทัศนคติที่มีต่อ ผลงานศิลปะ : การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4

ลำดับ	คำถาม	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม	ค่า เบี่ยง เบน
องค์ประกอบทางทัศนศิลป์								
1	รูปแบบและการนำเสนอองค์ประกอบภาพเหมาะสม	1	0	6	30	3	3.85	1.26
2	แสงและเงาของผลงานมีความเหมาะสม	0	1	8	23	8	3.95	0.93
หลักเกณฑ์การออกแบบ								
3	มีการแสดงออกในจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในเนื้อหา	0	3	7	23	7	3.85	0.92
4	ผลงานมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันและสอดคล้องกันเรื่องราว	0	1	8	22	9	3.97	0.90
5	ผลงานแสดงออกถึงการถูกยึดเยียดแนวความคิดทางการเมือง	0	1	7	25	7	3.95	1.02
ความหมายของผลงาน								
6	ผลงานนี้ทำให้ท่านเข้าใจเนื้อหาของผลงานของผู้สร้างสรรค์ถึงการถูกยึดเยียดในการเมืองปัจจุบันต่อตัวผู้สร้างสรรค์ผลงาน	0	2	8	19	11	3.47	0.82
7	ผลงานนี้เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบันของสังคมหรือไม่	0	1	9	16	14	4.07	0.83

สรุปด้าน องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยด้าน “แสงและเงาของผลงานมีความเหมาะสม” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจได้ดี รองลงมาเป็นด้าน “รูปแบบและการนำเสนอองค์ประกอบภาพเหมาะสม” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.26 แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจได้ดี

ด้านหลักเกณฑ์การออกแบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยด้าน “ผลงานมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันและสอดคล้องกับเรื่องราว” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในเกณฑ์ดี รองลงมาเป็น “ผลงานแสดงออกถึงการถูกยึดเยียดแนวความคิดทางการเมือง” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในเกณฑ์ดี รองลงมาเป็น “มีการแสดงออกในจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในเนื้อหา” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.92 แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในเกณฑ์ดี

ด้านความหมายของผลงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ค่าเฉลี่ยด้าน “ผลงานนี้เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบันของสังคมหรือไม่” โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในเกณฑ์ที่ดี และมีความเข้าใจกับยุคสมัยในช่วงเวลาปัจจุบัน รองลงมาเป็นเรื่อง “ผลงานนี้ทำให้ท่านเข้าใจเนื้อหาผลงานของผู้สร้างสรรค์ถึงการถูกยึดเยียดในการเมืองปัจจุบันต่อตัวผู้สร้างสรรค์ผลงาน” โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในเกณฑ์ที่ดี จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจในตัวเนื้อหาของผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นอย่างดี

ความพอใจในผลงานศิลปะ การถูกขัดแย้ง หมายเลข 1 ถึง 4

ความพอใจในผลงานศิลปะ : การถูกขัดแย้ง หมายเลข 1 ถึง 4

ลำดับ	ความพอใจในผลงานศิลปะ : การถูกขัดแย้ง หมายเลข 1 ถึง 4	ระดับความพอใจ						
		1	2	3	4	5	รวม	ค่าเบี่ยงเบน
1	การถูกขัดแย้ง หมายเลข 1	0	2	8	17	13	4.02	0.81
2	การถูกขัดแย้ง หมายเลข 2	0	1	8	18	13	4.07	0.85
3	การถูกขัดแย้ง หมายเลข 3	1	1	5	18	15	4.12	0.93
4	การถูกขัดแย้ง หมายเลข 4	1	1	6	17	15	4.10	0.90

จากตารางการสำรวจผู้เข้าชมผลงาน เมื่อให้คะแนนความคิดเห็นน้อยที่สุดเป็น 1 และมากที่สุดเป็น 5 และนำคะแนนมาเฉลี่ยกัน ผลปรากฏว่า ผู้เข้าชมผลงานให้คะแนนการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลงานศิลปะ การถูกขัดแย้ง หมายเลข 1 ถึง 4 มีค่าเฉลี่ยโดยเรียงตามลำดับนี้

การถูกขัดแย้ง หมายเลข 3 ค่าเฉลี่ย 4.12 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93

การถูกขัดแย้ง หมายเลข 4 ค่าเฉลี่ย 4.10 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90

การถูกขัดแย้ง หมายเลข 2 ค่าเฉลี่ย 4.07 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85

การถูกขัดแย้ง หมายเลข 1 ค่าเฉลี่ย 4.02 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81

รวมค่าเฉลี่ย 4.07 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87

ผลจากการรวบรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในผลที่ออกมามีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก และแสดงให้เห็นได้ว่าผู้เข้าชมผลงานในนิทรรศการมีความเข้าใจ และสามารถรับรู้ได้ถึงสาระจากตัวผลงานได้ดี ตรงตามความคาดหวังของผู้วิจัย ในการสร้างเครื่องมือนี้ขึ้นมาเพื่อพิสูจน์ผลลัพธ์ในความรู้ และเข้าใจต่อผลกระทบจากการถูกขัดแย้งความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี 2549 ถึง ปัจจุบัน ของสังคมได้เป็นอย่างดี และรับรู้ได้ถึงปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์กรณีศึกษา ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้ารูปแบบ และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดต่าง ๆ ถึงผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองของประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ที่ได้มีการแบ่งชุดความคิดออกเป็น 2 แนวทางด้วยกัน ศึกษาวิเคราะห์ผลงานของศิลปินทั้งภายใน และต่างประเทศที่มีรูปแบบผลงานเป็นแบบ เอกซ์เพรสชันนิสม์ อีกทั้งเนื้อหาทางด้านทฤษฎีที่มีความเชื่อมโยงกับกระบวนการทางความคิดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ศิลปะสะท้อนการเมืองและสังคม จากเอกสารและตำราทางวิชาการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมตามรูปแบบและแนวทางของผู้วิจัยโดยสามารถสรุปผลของการวิจัย และสร้างสรรค์ผลงานได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อการศึกษาวิจัย และการค้นคว้าถึงประเด็นเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ซึ่งส่งผลต่อสังคมไทยในปัจจุบันอย่างไร
2. เพื่อนำผลจากการวิจัย และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนั้น มาสร้างสรรค์เป็นผลงานทางจิตรกรรม ที่มีรูปแบบเฉพาะตัวของผู้วิจัย และนำเสนอต่อสาธารณชน ในประเด็นที่ผู้วิจัยได้สะท้อนทางด้าน แนวความคิด และรูปแบบทางศิลปะ ที่นำเสนอเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ และการสืบค้นจากสื่อต่างๆ ที่มีทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในเรื่องผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรทางด้านต่างๆ รวมทั้ง นิสิต นักศึกษา ที่อยู่ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่เข้าชมนิทรรศการ

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เข้าชมผลงานในนิทรรศการ บุคลากรทางด้านต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ รวมทั้งนิสิตนักศึกษา และบุคคลภายนอกที่เข้ามาติดต่อภายในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นผู้เลือกและประเมินผลงาน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยในครั้งนี้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเกิดจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และนำข้อมูล แนวทางความคิด เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยัดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน เพื่อทำการสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ โดยการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์แล้วเสร็จทำเป็นภาพร่างเหมือนจริง จำนวน 10 ภาพ เพื่อนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากภาพร่างเหมือนจริงให้เหลือ 4 ภาพและนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง คือ ผลงานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์โดยเทคนิคสีน้ำมัน และสื่อศิลปะ บนเฟรมผ้าใบ ขนาดที่แตกต่างกันเพื่อวิเคราะห์ โดยจำนวนทั้งสิ้น 4 ภาพ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และความคิดเห็นจากผู้เข้าชมผลงานภายในนิทรรศการ ด้วยวิธีเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นใครก็ได้ที่มีลักษณะตรงตามความต้องการของผู้วิจัย โดยกำหนดเป็นแบบเฉพาะเจาะจงลงไป ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 40 คน จากผู้เข้าชมผลงานภายในนิทรรศการ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กล่าวโดยสรุปคือ

1. ที่มาของแนวความคิดและเนื้อหาภายในภาพงานจิตรกรรมเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยัดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน
2. รูปแบบ และองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ ของภาพผลงานสร้างสรรค์เรื่อง ผลกระทบจากการถูกยัดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน
3. แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าชมผลงานภายในนิทรรศการ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษา โดยใช้ขั้นตอนสร้างเครื่องมือแบบสอบถามดังนี้
 - 3.1 ด้านความเข้าใจในเนื้อหาเปรียบเทียบ
 - 3.2 ด้านการใช้เทคนิคในผลงาน
 - 3.3 ด้านความน่าเชื่อถือในตัวผลงาน

3.4 องค์ประกอบทางทัศนศิลป์

3.5 หลักเกณฑ์การออกแบบ

3.6 ความหมายของผลงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำผลงานศิลปะที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์ โดยคัดเลือกแบบเจาะจง จากภาพร่างเหมือนจริงจำนวน 10 ภาพ ให้เหลือ 4 ภาพ และนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานจริง คือผลงานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์โดยเทคนิคสีน้ำมัน และสื่อศิลปะบนเฟรมผ้าใบขนาด 100 x 120 เซนติเมตร จำนวน 1 ภาพ ขนาด 150 x 180 เซนติเมตร จำนวน 2 ภาพ ขนาด 150 x 160 เซนติเมตร จำนวน 1 ภาพ รวมจำนวนภาพทั้งหมด 4 ภาพ เพื่อจัดแสดงผลงานศิลปะนิพนธ์ เป็นการนำเสนอผลงานสู่สาธารณชน ณ หอศิลป์ G23 อาคารนวัตกรรมและวิจัยต่อเนื่องศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี ภายใต้ชื่อนิทรรศการ “APOLLO ART EXHIBITION” ในวันที่ 22 - 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2558
2. แจกแบบสอบถามให้กับผู้เข้าชมผลงานภายในนิทรรศการ ด้วยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 40 คน เพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานศิลปะ ชุด การถูกยึดเย็บ หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 4
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 40 คน เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (แบบสอบถามสำหรับประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าชมผลงานศิลปะ) ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติร้อยละในการวิเคราะห์
2. ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประเมินที่เข้าชมผลงานศิลปะ ใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย
3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูล และลักษณะโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ จากการสรุปผล

1. เพศชาย จำนวน 16 คน
2. เพศหญิง จำนวน 24 คน
3. อายุ 18-21 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 50%
4. อายุ 22-25 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5%
5. อายุ 26-30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5%
6. อายุ 31-35 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15%
7. ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5%
8. ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5%
9. ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คิดเป็นร้อยละ 5%
10. ไม่ได้ทำงาน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5%
11. นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 55%
12. อาชีพรับจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5%
13. พนักงานบริษัท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5%
14. ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10%
15. รายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 40%
16. รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5%
17. รายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5%
18. รายได้ต่อเดือน 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5%

จากแบบสอบถาม เพศหญิง คือเพศที่ตอบแบบสอบถามมากกว่าเพศชาย และช่วงอายุที่มีการตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ 18 ถึง 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 50% ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ได้ทำการศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยสังเกตได้จากระดับการศึกษาที่ได้ทำการตอบแบบสอบถาม ที่ระดับปริญญาตรี ที่มีการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.5% และระดับนักเรียน/นักศึกษา มีการตอบแบบสอบถามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55% โดยมีรายได้ 10,001 ถึง 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.5%

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบเลือกตอบตามความคิดเห็นของผู้เข้าชมผลงาน ถึงความพึงพอใจในผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 4 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเข้าใจเนื้อหาเปรียบเทียบ
2. ด้านการใช้เทคนิคในผลงาน
3. ด้านความน่าเชื่อถือในตัวผลงาน

จากทั้ง 3 ด้าน จึงได้ทำการสรุปผลพบว่า

1. ด้านความเข้าใจในเนื้อหาเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ข้อ 1. ผู้ชมมีความรู้สึกถึงการที่ตนเองต้องมีการเลือกข้างในทางการเมืองในช่วงเวลาปัจจุบันหรือไม่ โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 ข้อ 2. ผู้ชมรู้สึกถึงการเมืองในปัจจุบันที่เราต้องถูกยึดเยียดความคิด ในทางการเมือง แบบฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือไม่ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.9 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25

2. ด้านการใช้เทคนิคในผลงาน พบว่า ข้อ 5. การใช้สีเหลืองกับสีแดงเป็นหลักทำให้สามารถเข้าใจถึงการเมืองในช่วงปัจจุบันหรือไม่ โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 รองลงมา ข้อ 4. สามารถทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกร่วม ในสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานกำลังนำเสนอถึงการโดนยึดเยียดในปัจจุบันทางการเมืองได้มากน้อยแค่ไหน เท่ากับ 3.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 และข้อที่มีคะแนนน้อยสุดคือ ข้อ 3. จากผลงานการสื่อสารในภาพทำให้เข้าใจถึงผู้สร้างสรรค์ผลงานมากน้อยแค่ไหนในเทคนิคการนำเสนอในผลงาน เท่ากับ 3.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.88

3. ด้านความน่าเชื่อถือในภาพวาด พบว่า ข้อ 6. จากผลงานที่นำเสนอสามารถทำให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงตัวผลงาน เท่ากับ 3.9 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 4 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบทางทัศนศิลป์
2. หลักเกณฑ์การออกแบบ
3. ความหมายของผลงาน

จากทั้ง 3 ด้านได้ทำการสรุปผลพบว่า

1. ด้านองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ ข้อ 2. แสงและเงาของผลงานมีความเหมาะสม เท่ากับ 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 รองลงมาเป็น ข้อ 1. รูปแบบและการนำเสนอองค์ประกอบภาพเหมาะสม เท่ากับ 3.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26

2. ด้านหลักเกณฑ์การออกแบบ ข้อ 4. ผลงานมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันและสอดคล้องกับเรื่องราวซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9 รองลงมาคือ ข้อ 5. ผลงานแสดงออกถึงการถูกยึดเยียดแนวความคิดทางการเมืองเท่ากับ 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02 และค่าเฉลี่ยน้อยสุด ข้อ 3. มีการแสดงออกในจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในเนื้อหาเท่ากับ 3.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92

3. ด้านความหมายของผลงาน ข้อ 7. ผลงานนี้เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบันของสังคมหรือไม่ เท่ากับ 4.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 และข้อ 6. ผลงานนี้ทำให้ท่านเข้าใจเนื้อหาของผลงานของผู้สร้างสรรค์ถึงการถูกยึดเยียดในทางการเมืองปัจจุบันต่อตัวผู้สร้างสรรค์ผลงานเท่ากับ 3.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับการจัดอันดับความพึงพอใจในผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 4 จากผลงานทั้งหมด 4 ชิ้น เมื่อให้คะแนนความคิดเห็นน้อยที่สุดเป็น 1 และมากที่สุดเป็น 5 และนำคะแนนมาเฉลี่ยกัน ผลปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เข้าชมผลงานในนิทรรศการ ให้คะแนนการจัดอันดับความพึงพอใจในผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 4 ดังนี้

เรียบเรียงตามอันดับ 1 ถึง 4 จากค่าเฉลี่ย

อันดับ 1 การถูกยึดเยียด หมายเลข 3 ค่าเฉลี่ย 4.12 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93

อันดับ 2 การถูกยึดเยียด หมายเลข 4 ค่าเฉลี่ย 4.10 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90

อันดับ 3 การถูกยึดเยียด หมายเลข 2 ค่าเฉลี่ย 4.07 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85

อันดับ 4 การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ค่าเฉลี่ย 4.02 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81

ผลงานศิลปะทุกชิ้นมีความคล้ายคลึงกันซึ่งเป็นคุณสมบัติสากลร่วมกันอยู่ คือ คุณสมบัติของความเป็นศิลปะ (Artistic Quality) ที่ผลงานทางศิลปะทุกชิ้นทุกแขนงต้องมีต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้รับรู้ เป็นคุณสมบัติเชิงนามธรรม เป็นส่วนที่แฝงอยู่ในองค์ประกอบส่วนที่เป็นเนื้อหา คุณสมบัติเช่นนี้คือคุณค่าทางสุนทรียภาพ (Aesthetics Value) เป็นคุณค่าที่ได้รับในขณะที่มีประสบการณ์ในผลงานศิลปะ จากคุณค่าทางด้านสุนทรียภาพอันเป็นพื้นฐานสำคัญของผลงานศิลปะทุกแขนง

อภิปรายผล

จากผลวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ กรณีศึกษาผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่สามารถจะกลายเป็นความรุนแรงทางความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยได้ทำการค้นคว้าและวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องทางประวัติทางการเมืองไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เรื่องของสี่ที่เป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองของไทย ได้ศึกษาเรื่องของสี่ แดง กับ สี่เหลือง ที่ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองไทยในปัจจุบัน โดยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษา วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ตามรูปแบบวิธีการทำงานของศิลปะแบบศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ และศิลปินที่อยู่ในกลุ่มหรือผลงานของศิลปินที่มีการทำงานที่คล้ายคลึงกับศิลปะเอกซ์เพรสชันนิสม์ ที่ผู้วิจัยได้รับอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลงานภาพถ่าย ผลงานจิตรกรรม และผลงานประติมากรรม เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวความคิด และอิทธิพลจากสังคมในปัจจุบัน มาสร้างสรรค์เป็นผลงานทางจิตรกรรมตามรูปแบบและแนวทางของผู้วิจัย เพื่อที่จะเป็นเครื่องมือในการชี้ชวน และสะท้อนให้ผู้รับชมผลงานได้เกิดความตระหนักรู้ถึง สถานะของสังคมไทยในปัจจุบันที่เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงและสร้างความเกี่ยวพันต่อบุคคลที่คิดต่างอย่างไรบ้าง โดยผู้วิจัยได้อภิปรายผลของการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ด้านการใช้เทคนิคในผลงาน พบว่า การใช้สี่เหลืองกับสีแดงเป็นหลักทำให้สามารถเข้าใจถึงการเมืองในช่วงปัจจุบันได้เป็นอย่างดี โดยที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 ซึ่งการได้ประเมินให้อยู่ในระดับที่มากที่สุดนั้น เป็นเพราะประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาสร้างสรรค์ กับเทคนิคของการเลือกใช้สีที่มีความเข้ากันและลงตัวกับเรื่องเนื้อหาที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ จึงทำให้ผู้ทำแบบสอบถามเข้าใจในตัวผลงานภาพวาดที่สื่อสารได้อย่างตรงไปตรงมาและเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้วิจัยได้สื่อสารออกไป

ผลงาน การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4 ทำให้เห็นค่าเฉลี่ยที่ไม่แตกต่างกันมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลงาน การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4 ก็เป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนต่อสังคมเพื่อที่ให้สังคมจะได้ตระหนักรู้ในเรื่อง ผลกระทบจากการถูกยึดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งในการก่อให้เกิดความรุนแรงต่อสังคมได้ ซึ่งจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลงานภาพวาด การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4 ได้จัดเรียงและสรุปออกมาดังนี้

1. การถูกยัดเยียด หมายเลข 1 ค่าเฉลี่ย 4.02 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ซึ่งเป็นภาพวาดที่มีการให้คะแนนเป็นอันดับ 4 จากการวิเคราะห์ด้วยกระบวนการวิจัยพบว่า จากภาพวาดการถูกยัดเยียด หมายเลข 1 จะมีขนาด 100 x 120 cm. ซึ่งมีขนาดภาพที่มีขนาดเล็กที่สุด จึงทำให้ผู้ชมผลงานอาจที่จะรับรู้ถึงความรู้สึกได้น้อยกว่า ภาพผลงานที่มีขนาดใหญ่ จึงเป็นผลทำให้มีคะแนนค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด

2. การถูกยัดเยียด หมายเลข 2 ค่าเฉลี่ย 4.07 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 ซึ่งเป็นภาพวาดที่มีการให้คะแนนเป็นอันดับ 3 จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่าตัวผลงานภาพวาดการถูกยัดเยียด หมายเลข 2 มีการทิ้งพื้นที่ว่างของสีเหลืองมากเกินไปโดยที่สีเหลืองได้ให้ค่าของความรู้สึกด้านการเมืองน้อยไป

3. การถูกยัดเยียด หมายเลข 3 ค่าเฉลี่ย 4.12 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 ซึ่งเป็นภาพวาดที่มีการให้คะแนนมากที่สุด จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้เข้าชมสามารถรับรู้ได้ดีที่สุดอาจเป็นเพราะในภาพได้ใช้สีเหลืองและแดงเลยทำให้ผู้รับชมเข้าใจได้ง่ายแต่ในความรู้สึกของผู้วิจัย ผู้วิจัยคิดว่าในผลงานชิ้นนี้ได้ใช้สีเหลืองและสีแดงมีปริมาณที่เท่ากัน เลยไม่สามารถที่จะเข้าใจได้ยากว่าผลงานในชุดนี้จะไปทางไหน จากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญพบว่า สมควรที่จะเลือกใช้สีใดสีหนึ่งมากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ เป็นหลัก ในการนำเสนอผลงานชุดการนำเสนอชุดนี้

4. การถูกยัดเยียด หมายเลข 4 ค่าเฉลี่ย 4.10 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 ซึ่งเป็นภาพวาดที่มีการให้คะแนนเป็นอันดับ 2 วิเคราะห์พบว่าการใช้สีแดงมากที่สุดเลยทำให้ผลงาน การถูกยัดเยียด หมายเลข 4 โดดออกมาจากผลงานชิ้นอื่นมากไป ในการทำงานเป็นชุดเราควรที่จะเลือกสัดส่วนในการนำเสนอของชุดสี ที่มีสัดส่วนในภาพรวมไม่ควรเป็น 50 ต่อ 50 เปอร์เซ็นต์ แต่สมควรเลือกใช้สีใดสีหนึ่งมากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ รวมค่าเฉลี่ย 4.07 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87

ผลจากการรวบรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในผลที่ออกมามีความแตกต่างกันบ้างมาก และแสดงให้เห็นได้ว่าผู้เข้าชมผลงานในนิทรรศการมีความเข้าใจ และสามารถรับรู้ได้ถึงสารจากตัวผลงานได้ดี ตรงตามความคาดหวังของผู้วิจัย ในการสร้างเครื่องมือนี้ขึ้นมาเพื่อพิสูจน์ผลลัพธ์ในความรู้ และเข้าใจต่อผลกระทบจากการถูกยัดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่ปี 2549 ถึง ปัจจุบัน ของสังคมได้เป็นอย่างดี และรับรู้ได้ถึงปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ผู้เข้าชมผลงานศิลปะมีความตระหนักถึงความสำคัญ และรับรู้การสื่อสารจากตัวผลงานถึงทั้งข้อดี และข้อเสีย อันเป็นผลจากการเมืองของไทยตั้งแต่ปี 2549 ถึง ปัจจุบัน หลังจากการเข้าชมผลงานศิลปะทำให้เกิดประสบการณ์รับรู้ทางทัศนศิลป์และสุนทรียภาพ เกิดจินตภาพร่วมกันไปกับผลงาน

2. การเลือกใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอเพื่อเป็นตัวสื่อความหมายให้กับผลงาน ควรผ่านการศึกษาและเลือกเฟ้นมาเป็นอย่างดี สัญลักษณ์ที่ดีย่อมต้องเติมเต็มและสร้างความสมบูรณ์ให้กับผลงานได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

- กำจร สุนพงษ์ศรี. (2528). *ศิลปะสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2540, 23 พฤศจิกายน). เป็นผู้สัมภาษณ์, วิทยา สุดประเสริฐ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้าน กรุงเทพฯ.
- ความหมายของศิลปะ. (2556). สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2556, จาก http://www.prc.ac.th/newart/webart/art_meaning.html
- ความขัดแย้งและความร่วมมือในคริสต์ศตวรรษที่ 20. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2556, จาก <http://saipimm.files.wordpress.com/2010/03/so4.pd>
- คุณค่าและความหมายของศิลปะ. (2556). สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2556, จาก http://www.prc.ac.th/newart/webart/art_meaning.html
- คมชัดลึกออนไลน์. (2556). พันธมิตร'ประกาศ! สลายตัวแล้ว. สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.komchadluek.net/>
- คุณครูพีแนน. (2555). *Ethics and Morals ความดีจากภายนอกและภายใน*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2556, จาก <http://www.thairath.co.th/content/edu/296782>
- จิระสุข สุขสวัสดิ์, และ อรัญญา ตัญย์ศิริ. (2553, มีนาคม). ประสบการณ์ความรุนแรง การเผชิญปัญหาและความสุขใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย: การวิจัยนำร่องแบบผสมวิธี. *วารสาร ประชากรศาสตร์*. 26(1):22
- ชุกกริยะห์ บาเหะ. (2556). *บทวิจารณ์หนังสือ "อัตลักษณ์และความรุนแรง: ภาพลวงของชะตาชีวิต"* โดย อมารตยา เชน. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2556, จาก <http://www.deepsouthwatch.org/node/4727>
- ณรงค์ พ่วงพิศ. (2529). "วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์กับพัฒนาการทางการเมืองไทย" ใน *เอกสารการสอนชุด วิชา ปัญหาพัฒนาการทางการเมืองไทย*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทิดกร สอนภาษา. (2552). *เอกลักษณ์ – อัตลักษณ์*. ฉบับ 445. *คม ชัด ลึก City Life*. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.nationejobs.com/citylife/content.php?ContentID=1451>

- นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ. (2558). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูล และสังเคราะห์งานวิจัยด้านความรุนแรงในสังคมไทย*. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. สืบค้นเมื่อ 7 สิงหาคม 2558, จาก <http://kb.hsri.or.th/dspace/handle/11228/1644?show=full>
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2553). *เสือเหลืองเป็นใครและออกมาทำไม*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2556, จาก <http://prachatai.com/journal/2010/07/30301>
- . (2554). *ชุมชนนิยมกับประชาธิปไตยแบบไทย*. สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2556, จาก <http://www.matichon.co.th>
- . (2554). *เมื่อศีลธรรมอำนาจนิยมถูกทำลาย (และสภาวะไร้รากของศีลธรรมแห่งเหตุผล)*. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2556, จาก <http://prachatai.com/journal/2011/05/34428>
- เนติ ชาติช่วงนิธิ. (ม.ป.ป.). *สุนทรีภาพ ยุคกรีกโรมันสมัย*. สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2553, จาก <http://finearts.exteen.com/20121009/entry>
- นอร์แบร์ท วัลฟ. (2552). *เอกซ์เพรสชันนิสม์*. แปลโดย ศนันท์ น่วมนวล. กรุงเทพฯ: เดอะเกรทไพน์อาร์ท
- บุรินทร์ รุจจนพันธุ์. (2554). *“อัตลักษณ์+เอกลักษณ์”*. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.thaiall.com/blog/burin/3476/>
- บุญชัย โกศลธนากุล. (2556). *การวิเคราะห์จิตมนุษย์ 6 ประเภท*. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.drboonchai.com/index.php?option=content&task=view&id=44>
- ปวย อึ้งภากรณ์. (2459-2543). *สารคดีฉบับพิเศษ*. หน้า 197-207.
- ประวัติศาสตร์. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2556, จาก http://www.prc.ac.th/newart/webart/art_meaning.html
- ประชาไทยออนไลน์. (2550). *นปท.เปลี่ยนชื่อเป็น นปช.ยกระดับการต่อสู้ คนวันเสาร์ฯ เตรียมถอดนายกฯ*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2556, จาก <http://prachatai.com/node/13943/talk>
- ประวัติความเป็นมาของการเมืองไทย: Rattanakosin Strategy*. (2557). ออนไลน์
- ประวัติศาสตร์การแพทย์และเภสัช(ภูมิหลังการแพทย์และเภสัชสากล)*. (2556). แปลและเรียบเรียงจาก "Magic and Medicine of Plants" from The Reader's Digest Association Inc. สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2556, จาก http://www.gpo.or.th/various_pharmacy/history.html
- พสุ เดชะรินทร์. (2553). *ความหมายของ"สี"*. กรุงเทพฯ: จ. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลศักดิ์ จิรไกรศิริ; และ ชัยสิริ สมุทวณิช. (2529). *“วรรณกรรมการเมืองไทย” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐาน ทางสังคมและวัฒนธรรมการเมืองไทย*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย(คนเสื้อเหลือง). (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2556, จาก <http://pirun.ku.ac.th/~b521080372/Untitled-5.html>
- มนัส เหมะสม. (2547). *กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรมและสื่อประสมที่สะท้อนภาพทางการเมืองและสังคมของ*. ม.ป.พ.
- ย้อนหลังเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ "พฤษภาทมิฬ" 2535. (2550). สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=120334>
- รีด เฮอร์เบิร์ต. (2530). *ความหมายของศิลปะ The Meaning of Art*. หน้า 102.
- ลัทธิเอ็กซ์เพรสชันนิสม์. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2556, จาก <http://artthe20thcentury.wordpress.com/category>
- วิทยา สุตประเสริฐ. (2541). *จิตรกรรมภาพคนตามแนวลัทธิเอ็กซ์เพรสชันนิสม์*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (ทัศนศิลป์: ศิลปะสมัยใหม่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิโชค มุกดามณี. (2550). *การแสดงผลงานจิตรกรรม*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สุเจน; และ นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (ม.ป.ป.). *รัฐประหาร 19 กันยายน 2549*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2558, จาก http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%90%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3_19_%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%99_2549
- สมบัติ จันทรวงศ์; และชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2523). *ความคิดทางการเมืองและสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา.
- สุรพศ ทวีศักดิ์. (2554). *เมื่อศีลธรรมอำนาจนิยมถูกท้าทาย (และสภาวะไร้รากของศีลธรรมแห่งเหตุผล)*. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2558, จาก <http://prachatai.com/journal/2011/05/34428>
- สุรพศ ทวีศักดิ์. (2554). *ชุมชนนิยมกับประชาธิปไตยแบบไทย*. สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2556, จาก <http://prachatai.com/journal/2011/03/33778>
- สถานีพัฒนาสังคม. (2556). บทบาท "สื่อ" ใน การยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2557). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2556, จาก <http://kpi.ac.th>
- อัศนีย์ ชูอรุณ. (2528). *แบบอย่างศิลปะตะวันตก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อารี สุทธิพันธุ์. (2528). *ศิลป์กับมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

----- . (2528). *ศิลป์นิยม*. กรุงเทพฯ: กระดาษสา.

อมารตยา เข็น. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2556, จาก

<http://www.deepsouthwatch.org/node/4727>

14 ตุลา วันมหาวิปโยค วีรชนคนรุ่นหลังที่ควรจดจำ. (2558). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2556, จาก

<http://news.sanook.com/1263632/>

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*.

16: 297-334.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ชวาลาวัณย์

อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปกรรมจินตทัศน์
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร. พิศรวิศ ภูทอง

อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปกรรมจินตทัศน์
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ กมล เผ่าสวัสดิ์

อาจารย์ประจำภาควิชาทัศนศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าชมผลงานศิลปะ

แบบสอบถาม

การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาผลกระทบจากการถูกขังเหียดความคิดทางการเมือง
ตั้งแต่

ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ และ อายุ

☐ ชาย ☐ หญิง ☐ 18-21 ปี ☐ 22-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ 31-35 ขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาตรี ☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี

3. อาชีพ

☐ 1. ไม่ได้ทำงาน ☐ 2. นักเรียน/นักศึกษา ☐ 3. รับจ้าง ☐ 4. ข้าราชการ/

รัฐวิสาหกิจ

☐ 5. พนักงานบริษัท ☐ 6. ธุรกิจส่วนตัว ☐ 7. อื่นๆ โปรดระบุ

.....

4. รายได้ต่อเดือน

☐ 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ☐ 2. 10,001 – 20,000 บาท

☐ 3. 20,001 – 30,000 บาท ☐ 4. มากกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจในผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความพึงพอใจในผลงานศิลปะ :การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4	ระดับความพึงพอใจ				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	1	2	3	4	5
- ด้านความเข้าใจในเนื้อหาเปรียบเทียบ					
1. ผู้ชมมีความรู้สึกถึงการที่ตนเองต้องมีการเลือกข้างในทาง การเมืองในช่วงเวลาปัจจุบันหรือไม่					
2. ผู้ชมรู้สึกถึงการเมืองในปัจจุบันที่เราต้องถูกยึดเยียด ความคิดในทางการเมือง แบบฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือไม่					
- ด้านการใช้เทคนิคในผลงาน					
3. จากผลงานการสื่อสารในภาพทำให้เข้าใจถึงผู้สร้างสรรค์ ผลงานมากน้อยแค่ไหน					
4. เทคนิคที่นำเสนอในผลงานสามารถทำให้ผู้ชมมีความรู้สึก ร่วมในสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานกำลังนำเสนอถึงการโดนยึด เยียดในปัจจุบันทางการเมืองได้มากน้อยแค่ไหน					
5. การใช้สีเหลืองกับสีแดงเป็นหลักทำให้สามารถเข้าใจถึง การเมืองในช่วงปัจจุบันหรือไม่					
- ด้านความน่าเชื่อถือในตัวภาพวาด					
6. จากผลงานที่นำเสนอสามารถทำให้ผู้ชมได้เข้าใจถึงตัว ผลงานที่มีเนื้อหาของการโดนยึดเยียดความคิดทาง การเมืองมากน้อยแค่ไหน					

ตอนที่ 3 ทักษะที่มีต่อ ผลงานศิลปะ การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ทัศนคติที่มีต่อ ผลงานศิลปะ :การถูกยึดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1	ไม่เห็นด้วย 2	ไม่แน่ใจ 3	เห็นด้วย 4	เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5
องค์ประกอบทางทัศนศิลป์					
1. รูปแบบและการนำเสนอองค์ประกอบภาพเหมาะสม					
2. แสงและเงาของผลงานมีความเหมาะสม					
หลักเกณฑ์การออกแบบ					
3. มีการแสดงออกในจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในเนื้อหา					
4. ผลงานมีสัดส่วนที่สัมพันธ์กันและสอดคล้องกันเรื่องราว					
5. ผลงานแสดงออกถึงการถูกยึดเยียดแนวความคิดทาง การเมือง					
ความหมายของผลงาน					
6. ผลงานนี้ทำให้ท่านเข้าใจเนื้อหาของผลงานของผู้ สร้างสรรค์ถึงการถูกยึดเยียดในการเมืองปัจจุบันต่อตัวผู้ สร้างสรรค์ผลงาน					
7. ผลงานนี้เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบันของสังคมหรือไม่					

ตอนที่ 4 ความพอใจในผลงานศิลปะ การถูกยัดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความพอใจในผลงานศิลปะ : การถูกยัดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4	ระดับความพอใจ				
	1	2	3	4	5
การถูกยัดเยียด หมายเลข 1					
การถูกยัดเยียด หมายเลข 2					
การถูกยัดเยียด หมายเลข 3					
การถูกยัดเยียด หมายเลข 4					

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบ

แบบสอบถาม

จงชนะ แย้มเกษร

นักศึกษาปริญญาโท สาขาศิลปะจิตรทัศน์

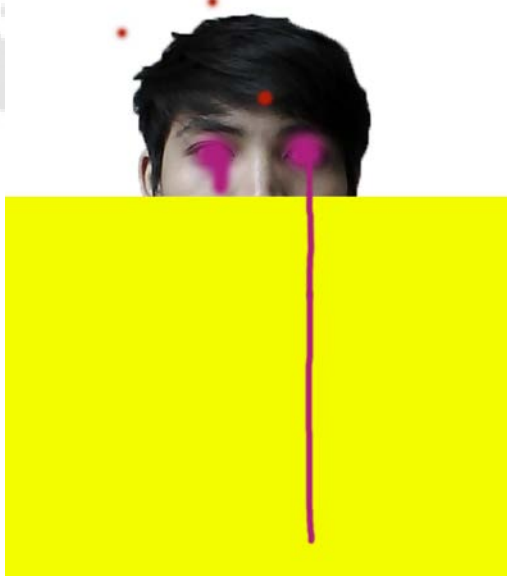
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของงานศิลปะโดยที่ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการวิเคราะห์รูปแบบจากผลงานตัวอย่าง ด้วยภาพร่างเหมือนจริงจากคอมพิวเตอร์จำนวน 10 แบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้เห็นถึงรูปแบบและเนื้อหาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วจึงนำภาพร่างเหมือนจริงมาสร้างเป็นผลงานจิตรกรรมจำนวน 4 แบบ โดยใช้รูปแบบและเทคนิคงานศิลปะแบบ เอกซ์เพรสชันนิสม์ เพื่อนำไปพัฒนาต่อ ดังนี้

ภาคผนวก ง
ผลงานศิลปะ การถูกขั้ดเยียด หมายเลข 1 ถึง 4
จากงานวิจัย การศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์
กรณีศึกษา ผลกระทบจากการถูกขั้ดเยียดความคิดทางการเมืองตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2549 ถึง ปัจจุบัน

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเยียด หมายเลข 1

ขนาด : 100 x 120 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.02 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.81

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเย็ด หมายเลข 2

ขนาด : 150 x 180 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.07 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.85

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเยียด หมายเลข 3

ขนาด : 150 x 180 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.12 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.93

ชื่อผลงาน : การถูกยึดเยียด หมายเลข 4

ขนาด : 150 x 160 cm

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความพอใจอยู่ที่ 4.10 โดยมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.90

ภาคผนวก จ

ภาพนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะ “APOLLO ART EXHIBITION”

ณ หอศิลป์ G23 อาคารนวัตกรรมการและวิจัยต่อเนื่องศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ระหว่างวันที่ 22-29 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	จงชนะ แยมเกษร
วันเดือนปีเกิด	30 ตุลาคม 2526
สถานที่เกิด	กรุงเทพฯ ประเทศไทย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1574/83 ซ.หมู่บ้านเด่นทอง ถ.เทพารักษ์ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10270

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช.

คณะศิลปกรรมศาสตร์ เอก.วิจิตรศิลป์

จาก วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

พ.ศ. 2554

ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (ศป.บ.)

ทัศนศิลป์ : ศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2559

ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต (ศป.ม.)

ศิลปกรรม : ศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ